

Корнелия Нинова:

**Стовариха
кризата върху
обикновения
човек**

**От всяка
трънка -
професор**

**Протежета
на Галеви
изключват
екскмета
на Дупница**

► 10

► 30

► 31

— Няколко думи —

Синекура

ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ

“Доволна съм, мисля, че всички трябва да сме много доволни...”. Това заяви вчера външният министър Румяна Желева, след като научи, че става еврокомисар на бедствията и аварията.

На какво да се радваме, драга? Може би на факта, че нито едно от исканията ни за ресор не бе удовлетворено. Или на това, че съседна Румъния получи селското стопанство, а на вас ви измислиха работа (стр. 2). Или да сме доволни от коментарите в европейските медии, че бъдещият ви пост е “без особена тежест”. Или да се радваме на убийствени коментари на партньора ви от гербария Яне Янев. Човекът дори ще прави питане защо “сме на опашката” при раздаването на постове в ЕК.

Скъпа г-жо бъдещ еврокомисар, постът ви не е повод за задоволство, както си мислите. Когато се измисля една длъжност за един човек, на това сред народа му викат синекурна длъжност. Всъщност синекура в превод от латински значи без отговорност.

Уважаема г-жо бъдещ бивш министър на външните работи. Решението на Жозе Барозу е удар, първо, върху имиджа на България. Второ, то е негативна оценка за кадровата политика на началника ви Бойко Борисов. И трето, то е личен провал за вас.

Пожелаваме ви да си получавате редовно заплатата и поне се опитайте да не пречите на работата на Еврокомисията. На добър ви час! Довиждане.

ФИРМА НА СТЕНЛИ СТРОИ МЕТРОТО

Борисов отрича за връзки, камионите на „Буллес строй” обаче доставят бетон за подземната железница

Фирмата на Стоян Сарийски - Стенли “Буллес строй” пред очите на всички софиянци участва в строежа на метрото. Това показва проверка на ДУМА вчера. Въпреки уверенията на премиера Бойко Борисов, че лице на име Стенли не е печелило никакъв търг за строежа, камионите и тех-

никата на “Буллес строй” са част от строежа на новата дъга на подземната железница и това може да се види от всички. Вчера обаче Бойко Борисов за пореден път отрече пред БНТ, че има връзки с посочения бизнесмен. Той дори се нахвърли срещу медиите с обвинения, че ланси-

рали обвиненията на БСП, без да си направят труда да ги проверят.

Проверка на ДУМА във фирмения регистър ДАКСИ показва, че Стоян Миланов Сарийски е собственик на 32% от “Буллес строй” ООД, която е сред големите доставчици на бетон за строежа на

метрото. Според информацията в регистъра 28-годишният бизнесмен с прякор Стенли и известната банкерка Цветелина Бориславова Карагьозова са свързани индиректно чрез повече от десет търговски дружества, сдружения, фондации и банки.

Стр. 4

СНИМКА ПРЕСФОТОБЕТА

За предпочитания за младите семейства се обяви президентът Георги Парванов в Шумен вчера. Той беше на посещение в града, за да открие паметник на героя от Междусъюзническата война - шуменец ген. Константин Каварналиев

Стр. 6

Стр. 2

**Подозират
умишлен
фалит на
„Булгартабак“**

ДУМА
48
6

ISSN 0861-1343

9 770861 134015 >

Валутни курсове
на БНБ за 30 ноември

EUR 1.9558

USD 1.3111 ▲

GBP 2.1514 ▲

CHF 1.2983 ▲

Желева ще е Емел Етем на Еврокомисията

Докато председателят на ЕК Барозу решаваше съдбата ѝ в европейската политика, Румяна Желева откри в столичния хотел „Хилтън“ конференция на тема „Лисабонският договор“

МИЛА ХРИСТОВА

Като еврокомисар Румяна Желева ще отговаря за международно сътрудничество, хуманитарна помощ и реакция при кризи. Това стана ясно вчера, след като председателят на Европейската комисия Жозе Барозу обяви разпределението на функциите на новите комисари.

По същество предметът на работа бе коментиран от наблюдатели вчера почти еднозначно като аналогичен с този на Емел Етем в предишното правителство. Едни от най-разпалените забележки на Бойко Борисов бяха към ведомството за бедствия и кризи, закрито с аргумента, че е ненужно и измислено. Сега, ако получи одобрението на Европейския парламент, Желева след Нова година ще оглави един от наречените от евронаблюда-

телите „сурогатни“ и „без особена тежест“ ресори в Еврокомисията.

До последно външната министърка демонстрираше увереност, че ще получи важен сектор, свързан със сигурността, или най-малкото „разширяване и добросъседство“. От този ресор тя бе изместена в последния момент от дългогодишния чешки дипломат Шефан Фюле. Самата Желева рано сутринта вчера продължаваше

Ресорът на министърката е оценен като „сурогатен“ и „без особена тежест“

да демонстрира увереност, че ще се занимава с външнополитически ресор. Според нея за самата Европейска комисия било чест, че България номинира външния си министър. Преди месец тя обяви, че няма намерение да бъде комисар на формални ресори и на всяка цена. Именно това според повечето наблюдатели е станало факт вчера.

Първо трябва да чуем в Европарламента мнението на Барозу по отношение на всяко портфолио, което той предлага, обясни процедурата българската евродепутатка от ПЕС Илиана Йотова. Според нея ресорът на Желева е съвсем нов и неясен, което говори, че България остава извън участието в голямата политика на европейските институции. Когато се говори за сериозни направления в Еврокомисията, това са икономическите ресори, както и въпросите, свързани с вътрешна сигурност и разширяване, изтъкна Йотова.

Номинираната: Това е признание

Важно признание за България, предизвикателството е голямо, президентът Барозу ми каза вчера, че това е мъжка работа. С тези

думи Румяна Желева коментира посочения ѝ ресор. Тя визира като особено трудна задачата за справянето с природните бедствия, които

са срещано явление в Европа. По линия на международното сътрудничество Желева ще отговаря за Азия и Латинска Америка.

ИВАЙЛО КАЛФИН: Получаваме „деветата дупка на кавала“

Това, че получаваме така наречената „девета дупка на кавала“, означава, че такава ни е кандидатурата. България получава най-непрестижния и неприоритетен пост в Еврокомисията, което е ясна оценка за качествата на предложената кандидатура. Още по-неприятно става чувството, когато сравним ресорите, получени от останалите нови страни членки на ЕС. Румъния получи земеделието, което е половината от бюджета на ЕС. Всички нови членки имат приоритетни за ЕС позиции. Ресорът на г-жа Желева очевидно е създаден колкото да има някакъв ресор. Мога да направя пара-

лел с начина, по който беше назначен еврокомисар на Румъния преди 2 години, когато бяхме приети, с ресор, който звучи интересно, но в никакъв случай не и приоритетно. Когато г-н Барозу представяше еврокомисарите, каза, че за него най-важни са качествата на кандидатите, а не от коя страна идват. Можеше да се стигне до консенсусна кандидатура, но ако се сравни биографията на г-жа Желева с биографията на останалите номинирани, става ясно, че не бихме могли да очакваме нещо по-различно. Биографията на г-жа Желева започва преди три години, когато е навлязла в политиката.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Голям шамар за правителството

Със съжаление мога да кажа, че това, което е предложено на България, е голям шамар за българското правителство. Това заяви вчера бившият премиер и лидер на БСП Сергей Станишев. Той сравни позицията с помощник-комисар, защото Желева ще отговаря за хуманитарната помощ и отговор на кризи „някъде по света“. Когато няма ефективен диалог с Европейската комисия и с президента, когато не знаеш какво искаш и как да го постигнеш, получаваш такъв ресор, каза Сергей Станишев. Той определи работата на новия български еврокомисар като „Министерството на бедствията и авариите на Европейската комисия“.

Станишев припомни, че през 2007 г., когато България за първи път излъчи своя комисар, страната получи възможност да отговаря за една важна европейска политика - за потребителите. Българската кандидатура, за разлика от румънската тогава, не беше върната. Г-жа Кунева беше комисар, който се ползваше с високо доверие от ЕК. Тя беше обявена и за комисар на годината, подчерта лидерът на социалистите.

Българското правителство и премиерът Борисов какво ли не изприказваха, че искаме... и накрая ресор, който показва отношение, което никак не е за радост. Това е тъжен факт, каза Станишев.

ЯНЕ ЯНЕВ: Пак сме на опашката

Учуден съм как така държави като Румъния успяха да извоюват толкова отговорни ресори в ЕК като земеделие, а ние пак се наредихме на опашката, заяви лидерът на РЗС Яне Янев. Той уточни, че отправя въпроса си към правителството и към Барозу. От РЗС за пореден път сме изненадани в негативен план от действията му спрямо България, тъй като би било редно като председател на ЕК да знае, че ние по отношение на проблемите, свързани с кризисните ситуации, с бедствията и авариите, можем да бъдем посочени като лош пример, анализира Янев.

Министерски съвет

В 11 ч. Бойко Борисов ще открие ремонтiran участък от пътя между Пловдив и Карлово. Това е първият етап от трасето, което ще свърже гр. Баня с автомагистрала „Тракия“.

„Позитано“ 20

Общинската организация на БСП в Първомай ще отбележи днес 110 години от възникването на социалистическото движение в града. Гост на тържеството ще е председателят на БСП Сергей Станишев. Началото на честването е в 9.30 ч. с полагането на цветя на Паметника-костница в Първомай, в 10 ч. ще бъде открита изложба, посветена на годишнината. Честването ще продължи с тържествена сесия на Общинската конференция на БСП.

Един депутат струва колкото 9 учени

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

Преди 1989 г. България е влагала за наука над 3% от БВП, сега влага 0,3% и ни обвиняват, че „ядем пари“, възмути се проф. Васил Проданов, директор на Института за философски изследвания при БАН по време на пресконференция на синдикати и неправителствени организации в науката и висшето образование. Той даде пример, че за 240 депутати се дават 50 млн. лв., а за 3500 учени в БАН - 84 млн. лв. Т.е., за един депутат държавата дава 9 пъти повече, отколкото за един учен, при доста по-ниско качество на работата, ако се съди по приетите и поправни непрекъснати закони.

В страната се развиват опасни тенденции, които засягат две много важни области - науката и висшето образование. Без да има заявени приоритети в развитието на икономиката, в тях се предприема тотална революционна промяна и това ще доведе до хаос. Това заяви доц. Мария Мачкова от ХТМУ, лидер на Федерация „Наука и висше образование“. А поставянето на знанието на чисто пазарни основи предопределя отмирането на институции, които съхраняват българщината, историята, културата, езика на нацията, предупреждават учените.

В системата се налага моделът на частните висши училища, екипът в МОМН лансира намерения да раздели ректорската и финансовата власт във вузовете, като наложи канцлер, назначен от финансовото министерство, протестира преподавателите. Според тях предишното правителство за пръв път е дало повече пари за наука и е цинично то да бъде обвинявано, че пилеело пари, защото това са инвестиции в нацията. В бюджет 2010 за БАН има 84 млн. лв., а още 136 млн. лв. са уж за наука, но не е ясно къде отиват те, каза лидерът на Синдикалния академичен съюз в БАН Ермак Димов.

Напоследък в езика на политиките се налага улично-гаменски стил, който обезсмисля усилията на преподаватели и учени да възпитат бъдещата академична младеж на страната, каза Мачкова. Според Ермак Димов, ако не се вдигнат двойно началните заплати за младите във ВУЗ и БАН, тези две институции са обречени на отмиране. Същото искане издига и синдикатът ФУНИС, обяви проф. Панайот Панайотов от ЛТУ.

Първанов е за преференции за младите семейства

Президентът Георги Първанов изрази безпокойството си от отпадането на данъчните преференции за младите семейства по време на среща със студенти в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“. Той допълни, че това не е много далновидно и с тази мярка няма да се спестят много

ресурси за държавната хазна. При решаването на въпроси с такава социална значимост трябва да има по-голяма публичност и яснота, смята държавният глава. Той иска да разбере официалната позиция на управляващата партия дали това е грешка или целенасочено действие и едва тогава ще

реши дали да наложи вето върху Закона за доходите на физическите лица.

Георги Първанов заяви, че ще коментира бюджета за 2010 г., когато стане факт, защото непрекъснато се правят промени в движението. Когато подписвам указа, ще изкажа своята позиция, но не допус-

кайте, че може да има вето върху Закона за държавния бюджет, заяви той. По думите му правителството има подкрепа на огромно мнозинство избиратели и ще трябва да работи с бюджет, който намира за добър. По отделни постановки в данъчните закони президентът обясни, че може

да бъде и по-радикален.

Отношенията си с кабинета президентът определи като „работно напрежение“. Той заяви, че не би си позволил в дебатите с правителството да има личен елемент, но ще продължи да изразява своята позиция по важните за развитието на страната въпроси.

БСП:

Властта клевети очевадно

Дянков не разбрал, че парите за „Белене“ не са от бюджета за 2009, а от фискалния резерв

ИСКРА МИЛЕВА

Властта лансира очевидни клевети. Това обвинение отправи към управляващите вчера левият депутат Петър Димитров. Повод за гнева му стана поредното твърдение на финансовия министър Симеон Дянков, който обвини кабинета на Станишев, че е взел 700 милиона лева от бюджета на страната, за да ги инвестира в АЕЦ „Белене“ и „Топлофикация“ - София. Според Дянков това било недопустимо и престъпно по време на криза. 300 млн. лв. от тези пари са изплатени към „Атомстройекспорт“, ожали се финансовият министър и заяви, че средствата били изискани лично от Петър Димитров.

Крайно време е управляващите да започнат да правят разлика между бюджет и фискален резерв, реагира на обвинението Димитров. Той обясни като по учебник на финансовия министър, че парите за „Белене“ и за „Топлофикация“ - София са взети от фискалния резерв и само оттам могат да бъдат взети. Димитров категорично заяви пред мнозинството, че от републиканския бюджет за 2009 г. не е даден нито един лев за „Топлофикация“. Ето защо съм безкрайно удивен от елементарната манипулация, която се прави от парламентарната трибуна, коментира левият депутат.

Димитров поиска дори да обясни разликите между фискален резерв и бюджет

на настоящия финансов министър, но бе прекъснат от Цеца Цачева. Преди да го спрат обаче, социалистът обясни, че предишният кабинет е имал възможност да вземе пари от фискалния резерв, защото е успял да го удвои за четири години.

Реплика обаче веднага поиска и председателят на КБ Сергей Станишев, който също призова мнозинството да започне да прави разлика между финансовите понятия. Соцлидерът обърна внимание на управляващите, че за 2010 г. са заложили сериозно харчене на фискалния резерв, който досега е гарантирал стабилността на страната. Коалиция за България ще е категорично против това, заключи Станишев.

ЦИТАТ НА ДЕНЯ

”

Взимате думата като физическо лице, а говорите като бивш министър.

Цеца Цачева към Петър Димитров

Коментар на редакцията: Анатомичните познания на парламентарната шефка явно й позволяват да съзре тънката разлика между бивш министър и физическо лице.

Вътрешнопартиен вот в СДС

Вътрешнопартийни избори за председател и заместник-председатели на Съюза на демократичните сили ще се състоят в неделя, съобщиха от пресцентъра на партията. Изборният ден ще започне в 10 ч. и ще приключи в 17 ч. В избирателни секции в цялата страна над 11 000 членове на СДС ще гласуват за председател на партията и за заместник-председател от своя район.

Медиите накарали кмета на „Овча купел“ да си плати купона

ИРА ТОДОРОВА

Ако медиите не бяха разгласили случая, този човек може би нямаше да си плати за услугата. Така отговори вчера вътрешният министър Цветан Цветанов на район „Овча купел“ затвори улици и ангажира полиция да охраняват паркинга пред ресторант „Монтерей“ с общинска заповед за рождения му ден.

В края на миналата седмица избухна скандал, когато се разбра, че кметът на район „Овча купел“ затвори улици и ангажира полиция да охраняват паркинга пред ресторант „Монтерей“ с общинска заповед за рождения му ден.

Цветанов бе категоричен, че не е редно да се охраняват частни партита. Трябва да се помисли за самочувствието на тези

момчета, които са били там, заяви Курумбашев. Едно е да охраняваш митинг, друго неколцина големци, които седят и пият, продължи той. Депутатът попита Цветанов какво щеше да стане, ако въпросът не се бе разшумял и дали кметът на „Овча купел“ е щял да се сети да си плати.

Курумбашев обърна внимание на министъра да не подценява сумата, която трябва да се внесе в МВР. Левият депутат даде пример с това, че само затварянето на една улица излиза 160 лв. на час. Освен моралната отговорност има и политическа - този кмет е избран с листата на ГЕРБ, хората, които са му разрешили, са назначени от ГЕРБ, имате право да им поискате отговорност, която не е свързана с вашата дейност като министър, заключи Курумбашев.

Депутатът от КБ Петър Курумбашев попита Цветан Цветанов как ще се извини на полицаите, охранявали частното парти

Атакистка сплетничи за мъжа на Масларова

“Превърнахте пленарната зала в театър на абсурда”. Така се обърна Емилия Масларова към депутатката от “Атака” Калина Крумова, която заяви, че съпругът на бившия социален министър е заграбил почивните бази на ТЕЦ

“Марица Изток 2”. За всичко има документи, ако искате, елате да ви ги покажа, отпрати Масларова поканата към Крумова. Масларова обясни на атакистката, че мъжът й Антон Масларов още през 2007 г. се е отказал от уча-

стието си в редица фирми и от бизнеса с горива. Спорът между народните представителки продължи и от банките в пленарна зала, докато енергийният министър Трайчо Трайков отговаряше на депутатски въпроси.

ЧИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Левите призоваха за коледни добавки

ИСКРА ДОБРОМИРОВА

Редно е да се дадат поне по 50 лв. коледни добавки на пенсионерите. За това призова вчера Корнелия Нинова от името на ПГКБ. Това са хората в най-тежко положение по време на криза, каза още Нинова. Нека с бюджет 2010 Народното събрание да даде сигнал, че е институция, която защитава интересите на хората, добави тя.

Вместо това управляващите приеха ред данъчни закони, които стоварват кризата именно върху тях и отварят дупката между бедни и богати, изтъкна депутатката.

Нинова припомни предложението на БСП за алтернативна финансова рамка за догодина, в която се залага отказ от намаляване на осигурителната тежест с 2 на сто. Предложихме прагът за самоосигуряващите се лица да не се вдига. По

този начин могат да се увеличат разходите за социална политика, каза още Нинова. Въпрос на политическа воля е вие да се вгледате и да се вслушате в тази алтернатива на бюджета, призова тя мнозинството.

Вместо адекватен отговор на трибуната излезе лидерът на “Атака” Волен Сидеров. Въпросът за коледните добавки изчезна, а на Сидеров му се прииска революция в

съдебната система. Той дори се обърна към Нинова с въпроса дали всичко, казано от нея, й е изпратено с SMS от Красьо Черния.

За първи път съм депутат и не съм вярвала, че тази трибуна ще се използва за лъжи и клевети, реагира Корнелия Нинова. Тя отново припомни на Сидеров, че прокуратурата официално опроверга присъствието й сред контактувалите със скандалния лобист.

Социалистки поздравиха мюсюлманките за Курбан Байрам

Това са ценности, към които се стремим и ние, християните, и на които също учим децата си, затова и през четирите дни на Курбан Байрам много често мю-

сюлмани и християни заедно се веселят и празнуват. С тези думи председателят на “Обединението на жените-социалистки за паритет и солидарност” в БСП Катя

Николова поздрави жените, изповядващи ислямска религия, по случай втория ден на мюсюлманския празник.

Вашият обичай е повод да си припомним, че пътят към

по-доброто бъдеще е общ и минава през взаимната толерантност, разбирателство и уважение на нашите две религии”, добавя Катя Николова в поздравлението си.

Мислят за дарителски фонд за бедни ученици

Обмисля се създаването на дарителски фонд към образователното министерство. Фондът ще помага на ученици и студенти, заплашени от отпадане по социални причини. Това заяви образователният министър Сергей Игнатов в кулоарите на парламента. Този фонд по думите му ще е изцяло за образователни услуги, но още няма яснота дали да е бюджетен или

извънбюджетен.

Идеята да бъде премахнат пълният член от българския език министърът коментира като несериозна. Като махнете пълния член, кой ще върши действието, попита Игнатов. Според него, вместо да се премахват граматическите правила, трябва да се работи в насока училището да стане по-привлекателно за учениците.

СНИМКИ НИКОЛАЙ БЕЛАТОВ

Стенли участвал в строежа на метрото

Фирмата на Стоян Сарийски-Стенли "Буллес строй" ООД съвсем реално участва в строежа на софийското метро. Това показва проверка на ДУМА от последните два дни. Камионите и техниката на дружеството могат да бъдат видени из цяла София, а най-много те са на строежа преди надлез "Надежда".

Такова лице Стенли не е печелило никакъв търг за метрото, повтори обаче отново вчера сутринта министър-председателят Бойко Борисов по БНТ. Той каза още, че когато някой от БСП хвърли обвинение, трябва да го докаже, а не една национална телевизия да задава въпроси на министър-председателя по неверни обвинения. "Защо не проверихте дали такова лице (Стоян Сарийски - б.р.) е печелило търгове за метрото, преди да ми зададете въпроса", скастри

Номерът ставал чрез „договаряне без обявление“

премиерът водещия.

Проверката на ДУМА във фирмения регистър ДАКСИ вчера показва, че Стоян Миланов Сарийски е собственик на 32% от "Буллес строй" ООД. Фирмата "Буллес строй холдинг" пък е сред големите доставчици на бетон за строежа на метрото.

Според информацията в регистъра 28-годишният бизнесмен и известната банкерка Цветелина Бориславова Карагьозова са свързани индиректно чрез повече от десет търговски дружества, сдружения, фондации и банка. Това са Консорциум каучукова индустрия, "Трол" АД, Сдружение "Инициатива глобална България", СИБАНК, фондация "Типинг пойнт", Мултинешънъл асет портфолио", Сдру-

жение "Национален борд по туризъм", Интерпрайм табако ООД, "Цебра", "Сириус 2", "Ипон 1" и др.

Проверка на ДУМА показва също така, че въпросът дали фирмата на Стенли е печелила търг е изместване на темата. Според запознати в Столичната община досега подобни поръчки са се договаряли пряко, и то без обявление. По този начин фирмата "Буллес строй" ООД "изскача" в няколко други общински дела - веднъж за разчистване в районите "Искър", "Панчарево", "Кремиковци" и "Слатина", и втори път - за "отстраняване на остров в язовирна чаша" - на яз. "Мрамор". Само чрез тези две кметски поръчки "Буллес строй" ООД заработва от столичната община 637 373 лв.

Заместник на Желева подаде оставка за принадлежност към ДС

З а м . - м и - нистърът на външните работи Красимир Костов подаде оставка вчера. Той помолил да бъде освободен по лични причини, свързани с установената му принадлежност към структурите на бившата Държавна сигурност.

Красимир Костов ще продължи да работи в Министерството на външните работи, обясни външната министърка Румяна Желева. Тя каза, че Костов я информирал за намерението си да подаде оставка пред премиера. Уверих го, че цена

Красимир Костов

това негово лично решение. Оценявам го, защото е на един професионален дипломат и за това решение го насърчих да отиде и да представи

молбата си за оставка пред премиера Борисов, каза още Желева.

М и л е н Л ю ц к а н о в поема ресора "Европейски въпроси", за който отговаряше досега Костов. Ще мислим по-късно кой ще заеме позицията на К р а с и м и р Костов. Това не е нещо, което е наложително и трябва да решим спешно.

Имаме възможност да организираме работата и с наличния потенци-

ал, обясни Желева.

В сряда, след обявяването на свързаните с Държавна сигурност хора от изпълнителната власт, Бойко Борисов заяви: "И за Павлин Димитров, и за Красимир Костов знам, че не са били агенти, а офицери от службите. Има разлика между агент и служител и това го знаем всички от много години". Още тогава стана ясно, че премиерът явно не знае каквото трябва, защото Костов бе официално обявен именно като секретен сътрудник - агент с псевдоним.

РОЙТЕРС: България вече има ракия „Борисовка“

Български селяни кръстиха домашната си ракия "Борисовка", използвайки името на българския премиер Бойко Борисов, за да му благодарят, че е спрял вдигането на акциза на алкохола от парламента, предаде световната информационна агенция Ройтерс вчера.

Миналия месец новото дясноцентристко правителство се отказа от плановете си за увеличаване на акциза на алкохола, след като тази мярка, застрашаваща многовековната традиция на производство на домашна ракия и вино, срещна недоволство в обществото, коментира Ройтерс. За да изразят своята благодарност, селяните от Капатово, намиращо се на 170 км южно от София, решиха да кръстят своята ракия, производство 2009 г., "Борисовка", копирайки от руската водка "Путинка", кръстена на руския премиер Владимир Путин.

Хората от нашето село и други селища ликуват. Но не защото ние сме алкохолици, това трябва да е ясно. Ние просто желаем да запазим традицията на производство на домашна ракия, заявил кметът на Капатово Огнян Куков.

ПАМЕТНИК НА РУСКИТЕ ВОИНИ ОТКРИВАТ В БОТЕВГРАД

Тържеството за откриване на паметник на руските воители, загинали за освобождението на Ботевградския край и София през Освободителната руско-турска война (1877-1878), е в неделя от 15.30 ч. на централния площад в Ботевград. Мемориалът е факт по предложение на дружество "Русофили". Паметникът представлява кръгъл обелиск, като от четирите географски посоки на различна височина изпъкват християнски кръстове от черен гранит. Те символизират четирите върха на Стара планина, за чието овладяване сагинали руски воители.

34-ГОДИШЕН В АРЕСТА, БЛУДСТВАЛ С ТРИ ДЕЦА

Пловдивският окръжен съд разпорежда "задръжане под стража" на 34-годишния Андрей Андреев, обвинен за блудство с три момчета на Бунарджика. Жертвите на Андреев, най-вероятно от социални домове, били видени да дишат лепило на Бунарджика. Самият Андреев е признат деянието пред дознателя. Законът предвижда до 20 години лишаване от свобода за това престъпление, като ще бъдат сумирани присъдите за всяко блудство.

ЗАЛОВИХА 11-ГОДИШНА, ОГРАБИЛА СТУДЕНТ

Малолетна джебчийка успяла да открадне от клиент в закусвалня портфейл с 50 евро, 100 лева, лични документи и кредитни карти. Потърпевшият е канадец, студент в Плевен. След жалба в МВР и бързи действия джебчийката е установена - 11-годишна от Долна Митрополия. Тя действала в банда с пълнолетни, които отвличали вниманието на набелязаните жертви, докато тя умело ги обирала.

ОТКРИХА 19 АФГАНЦИ В ТОВАРЕН АВТОМОБИЛ

19 афганци са открити в товарен автомобил в ГПУ-Видин. На граничния пункт за излизане от страната пристигнал товарен автомобил с водачи двама латвийски граждани. При щателна митническа проверка са открити в метална клетка 19 мъже, афганистански граждани с гръцки удостоверения за временно пребиваване. Дървени палети са служели за "тапа" на металната клетка. На пункта дошъл и автомобил "Мицубиши Паджеро" с латвийска регистрация, управляван от иракчанин. С него пътувал и 36-годишен латвийски гражданин. Нелегалните емигранти и шофьорите са задържани.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Изминаха 3 МЕСЕЦА от смъртта на

**МАЯ
ВАСИЛЕВА
ГЕОРГИЕВА**

(1954-2009)

Моя нежна любов неизречана. Моя майчица нежна... Обичам те! В съня си и в деня си обичам се да те нося в сърцето си винаги! Мисълта ми за теб ще е бисер, в сърцето ми скрит и орисан да ме топли до края!

От Маша

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 29 ноември 2009 г. се навършва една година от кончината на

**о. з. кап. I ранг
Петър
Калев Калчев**

роден на 5 август 1921 г.
в с. Винарово, Чирпанско

Нека всички, които го познаваха, си спомнят за него.
Винаги ще скърбим за него.

От семейството

СКРЪБНА ВЕСТ

На 25 ноември 2009 г. завинаги ни напусна нашият скъп баща и дядо

**о.з.полк.
СИМЕОН
ЦОНЕВ
СИМЕОНОВ**

1922-2009

Личност със силна гражданска и социална чувствителност, антифашист, останал до последния си дъх верен на своите младежки идеали.

Поклонението ще се състои на 29.11.2009 г. от 11.30 часа в Ритуалната зала на Централните софийски гробища.

От близките

5-годишни готвачи забъркват здравословни гозби

ДАНА РУСЕВА

Познания за здравословно хранене и кулинарни умения демонстрираха петгодишните възпитаници на детска градина “Слънчице” в Добрич. Облечени в специално ушити кулинарни костюми и с помощта на своите майки, малчуганите приготвиха хапки от пълнозърнест хляб. Малките майстор-готвачи запознаха гостите и с предимствата на плодовете и зеленчуците във всекидневното меню.

Събитието бе посветено на Европейския ден за здравословно хранене и готвене за деца, който се отбелязва през ноември.

Петгодишните малчугани ще имат възможност да затвърждават наученото за здравословния режим на хранене през цялата година. Това ще стане благодарение на трите хранителни пирамиди със самозалепващи се елементи, подарени на детската градина от информационния център “Европа директно Добрич”, съорганизатор на събитието.

СНИМКА ПРЕСФОТО БТА

Малките майстор-готвачи и майките им - техни помощници, в акция

Подканват доктори да подпишат по-рано договор с касата

Преговорите за НРД негласно са стопирани от НЗОК

АИДА ОВАНЕС

Районни здравни каси приканвали джипита да подготвят документи за подписване на индивидуални договори за 2010 г. до 15 декември. Такива сигнали получили в Националното сдружение на общопрактикуващите лекари в България от лекари в страната.

Индивидуалният договор определя условията на работа

на доктора за следващата година. При положение, че не са ясни тези условия, тъй като все още няма подписан Национален рамков договор за 2010 г., нито има решение на УС на НЗОК, което да го замени, не е редно да се иска от хората да подписват каквото и да било, категоричен бе пред ДУМА д-р Любомир Киров, председател на съсловната организация.

Според запознати обаче УС

на касата подготвя именно решение, заменящо НРД. Въпреки че още в края на лятото започнаха преговори за новия рамков договор и те според преговарящите вървяха много добре. Мотивът бил, че по закон преговорите по НРД трябва да са приключили до внасянето на бюджета на НЗОК в парламента. Дори в предложението за промени в Закона за здравното осигуряване няма предвидена промяна на този член - тоест не се променят стари практики, срещу които всички негодуваха, коментира д-р Киров. Той припомня, че все

още никой не е виждал промените в закона, след като вносителят д-р Лъчезар Иванов от ГЕРБ ги обяви преди около 3 седмици.

Дори да има решение на УС на НЗОК, смятаме за неприемливо да няма разговори със заинтересованите страни, категоричен е д-р Киров. Личните лекари искат лимитите да са разделени на две - за остри случаи и диспансерно болни и за профилактични прегледи. Джипитата смятат, че контролът за даване на направления при профилактични дейности и при диспансерно болните трябва да

е по-либерален.

От сдружението на личните лекари предлагат между 30 ноември и 2 декември да се проведе среща между представители на БЛС и НЗОК, оторизирани да вземат решения. Предложението е съгласувано с председателя на лекарския съюз д-р Цветан Райчинов.

Упорито се говори за реформа в болничната помощ, но не е ясно кой лекар ще поема случаите, които сега се приемат в болница, и ако бъдат закрити 300 болници, дали оставащите 100 ще могат да поемат всички пациенти, коментира д-р Киров. По думите му няма никаква яснота какво точно ще се случи със здравеопазването от 1 януари, въпреки че няма никакво време дотогава.

Над 1/3 ходят в офиса болни, за да не загубят работата си

“В тази криза не бих рискувал да загубя работата си”. Така отговарят 34% от запитаните “Налагало ли ви се е да ходите болен на работа?”

Близо 48% от анкетираниите 4175 души в онлайн проучване на сайта за работа и онлайн подбор на персонал Bestjobs.bg са отговорили, че имат прекалено много работа и не могат да си позволят да отсъстват. Около 5% са заявили, че когато са болни, не ходят на работа, защото могат да работят и от къщи, а 13% си вземат болнични.

Най-много от посочилите, че болни не ходят на работа, попадат в най-младата възрастова група 18-25 г. Заетите в сфери като софтуер/ИТ услуги и здраве и фармация са тези, които или имат възможност да работят къщи (това са посочили 85% от ИТ служителите), или не са на работа, когато са болни. Близо 54% от всички, посочили последния отговор, са служители в здравния или фармацевтичния сектор.

Близо 3000 българи са ХИВ-позитивни, без да знаят

Регистрираните ХИВ-позитивни в страната са 1053 души. Смятаме, че още близо 3000 българи са болни от СПИН, без да го знаят, заяви Цветана Якимова, експерт от дирекцията по превенция и контрол на СПИН, туберкулоза и полово предавани инфекции към МЗ. Около 60% от заболялите са между 15 и 29 г. Тенденция в България и в целия свят е увеличаване на процента на болните именно в тази възраст. Според проф. д-р Христо Тасков, зам.-директор на Националния център по заразни и паразитни болести, България е с един от най-ниските проценти на заболяли от СПИН спрямо останалите европейски държави.

Една от успешно проведените кампании у нас е изграждането и оборудването на 19 фиксирани и 12 мобилни медицински кабинета в цялата страна, отчетоха експертите. МЗ призна, че са открити 25 души ХИВ-позитивни в места за лишаване от свобода. Прегледите са правени в рамките на програмата “Превенция и контрол на ХИВ/СПИН”, финансирана от Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария. От 2007 г. има график за редовни посещения във всички 13 затвора, 2 затворнически общежития и 2 следствени ареста.

Надежда за Мירו

БАНКОВАТА СМЕТКА,
на която можете да помогнете
на Мирослав Иванов Рангелов:

ОБЩИНСКА БАНКА АД
Титуляр:

Румяна Мирославова Петрова
IBAN: BG 47 SOMB 9130 10 47266801

BIC: SOMBBGSF

Основание за внасяне/превод:
ДАРЕНИЕ

Младенов обеща българските работници на „Люлин“ да са 6 пъти повече от турските

Българските работници на автомагистрала “Люлин” от март ще са 1300, а турските - 200. Това съобщи министърът на труда и социалната политика Тотю Младенов. Той поясни, че е подписал споразумение за това с турския консорциум “Мапа Джингиз”, изграждащ обекта. В момента броят на българските и турските специалисти на строежа е еднакъв. Ще се направи проверка на заплащането на българските работници, които вече сигнализираха чрез КНСБ за по-ниските си заплати. Министърът се закани да сезира Комисията по дискриминация, ако има разминаване между заплатите. Правителството

ще приложи препоръките от годишната среща на икономическите и социалните съвети на страните членки на ЕС за нови антикризисни мерки. Това стана ясно на годишната среща на президентите и главните секретари на националните икономически и социални съвети от страните членки на ЕС и Европейския икономически и социален комитет. Домакин е българският Икономически и социален съвет. Всичките ми усилия са насочени в момента за активизирането на социалния диалог, заяви пред журналисти министър Тотю Младенов. По думите му ще бъде много трудно да се правят реформи, ако няма социален диалог.

“БЪЛГАРСКИ ПОШИ” ЕАД

АБОНАМЕНТНА КАМПАНИЯ 2010

От 15-ти октомври до 15-ти декември 2009 година

Вие можете да се абонирате за български и чуждестранни
ежедневни, периодични и специализирани издания
във всяка пощенска станция.

Допълнителна информация на тел.: 02/954-93-32, 02/951-69-49, 02/949 33 62

Павилиони и магазинчета остават без цигари

Фирмите с облагаем оборот от 50 000 лв. или повече, които не са регистрирани по Закона за ДДС, но съхраняват, предлагат или продават цигари, ще бъдат санкционирани, гласуваха вчера депутатите. В противен случай глоба от 15 хил. до 50 хил. лв., имуществена санкция от 50 хил. до 100 хил. лв. и конфискуване на стоката. При повторно нарушение глобата ще е от 50 хил. до 100 хил. лв. Контролът ще се осъществява от Агенция "Митници" - разрешителните на тези магазини ще са вече в прерогативите на Агенция

"Митници". По повод пресиплените наказания депутатът от КБ Александър Радославов каза от парламентарната трибуна, че не може да си представи как селските магазини ще се регистрират по ДДС, за да продават цигари. Защото ако не са регистрирани, нямат право да търгуват с тютюневи изделия, а санкциите са невероятни. Проманата не е съобразена с реалния живот, заяви депутатът. Менда Стоянова от ГЕРБ, която е председател на бюджетната комисия в парламента, заяви, че санкциите са за хората,

7000 обекта трябва да се регистрират по ДДС, за да продават папириси

които не спазват закона. В момента има 28 000 обекта, които са получили разрешение да продават тютюневи изделия с акциз. 75% от тях са регистрирани по ДДС. Останалите също ще трябва да се регистрират, заяви Менда Стоянова. Тенденцията в ЕС била алкохолът и цигарите да се про-

дават само в специализирани магазини. Европейският опит трябвало да се внедри и у нас.

Депутатите вече вдигнаха акциза и на цигарите. Специфичният акциз става от 41 лв. на 1000 къса на 101 лв. Пропорционалният се променя от 40,50 на сто от продажната цена на 23 на сто.

По-малко българи пътуват в чужбина

Пътуванията на български граждани в чужбина през октомври са 361.9 хил., или с 19.8% по-малко в сравнение със същия месец на 2008-а - съобщиха от НСИ. Повишен интерес на сънародниците ни в сравнение със същия месец на 2008 г., е проявен към Португалия - с 98.5%, към Норвегия - с 26.8%, и Македония - с 6.2%. При популярните дестинации най-голям е спадът на пътуванията за Словения - с 59.8%, за Малта - с 54.7%, за Франция - с 45.6%. В САЩ - са били 44.1% по-малко българи, в Австрия - 41.2%, в Гърция - 39.6%, а в Кипър - 30.9%. От групата "Други европейски страни" най-голямо е намалението на посещения на гражданите от Сърбия - с 27.1%, на Русия - с 12.6%, и Турция - с 4.2%. От общия брой 25.4% са пътуванията с цел почивка и екскурзия, на гости са били 23.7% туристи.

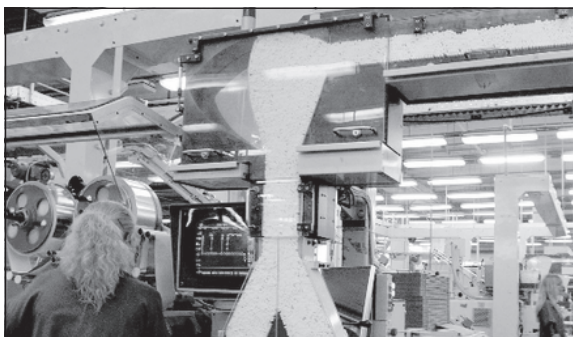
През октомври 454 хил. чужденци са били в България - намаление спрямо предходната година с 2.6%. От страните на ЕС по-малко гости са дошли от Малта - с 40.4%, от Ирландия - с 34.3%, и Кипър - с 14.6%. Увеличение е регистрирано при поляците - с 27.9%. При гостите испанци, французи, италианци и чехи нарастването е в границите 11.5% - 10.3%.

Посетилите страната ни чужденци с цел почивка и екскурзия през октомври т. г. формират 36.1% относителен дял от общия брой визити. Пресекли са транзит територията на България 27.1%.

Подозират умишлен фалит на „Булгартабак“

ИСКРА МИЛЕВА

В действията си, които предприема правителството спрямо "Булгартабак", виждам единствено умишлена политика към сричане на родния цигарен бизнес. Това заяви вчера депутатката от КБ Анна Янева, след като не получи задоволителен отговор от икономическия министър Трайчо Трайков. Тя попита конкретно как и кога министърът вижда приватизирането на цигарения холдинг. Вместо отговор, Трайков направи единствено хронология на свършеното от предишното правителство. Депутатката подсети министъра, че няма законова норма, според която той и администрацията му да наемат консултант по приватизацията на дружеството без

конкурс, както преди дни сам бе казал.

В отговора си министърът изтъкна, че наличният финансов ресурс няма да се приватизира. Трайков допълни, че правителството било взело решение за разпределяне на печалбата на "Булгартабак", която е в размер на около 66 млн. лв. - от тях 53 млн. лв. ще постъпят в държав-

ния бюджет. Трайчо Трайков призна, че в условията на криза и вдигнатия акциз на цигарите раздържавяването на холдинга ще е по-трудно. Той попита Янева защо четири години предишното управление не го е приватизирало. Ще ви отговоря тогава, когато си сме имаме местата и вие имате право да ме питате, отвърна му тя.

ОЩЕ 15 МЛН. ЛВ. ДЪЛГОВЕ НА „ТОПЛОФИКАЦИЯ-СОФИЯ“

От парламентарната трибуна депутатът от ДСБ Иван Иванов обяви, че задълженията на дружеството са 15 млн. лв. Той попита защо са били отпуснати пари на "Топлофикация-София" за оздравителната й програма, след като дружеството продължава да трупа задължения. Според него моделът за оздравяване не е съгласуван с ЕК.

ГОРИВАТА ПОЕВТИНЯВАТ

От 7 часа вчера "ЛУКОЙЛ България" намали крайните заводски цени на горивата. При бензин А-95 поевтиняването е с 1,53%, при бензин А-98 - с 1,45%. Цената на евродизела спада с 1,76%, а на газьола - с 1,86%, съобщиха от компанията.

РАЗШИРЯВАТ ЧИРЕНСКОТО ГАЗОХРАНИЛИЩЕ

Максималният дневен капацитет на газохранилището в Чирен ще достигне 10-12 млн. куб.м гориво до 2011 година - предвижда правителствен план за модернизация. В момента дневният капацитет на подаване на газ оттам е между 3 и 4 млн. куб. м газ.

ЕС СУБСИДИРА ТЮТЮНА И ДОГОДИНА

Европейският парламент отхвърли в резолюция спирането на субсидиите за тютюнопроизводителите през 2010 г. Мнозинството депутати са приели резолюция относно околна среда без тютюнев дим. В нея обаче те не потвърждават спирането на директните европейски субсидии. Според директива от 2004 г. субсидиите в тютюнопроизводството трябва да бъдат преустановени през 2010 година. Решението е било подкрепено от всички български европарламентаристи.

Потреблението ще продължи да пада

България и страните от Централна и Източна Европа са изправени пред два шока - рецесия в износа и намаляване на входящите капиталови потоци, заяви представителят на МВФ за България и Румъния Тони Либек по време на икономическия форум, посветен на развитието ни за периода 2009-2013 г. Затова той препоръча да не се допускат големи фискални дефицити, задължително да се запази банковата стабилност, а реалният сектор да се нагоди към шоковете от рецесията. Средствата от еврофондовете да бъдат използвани изцяло, за да се смекчат ефектите от кризата.

Зам. финансовият министър Ана Михайлова коментира на форума, че прогнозата на министерството за спад в края на годината е (-) 6,3 на сто от БВП и че очаква продължаващо сви-

ване на потреблението. Заместник-министърът на икономиката Евгени Ангелов обяви, че спадът на БВП за деветмесечието в реално изражение достигна 4.8 на сто. Това се е отразило върху износа на стоки, там намалението е 30% на годишна база. Преместванията са в края на 2009-а преките чуждестранни инвестиции да са около 3 млрд. евро (рекордна бе 2007 г., когато бяха 8,6 млрд. евро - б.р.).

До влизането на страната ни в еврозоната ще бъде съхранен валутният борд, каза заместник-министърът на финансите Ана Михайлова. България ще се опита постепенно да намали външния си дълг. В момента се наблюдавало ускорено увеличаване на годишна база на безработицата - към края на септември тя е над осем на сто, а до Нова година ще достигне 10 процента, прогнозира тя.

Свързват газовите системи на България и Сърбия

България ще изгражда междусистемна газова връзка със Сърбия, съобщиха заместник енергийният министър Мая Христова. Трасето ще бъде през Дупница до сръбския град Ниш. Има шанс връзката да заработи след 2,5 години, допълни тя.

България ще изгра-

ди своя участък от трасето до границата. ЕК вече сигнализира, че ще подкрепи изграждането на сръбския участък до Ниш. Що се отнася до нужното финансиране, според заместник-министъра на икономиката и енергетиката по оперативна програма "Регионално развитие" ще бъдат

предоставени 60 млн. евро. Стойността на целия проект тепърва се изчислява.

Мая Христова допълни, че в момента правителството не разглежда проекта за нефтопровод Бургас-Александруполис. Приоритет били газовите връзки с Гърция и Румъния.

Еврокомисарят по регионалната политика Павел Самески се среща в сградата на общината във Варна с представители на местните и регионалните власти, социално-икономическите партньори и бизнес организации от града и региона. Посрещнаха го кметът Кирил Йорданов (вляво) и областният управител Данчо Симеонов (вдясно)

Френският енергиен гигант "Електрисите дьо Франс" (EDF) подписа сделка с руския газов монополист "Газпром" за присъединяване към консорциума за изграждането на газопровода "Южен поток". Това съобщи руският премиер Владимир Путин, който е на посещение във Франция. Междувременно стана ясно, че френската компания "Газ дьо Франс" е близо до подписването на споразумение с руския концерн "Газпром" за закупуването на дял от 9% в газопровода "Северен поток". Компанията вече повече от година води преговори за придобиването на дял в газопровода, проект, реализиран съвместно между "Газпром" и немската Е.ОН, предаде Ройтерс.

В Париж руският премиер и френският му колега Франсоа Фийон са обсъдили продажбата на мощен френски военен кораб на Русия. Това съобщи източник от руската делегация, предаде АФП. "Имаше дискусия в общ план, размяна на мнения в общи черти" по продажбата на кораб от клас "Мистрал", коментирал източникът разговорите, водени на неофициална вечеря на двамата премиери.

На междуправителствено заседание в Рамбуие край Париж Русия и Франция подписаха двайсетина търговско-икономически спогодби, засягащи по-специално сътрудничеството в автомобилостроенето и енергетиката.

"Мистрал" е десантно-команден кораб, хеликоптероносач с дължина 200 метра, който може да носи и танкове. В момента руснаците събират информация за времето, необходимо за построяването на кораба, оборудването, с което може да бъде екипиран, електрониката и др., уточнил източникът на агенцията. Той не посочил подробности за евентуалния трансфер на технологии, който може да бъде предвиден с договора за продажба, нито за колко кораба се преговаря.

Русия обяви през август, че смята да купи един такъв хеликоптероносач и да построи още четири в своите корабостроителници. Това ще е първият подобен договор между Русия и страна от НАТО - перспектива, която безпокои съседи на Русия като Грузия и балтийските държави, отбелязва АФП.

Преди да започне официалната програма на работното му посещение в Париж, Владимир Путин закуси с бившия президент на Франция Жак Ширак, предаде ИТАР-ТАСС. "Винаги ще се радваме да те видим в Москва, във всяка точка от Руската федерация", каза Путин на своя домакин, с когото отдавна са на "ти". "Много неща, които започнахме заедно с теб, се движат твърде активно", продължи премиерът на Русия, като изтъкна по-специално двустранното сътрудничество в овладяването на космоса и в авиацията. Френски компании притежават 30 на сто в съвместния авиационен проект "Суперджет-100" и "двигателите, произвеждани от френските ни партньори, са сред най-добрите в Европа", подчерта Путин. Напоследък са очертани и нови области в сътрудничеството между двете държави - "твърде пер-

И EDF влиза в „Южен поток“

Френски енергийни гиганти се присъединяват към големите проекти на „Газпром“

СНИМКА ПРЕСФОТОБЕТА

Франция ще участва в "Южен поток", обяви руският премиер Путин след разговори с френския си колега Фийон

спективни, интересни и грандиозни по мащаб", добави той.

Стана ясно, че в Париж е бил утвърден и план за спасяването на руския гигант "АвтоВАЗ". Френският концерн "Рено" се е съгласил да даде на руския

производител редица свои технологии, а руското правителство ще предостави на завода финансова помощ. Това споразумение е било постигнато на заседание на руско-френската комисия по двустранно сътрудничество.

МААЕ осъди с резолюция Иран

Международната агенция за атомна енергия (МААЕ) осъди Иран за това, че тайно е изграждал ядрен обект и го призова незабавно да замрази този проект, предадох световните агенции. Становището на МААЕ е изразено в приета резолюция на Управителния й съвет. Тя бе подкрепена от 25 членове на съвета. Против бяха 3-ма, въздържаха се 6 членове. Резолюцията беше подкрепена от Русия и от Китай. Очаква се тя да изпрати силно послание на Иран, че международната общност не може да приеме факта, че Ислямската република пази в тайна работата по ядрената си програма, отбелязва Ройтерс.

Резолюцията касае завода за обогатяване на уран Фордоу, който се намира в планински район близо до свещения град Кум. В документа МААЕ приканва Иран незабавно да спре доизграждането на завода и да

изясни за какви цели го строи. Ислямската република ще трябва да увери също така МААЕ, че няма други подобни тайни заводи.

За съществуването на завода стана ясно през септември. Тогава се разкри, че Иран е строил този обект поне от 2 години.

Иран ще обмисли "други опции" за обогатяването на уран, заяви след приемането на резолюцията представителят на страната Али Асгар Солтание, цитиран от АФП.

"След като не получаваме положителен отговор, не можем да чакаме повече", заяви Солтание пред журналисти. "Времето е от значение. Следователно трябва да изследваме други опции", добави той. Солтание добави, че Иран няма да се оттегля от Договора за неразпространение на ядрено оръжие. "Поне на тази фаза", заяви той пред журналистите.

Барозу разпредели ресорите в ЕК

Европейският парламент насрочи изслушванията на кандидат-комисарите. Това стана веднага след като председателят на Еврокомисията Жозе Мануел Барозу оповести предложените ресори. Гласуването на новия състав на Европейската комисия е насрочено за 26 януари.

Основните ресори в ЕК се поемат от добре познати имена. Финландецът Оли Рен ще отговаря за икономическите и валутните въпроси. Ресорът

финансови услуги и вътрешен пазар е поверен на французина Мишел Барние, а белгиецът Карел де Гухт ще бъде еврокомисар по търговията. Новият ресор по въпросите на климата ще бъде поверен на датчанката Кони Хедегард. А испанецът Хоаким Алмуния е номиниран за еврокомисар по конкуренцията. Румънецът Дачиан Чолош ще отговаря за земеделието и развитието на селските райони, а чехът Шефан Фюле за разширяването.

Бъсеску се оправдава

Румънският президент Траян Бъсеску, който ще се бори за втори мандат на предстоящия на 6 декември балотаж, заяви, че никога не е удрял дете, в отговор на кадри, публикувани във в. "Гардианул", според които на митинг в град Плоещ от предизборната му кампания през 2004 г. Бъсеску ударил малолетен. Бъсеску, който е подкрепян от Демократично-либералната партия, заяви пред телевизия Реалитатя, че ще даде публично обяснение за видеозаписа от 2004 г. Държавният глава каза, че не си спомня за такъв инцидент и ще се консултира с хората, които са го придружавали в този момент. Той обвини политическите си опоненти в "мръсна кампания".

ПЕСПА СЪБРА БАЛКАНСКИ ПРЕМИЕРИ

Премиерите на Гърция, Македония и Албания се срещнаха в гръцката част на Песпа в рамките на регионалната среща за климатичните промени. Неформалната среща между Груевски, Папандреу и Бериша бе по инициатива на гръцкия премиер.

ГУБЕРНАТОР ОЦЕЛЯ СЛЕД АТЕНТАТ

Губернаторът на южната афганистанска провинция Кандахар оцеля след бомбен атентат срещу кортежа му. Взривът засигнал леко автомобила, в който пътувал Торялай Веса. Губернаторът не е пострадал, но при нападението бил ранен един телохранител.

ПАК УБИЙСТВО ВЪВ ФИЛИПИНИТЕ

Служител на УНИЦЕФ е бил застрелян в южната част на Филипините, съобщи АП. Нестор Булахан се е возил на такси и е пътувал за среща в Паранг, когато бил прострелян смъртоносно от непознат.

РАЗСЛЕДВАТ ВАТИКАНА

Италианските власти разследват банкови транзакции на Ватикана на стойност милиони евро, за да разберат дали има извършени нарушения на разпоредби за предотвратяване на прането на пари. Ватикана, "Уникредит" и италианската финансова полиция не са коментирали съобщенията.

ЛАТИНСКА АМЕРИКА СЕ РАЗЛЮЛЯ

Земетресение с магнитуд 5,9 бе регистрирано в Тихия океан недалече от Салвадор. Трусът е бил усетен и в съседна Гватемала. Епицентърът се е намирал на 46 километра под морското дъно на 50 километра западно от салвадорския град Сонсонате. Земетресение с магнитуд 5,5 разтърси и Венецуела. Трусът е бил регистриран на дълбочина 9,9 км.

СНИМКА БГНЕС

Откриването в Киев на паметника на Ленин, който през последните месеци бе реставриран, бе съпроводено от митинг и... бой. Когато платното бе свалено, националисти метнаха по паметника бутилка с червена боя и зацапаха токущо реставрираната скулптура. Събрали се на краткия митинг комунисти се нахвърлиха срещу националистите и здраво ги понатупали, съобщи Лента.ру

Дубай не издържа натиска на кризата

Стъпката с дълга била внимателно планирана, твърдят шейховете

Дубай шокира инвеститорите и света в четвъртък, след като проблемите с имотния пазар и свитата финансова ликвидност в региона принудиха най-голямата му държавна инвестиционна компания "Дубай уърлд" да обяви, че не може да обслужва международните си задължения. Тя поиска замразяване на плащанията по дълг от 59 млрд. долара за 6 месеца.

Инвеститорите се надяват, че Обединените арабски емирства, които са третият производител на петрол в региона, няма да позволят фалита на "Дубай уърлд".

Последиците от този своеобразен фалит на Дубай могат да бъдат много сериозни, коментира РФИ. На първо място ще има финансови последици за кредиторите на Дубай - това са всички банки, които са давали пари и са инвестирали в тази лудост покрай недвижимите имоти. Става дума за банки от Персийския залив, но също така и от Европа. Според източници от ОАЕ, най-застрашената европейска банка е британската HSBC, която е отпуснала 11 млрд. евро. Последни ще има и за индустриалните групи, които са участвали в развитието на Дубай, като най-

изложени на рискове се оказват строителните компании. В четвъртък на финансовите пазари след банките най-много пострада строителният сектор. Дубай е акционер в много от големите компании по всички континенти, сред които "Сони" в Япония или EADS в Европа.

Тревогата, която обхвана финансовите пазари, е съвсем оправдана, но все пак има лъч на надежда и той идва от огромното богатство на съседните страни, които притежават петролни ресурси, т.е. разполагат със средствата да помогнат на Дубай. Общото задължняване на емирството обаче надхвърля 80 млрд. долара.

Междувременно ръководителят на Върховния финансов комитет на емирството обяви, че стъпката на Дубай да спре плащанията по дълга на своя конгломерат "Дубай уърлд" е била "внимателно планирана" и извършена при пълното съзнание за това как пазарите биха реагирали на нея. "Нашата намеса в "Дубай уърлд" бе внимателно планирана и отразява нашата специфична финансова позиция", се отбелязва в изявление на шейх Ахмед бин Саеед

Шейховете от емирствата смаяха света с грандиозния си проект на брега на Дубай в Персийския залив - изкуствен архипелаг от триста острова във вид на умалено копие на сушата на Земята. Повечето от островите вече са продадени. Световната криза обаче не подмина и ОАЕ

ал Мактум, цитирано от АФП. "Правителството е в основата на реструктурирането на тази търговска операция при пълното съзнание за това как ще реагират пазарите. Разбираме загрижеността им и в частност на

кредиторите. Но ние трябваше да се намесим поради потребността да се предприеме решително действие по отношение на този особено голям товар от дълг", изтъкна шейх Ахмед.

Глобалните капиталови паза-

ри реагираха на новината от Дубай с рязък спад, като особено силно засегнати се оказаха европейските фондови борси. Търговията в Париж и в Милано отбеляза спад с по 3% на следобедната търговия в четвъртък.

Техеран отне Нобела на Ебади

Иранските власти са отнели Нобеловата награда за мир на Ширин Ебади - първата жена от мюсюлманско вероизповедание, която е получила приза. Си Ен Ен съобщи, че наградата е конфискувана заедно с дипломата, връчена на Ебади. Банковите й сметки са блокирани. За момента няма коментар или потвърждение от страна на Иран. Си Ен Ен обаче допълва, че информацията за отнетата награда е предоставена от Норвегия. Медията цитира изявление на външния министър на Норвегия Йонас Гар Стøre, който е разпространил писмено изявление, в кое-

то остро осъжда действията на иранските власти. По информация на в. "Вашингтон пост" отнемането на наградата на Ебади е част от кампания срещу цялото семейство на отличената с Нобел за мир. Изданието допълва, че част от близките й са били арестувани.

Ширин Ебади е ирански юрист, защитник на човешките права. Тя получи Нобелова награда за мир през 2003 г. за дейността си в областта на човешките права и демокрацията. Това е първата жена от мюсюлманско вероизповедание и първият гражданин на Иран, получила високото обществено признание.

Езикът загива, когато сами го осакатяваме

Известният телевизионен водещ Владимир Познер съветва младите: учете руски

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С

ДУМА

СВЕТЛАНА МЕДВЕДЕВА,
ТАТЯНА ЕРМОШКИНА

Когато пристигна в Нижни Новгород, известният телевизионен журналист, член на Академията за руска телевизия Владимир Познер проведе майсторски клас за начинаещи журналисти. Телевизионният академик се срещна и със студентите от Нижегородския държавен университет "Лобачевски" и участниците в конференцията, посветена на руския език. Събрали се искаха да чуят мнението на Владимир Познер за това, което се случва днес с родния език на Пушкин и Чехов.

■ Владимир Владимирович, вие свободно владеете няколко чужди езици. А какво е отношението ви към руския?

- Аз не съм специалист по руски език. Не го получих автоматично. Не го знаех. Но трябваше да го науча, да разбера що за език е това, как е построен. Започнах да го уча на 18 години. И затова имам особено отношение към него.

За съжаление наблюдавам, че нивото на използването на руския език намалява. Хората много бъркат числителните имена. Жалко, защото езикът като нищо друго отразява националността. Националният характер, струва ми се, се изразява преди всичко в народната музика и в езика.

Човек си мисли, че щом така говори народът, щом така се употребява, то може да се бърка ударието - може да се каже "наУка",

а може и "наУка". Но не може. Това е упростиране на езика, с което нещо се губи. Трябва да се учат хората, да не се намалява високото ниво на руския език.

■ С какво според вас е свързано намаляването на езика?

- Известно намаляване на грамотността става при широко демократизиране на обществото. Например при феодалната система аристокрацията не работи. Работят останалите, които по този начин я осигуряват и й дават възможност да се усъвършенства: да учат езици, музика, да се занимават с живопис. Демокрацията обаче дава право на много хора. Но такова ниво на образование не може да бъде дадено на всички.

■ Какво мислите за появата на огромен брой английски думи в руския език? Доколко е опасно това за него?

- Във всяка епоха има страна, чиято култура става най-силна и влиятелна в света. Навремето такава е била френската култура. Френският език е нахлувал във всички останали и това е било неизбежно. През XX век Америка се оказва страната, която започна да влияе върху целия свят. Това не че е лошо или добре. Това е факт. И да се борим с това би било странно. Има цяла поредица от думи, каквито няма в руския език. Може, разбира се, и да си измислим, но защо? Езикът е изключително мощно нещо, което може да усвоява. Руският език например не е взел думата "аероплан", измислил

си своя - "самолет". Но думата "компютър" е взел. Патриотизмът не е в това. Руският език няма да понесе само едно нещо: когато самите руснаци почнат да го осакатяват.

■ А как се отнасяте към жаргона, ругатните, които използват журналистите?

- Всичко, което е на място, може да се използва. Само че трябва много точно да се разбира това нещо. Първият намек за псувни в съветската литература беше в сп. "Новий мир", което публикува "Един ден на Иван Денисович" на Александър Солженицин. Помните ли как в лагера един човек казва, че за обяд дали масло, защото пристигнал някой от началството: "Масълце-фуяслце". Разбира се, че вместо буквата "ф" е трябвало да бъде "х". Да, в лагера в такъв разговор това звучи на място, а просто така - не. Езикът изисква уважение, тактичност, мярка.

■ Какво е според вас отношението към езика в американските медии?

- В САЩ печатната продукция е насочена към различни слоеве от населението. Такива вестници като "Вашингтон пост", "Уолстрийт джърнъл", "Ню Йорк таймс" са насочени към хора, които взимат решения, по-образованите, и нивото на езика там е високо. Масовите вестници, не обезателно жълтите, като "Дейли нюз", "Ню Йорк пост", пишат с по-опростен и по-ярък език. В тях са по-важни заглавията, големите снимки. И все пак не мога да кажа, че в тях не се обръща внимание на езика. И във френските медии, и в английските езиковото ниво внимателно се следи.

Колкото до радиото, то в Америка то има огромно значение. Там има предавания, които се слушат от 25 милиона души. Ето там нещата наистина са много опростени. Това не е интелигентен разговор, а разговор на улично ниво.

ГРАЖДАНСКА ОТГОВОРНОСТ ОТ ДЗИ

ЗА КЛИЕНТИ,
СКЛЮЧИЛИ ЗАСТРАХОВКА
ГРАЖДАНСКА ОТГОВОРНОСТ
В ДЗИ

www.dzi.bg

Отстъпките важат за новата тарифа по застраховка "Гражданска отговорност", влизаща в сила от 16.11.2009 г. ДЗИ си запазва правото да променя тарифите, както и отстъпките и условията по тях.

ATLAS-S
TOUROPERATOR LICENSE №05109

София, ул. "Христо Белчев" № 1
Тел.: 02 980 43 92, Факс: 02 980 55 79
e-mail: atlas_tour@yahoo.com

www.atlas-s.com

ПРЕДКОЛЕДНО НАСТРОЕНИЕ

УИКЕНД В КАВАЛА И ОГНЯНОВО

05.12 – 06.12.2009

Цена от 85 лв.

Градчето е разположено по брега на Егейско море в поли-те на невисоки хълмове, някои от които се спускат почти до самия бряг. Кавала има 100 000 жители. Градът е създаден през VIII-VII в. пр.н.е. и тогава се е наричал Неаполи. По-късно се прекръства на Христуполи (град на Христос) в чест на апостол Павел. За него легендата разказва, че покръстил първата християнка - Лада, в местността Филипи. Там и до днес могат да се видят останки от старо римско селище.

ПРЕДКОЛЕДЕН ШОПИНГ В ОДРИН

12.12.2009

Цена от 49 лв.

Одрин е град в Тракия, в най-западната част на Турция, близо до границите с Гърция (7км) и България (20км). Той е столица на провинцията Одрин, а населението на града наброява 128 400 жители. Когато е основан града се е казвал Адрианополис – в чест на римския император Адриан. Одрин се явява входа на Турция за западния свят, това е първата спирка на новодошлите от Европа. Този красив град е известен с множеството джамии с елегантни куполи и минарета.

ПРЕДКОЛЕДЕН ШОПИНГ СОЛУН

19.12.2009

Цена от 39 лв.

Солун е вторият по големина град в Гърция след столицата Атина. Солун е административен център на област Централна Македония. Населението на града е 773 180 души. Солун е основан от македонския цар Касандър през 315 г. пр.н.е. Една от най-известните забележителности на Солун е Бялата кула. Други по известни са църквата Св. Димитър, градската крепостна стена, Галериевата арка, ротондата Св. Георги. Градът е добре устроен, с големи площи и широки булеварди.

УИКЕНД В СОЛУН И МЕЛНИК

12.12 – 13.12.2009

Цена 79 лв.

Солун е вторият по големина град в Гърция след столицата Атина. Солун е административен център на област Централна Македония. Населението на града е 773 180 души. Солун е основан от македонския цар Касандър през 315 г. пр.н.е. Една от най-известните забележителности на Солун е Бялата кула. Други по известни са църквата Св. Димитър, градската крепостна стена, Галериевата арка, ротондата Св. Георги и др. Градът е добре устроен, с големи площи (Св. София, Аристотелис) и широки булеварди (Александър Велики).

ИСТАНБУЛ – ОДРИН

17.12 – 19.12.2009

Цена от 155 лв.

Истанбул е разположен от двете страни на Босфора, с небе, обиспано с куполи и минарета, Истанбул е един от истински романтичните градове. Историята му датира назад във времето, като започнем от Византия до Константинопол и водещото му място в Отоманската Империя до днес - известен като столица на Турция, нейно културно средище и приятно място за почивка. В разпръснатото застроена огромна площ можете да се разхождате по същите улици, където са минавали кръстоносците и еничарите.

ПРЕДКОЛЕДНА ВИЕНА – БУДАПЕЩА

19.12 – 23.12.2009

Цена от 319 лв.

Виена е столицата и най-големият град в Австрия, както и една от деветте ѝ провинции. Разположена на двата бряга на река Дунав, в подножието на Алпите. Виена се намира на 40 км от границата на Словакия и на 50 км от нейната столица Братислава. Оградена е от провинция Долна Австрия. Население е 1,6 млн. жители. Къщи-музеи на Й. Хайди, В. А. Моцарт, Л. ван Бетовен, Ф. Шуберт, Й. Щраус. Исторически център с катедралата "Свети Стефан", бившия императорски дворец "Хофбург".

НОВА ГОДИНА 2010

ПЛАЩАТЕ 1 – ПОЛУЧАВАТЕ 2 ЕКСКУРЗИИ!

ПРИ ЗАПИСВАНЕ ЗА ПРОГРАМИ НОВА ГОДИНА 2010, ОХРИД И ИСТАНБУЛ – ПОЛУЧАВАТЕ ПОДАРЪК – БЕЗПЛАТНА ЕКСКУРЗИЯ В БЪЛГАРИЯ: МЕЛНИК – РОЖЕНСКИ МАНАСТИР – РУПИТЕ НА 23.01.2010 г.

НОВА ГОДИНА В ОХРИД СЪС СПЕЦИАЛНА НАГРАДА 30.12 – 02.01.2010 Цена от 245 лв.

НОВА ГОДИНА В ИСТАНБУЛ С ВЕЧЕРЯ НА ЯХТА ПО БОСФОРА 30.12 – 02.01.2010 Цена от 119 евро

НОВА ГОДИНА В БУДАПЕЩА 30.12 – 02.01.2010 Цена от 359 лв

КАРНАВАЛИ 2010

КАРНАВАЛЪТ ВЪВ ВЕНЕЦИЯ

13.02 – 17.02.2010

Цена от 349 лв.

Един от най-колоритните и поетични фестивали в света е карнавалът във Венеция. Бели маски и черни пелерини, домина и шапки с пера, костюми на Арлекино, Пиеро, Панталоне, Коломбина и останалите герои от Комедия дел'Арте ще шестват из улиците на романтичния италиански град.

КАРНАВАЛЪТ В ПАТРА

12.02 – 15.02.2010

Цена от 260 лв

Карнавалът в Патра е най-големият в Гърция и сред най-популярните в цяла Европа. Той се организира в чест на бога на виното Дионисий, а легендите разказват, че посред зима хората зоват чрез различни пиршества божеството да се събуди и да се прероди, довеждайки отново пролетта.

КАРНАВАЛЪТ В КСАНТИ

нощувки в Сандански, Огняново, Мелник

13.02 – 14.02.2010

Цени от 90 лв.

В гр. Ксанти се провежда карнавал, по времето на който хората почитат стария обичай в чест на женското божество Тзарос, което вървали, че предпазва от болести.

Туристическа Агенция "АТЛАС-S" предлага уикенд програма и познавателни турове в: ГЪРЦИЯ, ТУРЦИЯ, МАКЕДОНИЯ, СЪРБИЯ, ЧЕРНА ГОРА, ХЪРВАТСКА, РУМЪНИЯ, АВСТРИЯ, УНГАРИЯ, ЧЕХИЯ, ИТАЛИЯ и до всяка точка в атласа на света, която Вие желаете!

Предлага почивки и ваканции: ТУРЦИЯ, ЕГИПЕТ, ТУНИС, ИСПАНИЯ, ХЪРВАТСКА, КУБА, ДОМИНИКАНА, ТАЙЛАНД и до всяка точка в атласа на света, която Вие желаете!

Предлага едномесечни, двудневни, тридневни, петдневни, планински и еко маршрути до всяко кътче на България!

И още: тимбилдинг, корпоративни мероприятия, пътувания според Вашите индивидуални изисквания!

Очаквайте съвсем скоро нашите нови предложения за сезон Пролет 2010 на www.atlas-s.com!

Специални отстъпки, томболи, награди, изненади, промоции и горещи оферти очакват всеки, който реши да избере с нас своето място в атласа на света!

ОЧАКВАМЕ ВИ!

КОРНЕЛИЯ НИНОВА е завършила право в СУ "Св. Климент Охридски". Работила е като стажант-съдия в Софийския градски съд, била е юрисконсулт на СО, следовател в Столичната следствена служба, юрисконсулт на БТК, изпълнителен директор на "Техноимпекс" АД. До 2007 г. е зам.-министър на икономиката и енергетиката по външноикономическата политика. През 2008 г. е изпълнителен директор на "Булгартабак Холдинг" АД. Корнелия Нинова е депутат в 41-ото народно събрание от Коалиция за България. Секретар на Националния съвет на БСП.

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

рата с увреждания и да се спират помощите за отопление на социално слабите. Прогнозата е безработицата през януари-февруари да е 15%. В същото време правителството не предвижда никакви мерки и средства за създаване на допълнителна заетост, за преквалификация и обучение.

■ **Какво споделиха с вас кметовете на срещата, която проведохте?**

- Не одобряват предвидените в Бюджет 2010 средства за общините. Изразиха силното си притеснение, че няма да се реализират общинските проекти. По време на управлението на БСП държавата подпомагаше с 15% проектите на общините. Сега управляващите прехвърлят върху тях задължението сами да си осигурят съфинансиране. Това ще блокира изпълнението на много инфраструктурни проекти. След като не могат да осигурят подобно съфинансиране, общините не са в състояние да усвояват и европейските фондове. Това ще лиши и фирмите от работа и ще доведе до освобождаване на хора.

Няма предвидени достатъчно средства за общински училища, болници, социални домове. Във внесяния от нас алтернативен бюджет предлагаме да се увеличи финансирането на общините с 200 млн. лв.

■ **Стана скандал с обидното изказване на министър Дянков към учените в БАН. Какво им е прегло-**

КОРНЕЛИЯ НИНОВА:

Повишиха данъчното бреме върху обикновенния човек

■ **Г-жо Нинова, защо се наложи БСП да предлага алтернативен бюджет за 2010 г.?**

- Защото бюджетът на управляващото мнозинство е лош. Ще доведе до задълбочаване на кризата, до фалити на фирми, увеличаване на безработицата и обедняване на хората.

■ **Кое ви кара да мислите така?**

- Управляващите увеличили акциза на електрическата енергия за фирми с 42%, увеличили акциза на цигарите, увеличили данък сгради и такса смет, наложили ДДС върху адвокатските услуги, т.е. оскъпили правото на защита, отхвърлили намаляването на ДДС за лекарствата. Всичко това означава повишаване на данъчното бреме върху обикновения човек. От друга страна, замразиха заплати и пенсии. Това води до обедняване, до намаляване на покупателната способност, до свиване на производството, до фалити на фирми и освобождаване на хора от работа.

■ **Каква алтернатива предлага левицата? Икономическата криза не дава възможност за щедро финансиране.**

- Кризата, разбира се, се отразява на икономиката на страната. Но алтернатива има. Управляващите умишлено залагат много по-малко приходи. Ние смятаме, че прогнозата за ръста на БВП трябва да е 0%, а не минус 2%. Познаваме се на становища на европейски държави и БНБ. Ако се приеме това предложение, в бюджета ще има 762 млн. лв. повече. Предлагаме да не се намалява осигурителната вноска с 2%, което ще осигури още 400 млн. лв. в бюджета.

■ **Тези приходи достатъчни ли са, за да се балансира бюджетът?**

- Винаги може да се иска повече. Например управляващите да изпълнят обещанието си да "ограничат контрабандата и да вкарат 2 млрд. лв. от борба със сивата икономика". Или обещаното от г-н Дянков

Тежестта на кризата да се разпредели равномерно между държавата, бизнеса и хората, предлага депутатката от Коалиция за България

Интервю на МИЛЕНА НИКОЛОВА

свързване на НАП и митниците, от което "ще влязат още 800 млн. лв." Защо ги няма тези цифри, заложили в бюджета? Защото, като обещава нещо, трябва да имаш акъл и воля да го изпълниш.

■ **С какво вашето предложение за бюджет е по-добро от предложението на ГЕРБ?**

- С това, че настояваме тежестта на кризата да се разпредели равномерно между държавата, бизнеса и хората. Щом се вдигат данъци, да се индексират доходите, да се увеличи минималната работна заплата от 240

и минимални, добавки.

■ **Какво предлагате в сферата на здравеопазването?**

- Управляващите обявяват, че здравеопазването е техен приоритет. В същото време това е секторът, орязан най-много. Бюджетът предвижда с 400 млн. лв. по-малко за здраве, закриване на 100 болници, доплащане от хората на здравни услуги. Това ще влоши качеството на здравни услуги, ще намали с 30% броя на хората, които могат да ползват болнична помощ, а в отдалечените райони - ще ги лиши от здравна помощ. Това е престъпно спрямо българския народ.

Ние предлагаме да се ползват 380 млн. лв. за болнична помощ от резерва на здравната каса, които правителството на БСП натрупа и остави, 60 млн. лв. за онкоболните, 20 млн. лв. за нуждите на спешна помощ.

■ **Земеделските производители изразиха недоволство от предвидените в бюджета средства за подпомагане развитието на сектора. Как бихте отговорили на това?**

- Много бързо ГЕРБ се отметна от обещаните 10 лв. национални доплащания на декар площ. Заложили са в бюджета доплащане от 1,50 лв./дка. Така ще се съсипе земеделието. Ние предлагаме да се отделят допълнително 150 млн. лв. за подпомагане на земеделските производители.

■ **Какво друго не приемате в Бюджет 2010 на управляващите?**

- Не приемаме премахването на социални придобивки, осигурени от управлението на БСП - отнемане привилегиите на младите семейства да ползват данъчни облекчения при ипотечен кредит. Не може да се допуска да няма облекчения за хо-

жил той от постната си пица и как вие виждате мястото на науката в проекта за бюджет за 2010 г.?

- Господин Дянков не за пръв път се изказва неподготвено, грубо и пренебрежително. Не разбирам какво дава самочувствие на този човек да раздава квалификации към цели групи хора и сектори на стопанския живот, които той очевидно не познава поради дългия си престой в чужбина. Всички отговорни към държавата и хората управляващи твърдят, че изключително важно е в условия на криза да се инвестира в наука и образование. Науката и иновациите могат да помогнат на една държава да излезе по-бързо от криза. В нашето алтернативно предложение сме заложили 50 млн. лв. повече за наука.

■ **Постигим ли е такъв бюджет, какъвто вие предлагате?**

- Напълно е постижим, защото нашето предложение е разумно, обосновано, гарантира на хората нормален живот и излизане на България по-плавно от икономическата криза. Въпрос на политическа воля и зрялост на новите управляващи е да се вслушат в нашите съвети.

■ **Очаквате ли тези ваши предложения да бъдат приети?**

- Ако ГЕРБ са загрижени за държавата и хората - да. Като наблюдавам действията им в парламента обаче, виждам, че са некомпетентни, непословични и объркани. Но това не им пречи да бъдат недиалогични и агресивни. За съжаление смятат, че животът и политиката започват и свършват с тях. Политическото високомерие е изяло главите на много управляващи, ще изяде и тяхната.

”
Настояваме за 65 млн. лв. за подпомагане на безработните

на 280 лв., да се вдигне максималният осигурителен праг от 2000 на 2400 лв., т.е. хората с по-високи доходи да поемат част от тежестта. Има пари в бюджета.

Въпрос на политическа воля е да се отпуснат коледни надбавки на пенсионерите. Миналата година ние осигурихме по 150 лв. за пенсионерите. Те са най-силно засегнати и е справедливо да получат тези, макар

ЯНКО ДОЛАПЧИЕВ

Откривайки форума за перспективите за икономическо развитие на България в софийския "Шератон", премиерът запита: Какво му е енергийното на проект "Бургас-Александруполис" за България? Имаме една тръба, по която върви петрол - от едната страна руснаците си продавали петрола, гърците го получавали на другата, за нас оставала гола тръба. В замяна ще получаваме годишно някакви си 30 млн. долара. Гърция била на сметка, щяла да захранва рафинерия. Поне когато бил сключван договорът от предишните управляващи, да са били спазвали петролът да се пренасял от български танкери.

- Гроздана, както си я подкарал с тия акцизни цигари и с тая ракия "Борисовка", няма да доживееш до смъртта си!

Плува, плува танкерче

Има една приказка: Плува, плува крабче. Казват я децата. Аналогът ѝ по-грубичко е: посмали Манго - и не се нуждае от обяснение. Министър-председателят обаче трябва да знае, че България вече няма танкери, че "Параходство Български морски флот" след куп перипетии бе приватизирано. Реално с това бе сложена черта и на търговската флотилия. Няма и къде да се строят нови съдове, защото през 1990 г. Варненската корабостроителница бе продадена

за 1 доллар, също както и "Кремиковци". Ще напомним още, че от Освобождението до 1945 г. в България са построени 86 плавателни съда с обща товароподемност 15 500 т. От 1945 до 1990 г. продукцията е 1450 кораба с товароподемност 5 млн. т. От износ на кораби България спечели 2 млрд. долара - пет пъти повече от инвестициите в бранша.

Сега, макар и да имаме море, трудно бихме се нарекли морска държава. Оцелялото отпреди едва крета, а заветната мечта

на българския моряк е да се уреди с курс под чужд флаг.

Що се отнася до танкерите, които се привикват на премиера, ще му напомним, че вече ги няма и гордостта на корабостроенето ни "Хан Аспарух" (товароподемност 100 000 т), "Места" (75 274 т), "Велека" (16 500 т). Сегашната ни родна флотилия по-скоро би могла да се оприличи на рибарска гемия.

Представете си колко би струвало на държавата да наема голямотонажни танкери, да ги пълни с

руски нефт в Новоросийск и да ги разтоварва край Бургас. Опит да се въведе подобна идея вече имаше - правителството щеше да наема за свои нужди граждански самолети вместо взетите на лизинг "Боинг-и". Виждайки как баш политиките ни слизат от салоните първа класа, светът щеше да е убеден, че България е държавата на икономии-те. Оказа се обаче, че можем да останем хем без правителствен самолет, хем да го платим два пъти. Така идеята бе зарязана.

Докато държавите се борят колкото се може повече тръби да пресичат земите им, за да прибират транзитни такси и да затвърждават енергийните си позиции, нашето правителство гледа на тръбата "Бургас-Александруполис" като на крив макарон. От него обаче пари никога няма да потекат.

Цената на шоуто

След три месеца ефир в най-гледаните телевизионни часове зрителите на Нова (най-последно) дочакаха и последния епизод от първия сезон (и още ли ще има?) на "Цената на истината". През това време аудиторията на предаването стана свидетел на личните истории на десетки българи - трогващи, изолирани, потресаваци, стряскащи, отвращаващи... Някои от тях накарата доста хора да се замислят за трагедиите, които се случват под носа ни на привидно нормални индивиди и цели семейства. Други още след първото предаване апелираха "Това безобразие трябва да се спре"... Трети пък не вярваха на очите и ушите си и не намираха сили дори да посегнат към дистанционно-то и да спрат да се "наслаждават" на чуждото нещастие...

Наистина, в някои епизоди шоуто (то пък какво забавление може да те обземе, като чуеш, че някой е малтретирал племенника си например) акцентира на откровено гнусни признания, поднесени без срам и притеснение. Времето на излъчване на предаването бе очевидно подчинено на най-важното в телевизията - рейтинга. Но какво успяха да видят зрителите в праймтайма? Най-често - махленско държане на жадни за пари и слава дребни душици, реши-

ли да изкарат някой лев, като излагат себе си и роднините си по телевизора.

Грехота е да се обвиняват изпадналите в беда и преживели различни разтърсващи драми участници на шоуто. Още повече, че съдбите на повечето изобщо не са за завижда-не. Но надали някой от тях или от роднините им е успял да си отговори на най-важния въпрос - какво ме докарва дотук? Дори след съдането на червения стол в предаването и опита да се спазва формулата "откровеност срещу пари", участниците се тухкаха не толкова за това, какво им се е случило, а че не са взели определена сума, с която да компенсират поне малко признанията си и калта, в която са овалiali себе си и близките си...

Надали "Цената на истината" наистина успя да "оправи" живота на участниците в шоуто. Но самото предаване със сигурност доказа, че някои днешни телевизионни формати в стремежа към висок рейтинг прескачат границата на разбиранията на средностатистическия човек за допустимост. И показват, че колкото детектора на лъжата или на истината да се измислят, обществото ни изобщо не е дръпнало напред в сравнение с времето, когато на Колизея са

АЛОНА НЕЙКОВА

се събирали хиляди зяпачи, за да гледат как зверове разкъсват хора...

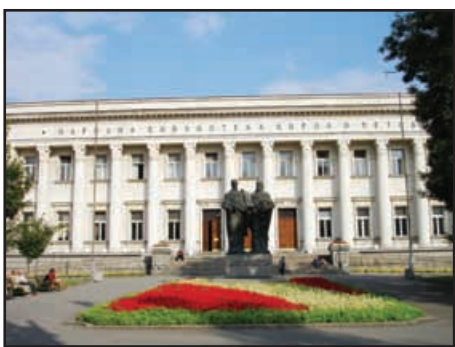
Със сигурност мнозина са се замислили дали споделената в случаите истина си заслужава цената. Ако ли не, имат шанса да си отдъхнат от псевдочестните натрапчиви епизоди на предаването и да преценят дали биха искали да го гледат, ако се излъчва пак. Но всеки трябва да е наясно, че има голяма вероятност нелицеприятните за повечето хора постъпки да продължат да се случват около нас. Независимо от решението на продуцентите на предаването и медиата дали шоуто трябва да продължи...

ДАТАТА

1520 - експедицията на **ФЕРНАНДО МАГЕЛАН** (1480-1521) преминава Магелановия проток и навлиза в южно море, което нарича Тихи океан. Протокът е разположен между най-южната точка на Южна Америка нос Фроуърд и остров Огнена земя. Той свързва Атлантическия и Тихия океан. Допреди завършването на Панамския канал през 1914 г., Магелановият проток е един от малкото сигурни начини да се мине през Атлантическия в Тихия океан и обратно. Още в миналото мореплавателите го избягват, понеже там времето често е ветровито и неблагоприятно, а днес корабите предпочитат да минават през Панамския канал вместо през протока.

1878 - в София е създадена Публична библиотека, която по-късно прераства в **НАРОДНА БИБЛИОТЕКА „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“**.

Тя е най-старият културен институт на свободна България и най-голямата библиотека в страната. През 1900 г. за библиотеката е закупена сграда на улица "Георги Раковски" 131. През 1924 г. към нея е добавен създаденият през 1904 г. Архив на Българското възраждане. През 1939 г. започва строителството на нова сграда за Народната библиотека на мястото на Царския манеж. По време на бомбардировките на София през 1944 г. и двете сгради са разрушени. Новата сграда е проектирана от архитектите Иван Васильов и Димитър Цолов.

1923 - в с. Умаревици се ражда **ПЕТЪР ЧОЛОВ**. Той е български историк, професор. През 1943 г. завършва Народна мъжка гимназия "Цар Борис III", Ловеч, през 1949 г. право в Софийския университет, през 1952 г. архивистика, библиотекознание и библиография в Държавния библиотечен институт, София. Главен редактор на списание "Задруга", член е на Съюза на учители в България, член-учредител на Общобългарския комитет "Васил Левски", заместник председател и член на бюрото на Българското генеалогично дружество, член на дружеството на българите в Бесарабия и съюза на българите в Молдова. Автор е на над 700 рецензии и изследвания по история, библиотекознание, фолклор, етнография, генеалогия, ономастика.

1958 - Чад, Габон, Мавритания и Конго стават автономни републики в рамките на **ФРЕНСКАТА ОБЩНОСТ**. Това е политическа общност, започнала да действа съгласно конституцията на Франция от 1958 г. и е наследник на Френската Уния. Общността обхваща: Всички заморски департаменти на Франция - Алжир, Сахара, Гваделупа, Френска Гвиана, Реюнион и Мартиника. През 1962 г. Алжир и Сахара получават независимост. Заморските територии на Франция - Нова Каледония, Коморски острови, Полинезия и Сомалия. Бившите френски колонии, намиращи се под попечителството на ООН - Того и Камерун. Колониите, които в по-късно време стават независими държави - Чад, Габон, Мадагаскар, Мавритания, Сенегал, Бряг на слоновата кост.

1989 - канцлерът на Германия **ХЕЛМУТ КОЛ** представя програма от 10 пункта за обединяване на двете Германия. Той е германски консервативен политик от Християн-демократическия съюз. Роден е на 3 април 1930 г. в Лудвигсхафен. През 1982 г. той става канцлер на Германия от 1 октомври 1982 г. до 27 октомври 1998 г. (до 1990 г. само на Западна Германия). По негово време Германия се обединява политически, а по-късно Германия подписва Маастрихтския договор под негово ръководство.

2007 - в София умира **ДОНЬО ДОНЕВ** (1929-2007). Той е български художник, сценарист и режисьор, най-известен с анимационния си филм "Тримата глупаци". Роден е на 27 юни 1929 г. в Берковица. Завършва "Графика" в Националната художествена академия през 1954 г. Работи върху анимационната поредица "Тримата глупаци" от 1970 г. до 1990 г. Донево е главен редактор на вестника "Тримата глупаци" (1989-1997), а също и на "Четиримата глупаци" и списание "Фрас". През 1998 г. дебютира като актьор във филма "Вагнер". Като карикатурист се представя в много изложби в България и в чужбина. Донево Донево е професор в НАТФИЗ и преподава анимационна режисура.

Докладът „Ран-Ът“ е само повод. Целта е да разберем настоящето. Ако можем

Ние, българите, продължаваме да нямаме отговор на въпроса “Защо днес стандартът ни е значително по-нисък от този на Словения и Хърватия, например?” При положение че преди 20 години бяхме в съпоставими стартови позиции. При положение че бивша Югославия преживя драматична братоубийствена война.

Тези въпроси са стимулът, който ме кара да се интересувам от обясненията за стремглавото ни икономическо падане надолу. Едно от тези обяснения, пуснало здрави корени в левицата, е че сме следвали съветите на доклада “Ран-Ът”. След внимателно запознаване с документа стигнах до извода, че обяснението не е вярно - по ключови въпроси на икономиката и социалното ни дело ние сме вършили точно обратното на това, което са ни съветвали

на въпросите с “да”, аз не мога да вляза в спор с него, защото изходните ни предпоставки ще са диаметрално противоположни и всеки ще си говори сам. За да спорим например за колко време някой може да пробяга с краката си 100 метра, ние трябва да сме приели, че този човек не е с парализирани долни крайници. Ако по тази фундаментална предпоставка сме на различно мнение, спорът е невъзможен.

През 1990 г. нашата дилема не беше „да строим или не капитализъм“

Истинският и национално отговорен въпрос беше как в условията на връхлетения ни разпад на социализма трябва-

ПЕТАК 27 НОЕМВРИ 2009
12

МНЕНИЕ

Срещу похвалните слова за програмата „Ран/Ът“

Не мога да благодаря за опитите да се реабилитира един пагубен за страната документ

ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ

а 10 ноември т.г. в ДУМА бе публикувана статията на Юрий Борисов “Проваленият преход”. 20 години българското общество се занимава с омазните си, илюзии си и сеира. Оценяваме поединично. Спомен за “Доклада Ран-Ът”. Статията е несъмнен опит да се реабилитира натоварената с недобра слава програма на американските икономисти Ричард Ран и Роналд Ът за “икономически растеж и преход към пазарна икономика в България”. Само седмица по-късно в ДУМА публикува и статия на проф. Иван Ангелов - един от българските участници в изработването на програмата “Ран/Ът”, в която са изказани думи на благодарност към Юрий Борисов за неговия “полезен и обективен анализ на тази митична програма”. Но както трябва да се и очаква, статията на Ю. Борисов сочи и

тели. Освен това докладът е публикуван в интернет и следователно е достъпен за всеки, който би искал да се запознае с него. Вън от тези неясноти обаче статията на Иван Пехливанов заслужава цялото наше внимание.

Преди да изложя собствените си възражения срещу доклада на Ран/Ът, ще кажа, че значението на този доклад за твърде зловещото развитие на нашата страна наистина се преувеличава. Ще се съглася с Иван Ангелов, че и без “Ран/Ът” България щеше да бъде вкарана в ужасните коловози

не мога да кажа същото за българските икономисти, взели участие в изработването на програмата “Ран/Ът”. Те, които само дни преди това са манифестирали своята преданост към нашата социалистическа държава, ато под какъв текст от тази програма са се подписали: “Страната излиза от един твърде дълъг и мрачен период, в който правителството беше абсолю-

рисов - “Никой от тях и досега не е обяснил беше ли възможно държавната собственост да възроди икономиката в малка и бедна на суровини България, в условията на остра политическа конфронтация и при бясно набираща скорост антикомунистическа опозиция.”

Няма да дам исканото от Борисов обяснение, а ще си позволя на свой ред да го запитам дали това, което стана

в резултат на „лечебната терапия“

не бе възможно най-пошият вариант на нашето капиталистическо преустройство? Имущество за няколко десетки милиарди долари бе приватизирано, а в хазната влезе не повече от една десета от неговата стойност. При това приватизираните предприятия не само че не повишиха производството, но и рязко го свиха. Първокласни предприятия, произвеждащи стоки на световно равнище, бяха превърнати в частни работилнички, а някои от тях бяха направо ликвидирани. Ликвидирано бе и цялото ни селско стопанство. Милioni глави добитък бяха унищожени, а земята ни бе раздробена на милиони дребни парцели, неподдаващи се на машинна обработка. По закона за скачачите съоръженията засага и всички останали области на на-

10 НОЕМВРИ

Проваленият преход

Двадесет години настъпваме една и съща мотика

(1). Затова не приемам твърдението, че статията ми е “несъмнен опит да се реабилитира... програмата на американските икономисти Ричард Ран и Роналд Ът” (2) . Не приемам и вменената ми цел: “Целта е да бъде свалена вината от Ричард Ран и Роналд Ът, и 29 български икономисти...” (3)

Да, в своето съзнание напълно реабилитирам Доклада

Това обаче е следствие. Основната ми констатация е следната: “пълна икономическа неадекватност на политическия елит, който заложи посоката на прехода”. Разбира се, неадекватността е от гледна точка на националния интерес.

Авторите, които твърдят, че някой ни е налагал план за същипването на България, най-напред трябва честно да отговорят на следните въпроси: “Възможно ли беше у нас да се запази политическия монопол на една партия?”, “Възможно ли беше да се запази монополът на държавната собственост?”, “Възможен ли беше път, подобен на китайския?”, “Възможно ли беше да се съхранят параметрите на производството ни от 1989 г. при разпада на СИВ и новото икономическо поведение на СССР?”, “Възможно ли беше при такива качество и себестойност на продукцията ни да запазим традиционните пазари?” Категорично, не. След като се отговори на въпросите за производството и външната търговия, следват “надстроечните” въпроси: “Възможно ли беше да се предотврати появата на безработица?”, “Възможно ли беше субсидирането на основните хранителни стоки без печатането на пари?”, “Възможно ли беше при печатането на пари да се предотврати инфлацията и да се утвърждава конвертируем лев?”, “Възможно ли беше да се запазят социалните придобивки на населението при политически и икономически срив на социалистическата система?”. Моят отговор е категорично не. Ако някой от левицата отговаря

ЮРИЙ БОРИСОВ

ше да действваме, за да понесем възможно най-малко загуби и да станем конкурентоспособни в състезанието с другите нации. Някой да си спомня национална дискусия по този въпрос? Този въпрос изобщо не беше поставен. Постави го докладът “Ран - Ът”. И тук читателят няма как да се съгласи или да не се съгласи, ако сам не прочете внимателно и не-предубедено документа (4) . Всеки читател, издаден от контекста, може да заблуди.

Предлагали ни били страшен темп на приватизацията. Другарите какво предлагат като алтернатива? Бавна приватизация? И си мислят, че стопанските ръководители на държавните предприятия, без строгия партиен контрол, щяха да си правят социалистическо съревнование? Или може би щяха да заложат на входа и на изхода своя интерес, както впрочем и се случи? Може би за продажбата на “Кремиковци” трябваше да изчакаме още и вместо за един лев да го продадем за десет стотинки. Кога ще се вземе по-добра цена - когато предприятието е в кондиция или когато е скапано?

Били ни предлагали да приватизираме селското стопанство до март 1991 г. Някой да ни е съветвал обаче да връщаме земята в реални граници, да я раздробим на милиони парчета, да създадем ликвидационни съвети, да разпродадем и изпозаколим животните? Това си е наше ноу хау и не е хрумвало нито на американец, нито на сомалиец.

Били ни предлагали държавата да се оттегли от икономиката. А кой ни посъветва чрез държавата и само чрез държавата да укрепим тежкото си машиностроене и електроника, за да търсим силни позиции на световния пазар? И не само ни посъветва, но и разписва стъпките. За тези, които не знаят - докладът “Ран-Ът”. А държавата ако беше създавала “хонконгска” свободна икономическа зона, добре ли щеше да бъде или зле?

За образованието и здравеопазването няма да задавам въпроси. Който иска да научи, да чете. Не цитати и квалификации, а оригинални текстове.

Нека обаче да оставим Ран и Ът. Честно казано, те изобщо не ме интересуват

Те са само повод за формулирането на чисто български въпроси. Вероятно в главата не на един наш икономист са съществували разумни решения на архисложната задача, която стоеше пред българския народ. Защо те не изплуваха? Защо те не станаха основа на национални дебати? Защо такива решения не се наложиха?

Свидетелите на първите ни стъпки към ново общество си спомнят политико-психологическата атмосфера. Спомнят си и основните вънлни на основните политически сили. БСП я вълнуваше (ре)легитимацията. За БСП налагаха образа на партия от доносници и убийци, БСП я заплашваха със забрана, активистите на БСП ги замеряха с камъни в буквалния смисъл на думата. От нея не искаха да участва в национални дебати. От нея искаха да изчезне. СДС искаше власт и възмездие. В такава ситуация БСП не можеше да тръгне срещу идеологемите, предразсъдъците и страховете на своите членове и да застава зад приватизация, зад пазарни отношения между банки и предприятия, зад съкращения на работници, зад спиране на субсидирането на

храни и прочие. Масовото съзнание не беше разбрало, че настоящето всъщност е безвъзвратно минало и че е сложена окончателна точка след една реалност, която правеше живота лесен и евтин. Образно казано, БСП предпоставаше “запетаите, удивителните и многоточието”. СДС от своя страна нямаше как да тръгне срещу реститутиите, срещу зажадените за реванш посредствености и алчните за власт новоизлюпени демократи. В главата на СДС имаше “отмъщение” и “частна собственост”, но отсъстваше “работеща икономика” и “борба за пазари”. Всичко читаво, разумно и перспективно можеше да присъства в главата на гарантирано еднoпартийно управление, което беше невъзможно след смъртоносните удари, които Горбачов нанесе на системата. На арената бяха два гладиатора. Единият искаше да убие другия. Другият правеше всичко възможно това да не се случи и нищо друго. Невъзможен диалог. Защо диалогът относително се получи в Словения и Чехия, например? Поради по-сериозни традиции в опита за пазарни трансформации? Поради по-зряло гражданско общество, което не позволява на елитите да го будалкат? Поради несравнимо по-добро качество на самите елити? Поради силно чувство за национална принадлежност, за национална гордост, за стремеж за състезание с другите, като “междуплеменните” войни отиват на втори план? Не знам. Знаем обаче, че предпоставките, заложили в по-горните въпроси, у нас не съществуваша.

Миналото - минало и заминало. Жалкото е, че

днес обществената атмосфера не е качествено различна от тази през 1990 г.

Икономическите проблеми и перспективи на България са вън от общественото внима-

ние и дискусии. Постоянно се водят битки за миналото и не се водят никакви идейни битки за бъдещето. Дали България е “страната на Златките” или “Уикендия” не знам, но това не е страната на хора, които осъзнават, че държавите живеят в свят на жестока конкуренция и че никой от тях няма да получи бъдещето си като джакпот. Ние продължаваме като общество да се питаме какво има в телефона на Красьо,

но не се питаме защо изнасят ни на вино падна с 50%

през последната година. Управляващият политически елит продължава да се държи като гладиатор и да клепа опонента в чужбина, без да осъзнава или без да го интересува, че това само забавлява външната публика.

Отговорите на въпросите за миналото трябва да ни служат за промяна на настоящето. Без правилни отговори няма как да разберем деня, в който живеем. Няма как да усетим възможностите, които про-дължаваме да пропускаме. От тази гледна точка погрешните, повърхностни и излишни идеологизирани отговори са много вредни. Те създават интелектуален и морален комфорт, но правят мисленето мързеливо и неадекватно. Казано с една друга лексика, за да ме разберат по-лесно опонентите по конкретния въпрос за “Ран-Ът”, те са “реакционни”.

(1) Вж Ю.Борисов “Проваленият преход”, в. ДУМА от 10.11.т.г.

(2) Вж В.Вълканов “Срещу похвалните слова за програмата “Ран-Ът””, в. ДУМА от 27.11. т.г.

(3) Вж И. Пехливанов “Досие за убийството на България”, в. “Нова зора” от 24.11. т.г.

(4) Вж http://www.omda.bg/bulg/Ran/ran_new/in.html

Неделник

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ

СЪБОТА
28 НОЕМВРИ 2009

ДУМА

НАРОДНИ ПРАЗНИЦИ

Зимни веселби, магии предсказания

КИРО М. ИВАНОВ

Началото на зимните празници от стародавни времена започва след Андреевден - 30 ноември. Те са очаквани от всички, защото са време за отмора и набиране на нови сили за труд през следващата година.

4 декември -
Свещница Варвара

Варварица, Варвардан. В народните представи Варвара и сестра ѝ Сава, чествана на другия ден, са двете сестри на св. Никола. От тях Сава е по-добрата, винаги върви след Варвара и я моли да не пуска от ръкава си ледени зърна по нивите. Двете сестри подготвят празника на св. Никола, затова се казва: "Варвара вари, Сава пече, Никола гости гощава".

5 декември -
Св. Сава Освещени
6 декември -
Св. Николай Мирликийски
Чудотворец. НИКУЛДЕН

Св. Николай -
покровител на
моряците и рибарите

Трите светии са свързани помежду си. Народът ни е почитал Варвара като закрилница от болести. През този ден жените в родното ми село Горно Ябълково приготвяха обредно вариво, което, подсладено с мед, раздаваха на нас, децата, и на съседите с вярата, че ще бъде прогонена "баба Шарка". По мръкнало палехме големи огньове на кръстопътната и ги прескачахме по три пъти...

Християнският светец Св. Николай почитаме като защитник на всички вярващи. Легенди разказват, че изтръгвал меч от ръцете на палачите. В селата по Черноморието ни го почитат като повелител на моретата и покровител на моряците и рибарите. Макар да е по време на пости, на трапезата се предлага печен шаран - рибата е своеобразно жертвоприноше-

ние на светеца. Освен риба на трапезата има фасул, зеле, сарми и други постни ястия през целия ден.

12 декември -
Св. Спиридон Чудотворец

Почитал се е от тракийските българи в Родопите, където са вярвали, че той ще ги предпази от кожни заболявания.

20 декември - Неделя
пред Рождество Христово.
Св. Игнатий Богоносец.
ИГНАЖДЕН

Един от най-интересните празнични кръгове - от Игнажден-Коледа-Сурваки до Йордановден (6 януари), съдържа прехода от старата в новата година, съвпада с периода на зимното слънцестоене.

Игнатий избрал мъченическата смърт да бъде разкъсан от диви зверове в името на Исус Христос. Вярва се още, че родилните мъки на Божията майка започнали от този ден.

По стародавна представа се приемало, че от Игнажден започва новата година и коледните празници. Обредите през този ден са свързани с гадание и предсказание за бъдещата година - плодородие, здраве... Магията на всяко семейство се разкривала от посещението в къщата му на първия за този ден човек, наричан полезен или ползник. Ако е добър човек, ще има берекет и сполука. Той е добре дошъл, посрещат го с изключително внимание и почете.

24 декември -
БЪДНИ ВЕЧЕР

Вечерта срещу Коледа, Рождество Христово, се нарича Бъдни вечер. На всякъде трапезата се кади, откъдето и названието "кадена вечер".

Обредни хлябове с изписани по тях шарки, постни ястия, ракия, вино - да изреждам ли всичко, само гозбите трябваше да са девет. Вечерта на нас, децата, ни връзваха гривна на ръката или герданче на шията от чесън на бял-черен конец срещу караконджото.

След полунощ (в първите часове на 25 декември) тръгваха коледарите - ергени и млади мъже. Във всяка къща пееха коледни песни, изричаха най-различни благопожелания:

Колко звезди по небето,
толкоз здраве в тая къща,
колко пясък във морето,
толкоз жито в хамбарите...

Коледна трапеза

Идва време за отмора и набиране на нови сили за следващата година

Коледари

Татко или мама отваряха вратата и коледарите изпълваха студената сънена стая, където в чергите се таеше цялата челяд. Дълги снежни зими са били тогава, щом пред очите ми са още коледарите в тежки ямурлуци, отрупани със сняг, люти ще са били зимите, щом ги виждам още как духат в ръцете си и парата обвива романтично червените им лица.

В онези далечни години ние, децата, не знаехме, че Коледа е първият и основен празник на християнството като вяра и религия. Нито че радостта на хората през този ден е в чест на родилия се на земята Спасител - Христос.

Краят на коледните пости (започващи на 14 ноември) бе дошъл. На Коледа (от време оно и до днес) в село колят прасетата. Следват обредите на този зимен празник, гозбите от прясно свинско месо на шумни трапези с роднини и близки.

През този ден стопаните ходеха в овощните градини със секира в ръка. Замахваха към дърветата - плашеха ги, че ще ги отсекаят, ако не им обещаат да родят повече плод. По онова време хората на село все още бяха първични и вярваха в магически сили, които носят здраве и плодородие...

27 декември - Неделя
след Рождество Христово.
СТЕФАНОВДЕН

Последен от именните дни и празниците през последния месец на годината. В християнския календар св. Стефан се чества непосредствено след Рождество Христово, защото, както пише в черковните книги, животът, словото и смъртта му били близки до живота, делото и смъртта на Христа Спасителя. Изпълнен с благодат и сила, Стефан вършел големи чудеса и знамения между хората, неустрашим, той е първият християнски мъченик, когото фарисеите убиват.

СУХО ЗЛАТО -
ПЪЛНА КЪЩА

Ой, Коледо, мой, Коледо,
Роди ми се божье чедо.
На стопанин къща, здраве,
А на нази добри дари.
Кравай скача на полица,
Ври в котлето кървавица.
Сухо злато - пълна къща
Със дечица, със ягънца,
Със теленца, със кълченца,
Със яренца, със прасенца,
Със пчелици лекокрили.

ГОСПОДНЯ
МОЛИТВА

Отче наш, Който Си на небесата!
Да се свети Твоето име;
да дойде
Твоето царство;
Да бъде Твоята воля,
както на небето,
тъй и на земята.
Насъщния ни хляб дай ни днес;
и прости ни нашите дългове,
както и ние прощаваме на дължниците си;
и не ни въвеждай в изкушение,
но ни избави от лукавия.

Когато „спасители в ръжта“ са животните

Те не само са чаровници и наши приятели, но в хиляди случаи ни избавят от тежки беди и дори от сигурна смърт

ЛИЛИЯ ТОМОВА

Украинска легенда разказва, че много, ама много отдавна мирно живяло едно племе. Веднъж, когато всички хора отишли на лов, без, разбира се, старците и децата, селото им било нападнато от врагове, които палели къщите и убивали старците. Тогава децата се обърнали към боговете с молба да им дадат сили да защитят своите близки.

Боговете чули молитвите им и превърнали дечицата в кучета, които храбро се хвърлили върху враговете. Когато възрастните се върнали в селото, видели в него окървавени, страшни, неизвестни дотогава животни. И решили да ги убият. Но напред излезли старците: Не смейте да вдигате ръце срещу тях, сурово казал най-мъдрият възрастен човек. Това не са диви зверове, това са... децата ви.

Харесва ми тази легенда, разказана в руско списание. Харесва ми вероятно защото може да обясни духовното родство между човека и четириногото, а духовна връзка има - който не го знае, нищо не знае за този свят, твърдят мъдrecи. Сещам се и за "Спасителят в ръжта" на Селинджър - макар и не в ръж, животните много често ни спасяват. И никак не е чудно, че умните и чувствителните хора се разбират с ла-

ещите, с мяукащите, с ръмжащите, с подсквркващите ни приятели. Които, освен всичко друго, са ни и първи помощници, а и спасители. Много, много често. Повече, отколкото можем да си представим.

Знае се, особено от хората, които "броят" животните за по-беззащитни, по-честни, по-надеждни свои събратя, че четириногите умеят да обичат и по-предано, и по-силно, а и по-дълго,

всъщност - вечно нас, хората. Които, кой знае защо, смятаме себе си за "върха на природата". Като се виждаме обаче какви магарии твърде често правим, редно е да се замислим в какво се превръщаме понякога...

Те ни спасяват, без да чакат признание. Понякога забравяме това, а не бива. Защото случките са около нас, и за тях свидетелстват многото хора, оцелели благодарение на животни.

Паметник на Бари

Санберnardското куче Бари от швейцарските Алпи изравляло от пресетите затрупани хора и ги топлоело с талото си, докато дойдат истинските спасители. За 12 години Бари спасил повече от... 40 души! А признателните хора издигнали в Париж паметник в негова чест.

В швейцарските Алпи има висок превал - Сан Бернар. През зимата студовете там достигат до минус 34 градуса и много хора загивали на превала. Но през XVI век, когато е изграден манастир с името "Сан Бернар", монасите започват да отглеждат огромни кучета, наречени на името на светеца. Кучетата разкопавали изпадналите в беда и затрупани със сняг хора, лягали до тях, за да ги стоплят, близели ги по лицето, за да върнат дъха им. Монасите пък привързвали на шията на кучетата пакет с продукти и манерка

Париж е изобразен санбернар, на гръба му седи едно от момиченцата, което той е спасил. Надписът на паметника е и факт, и повод за размисъл: "Той спаси 40 души. И беше убит от 41-вия..."

Папагалска история

Домашно коте наскоро прояви нечувана съобразителност и човечност и спаси от сигурна смърт съседския папагал, съобщиха агенциите. От клетката си в дома на 75-годишен пенсионер отлетял папагалът Ганзи. Часове наред възрастният човек тъгувал и все чакал приятеля си да се върне. След това, изгубил надежда, прибрал клетката на Ганзи в мазето си, за да не му навява тъжни спомени. Но тази "папагалска история" има щастлив край. Комшийката на съсъпания от скръб по Ганзи дядо му звъннала на вратата, връчила му изчезналата птица и

тегорично към самолета, Джърси просто го ухапал страховито, с което предизвикал гнева на цялото семейство. Котето, въпреки недоумението си, даже го понапляскало, с цел да го "довъзпита". По-късно обаче станало ясно, че приятелят на стопаните е катастрофирал със същия самолет, в който Джърси не позволил на най-близките си хора да се качат...

Събуждайте се, горим!

В стара дървена къща във вилна зона избухнал пожар. Млада майчица и петте ѝ дечица от 2- до 11-годишни, кротко, мирно и много дълбоко спели. Домашната им маца Кети обаче усетила преди всички диме, намърдала се под одеялото на майчицата и започнала да драиска и да хапе, опитвайки се да я събуди. Младата жена обаче продължавала да спи дълбоко.

то живеели хората, които му хвърляли къшей хляб на улицата, че те били принудени да се събудят и да излязат на улицата. В същия миг домовете им били разположени от силен земетръс и сринати до основи. Но хората останали живи. Помиярчето - също.

Мацка антитерористка

В Новосибирск котенце спасило стопанина си от сигурна смърт. Мацката влязла под автомобил в гаража на човека и нямало сила, която да я извади оттам - нито любимите ѝ лакомства, които бизнесменът ѝ предлагал най-любезно, нито молби, нито "мац-мац" или "пис-пис", изречени с най-нежен глас. Когато мъжът се пхнал под колата, за да извади животинчето, видял, че на дъното на возилото е залепен пакет. Сапърорите, които човекът извикал, установили, че

готови даже "по-малко домашни" животни. Например зайче, отглеждано като домашен любимец, успяло да предупреди стопанката си за промъкващ се в къщата крадец. Жената по-късно разказала пред полицаите, че се събудила от потропането на заешките крачета по вратата, както животинчето постъпвало винаги, когато в дома им има чужд човек. Жената се изплашила и се развикала, а крадецът, очевидно също изплашен, търпил да бяга.

Праска, „спасителката на плажа“

Единадесетгодишният син на Карол Берк бил спасен от сигурна смърт от... свинчето Присцила. Семейството отишло на излет на езеро в Тексас. Присцила много обичала водата и плувала отливчано, но не и детето Антъни. Когато

избухнал пожар, то предупредило с неистов лай стопаните си за опасността. Но вместо да избяга заедно с тях навън, героичният Лео се хвърлил в спалнята, където се намирало кошчето с четирите новородени котенца, и започнал да лае, да вие и да подскача, за да привлече вниманието на пожарникарите. Те успели да изнесат котенцата, извели и Лео, който обаче вече бил в безсъзнание. Бедният терьер бил отровен от дима, но след като му сложили кислородна маска и след сърдечен масаж все пак успели да го върнат към живота. Котенцата също оживели. Още по-изумително е, че усетила дима тяхна безотговорна мама-котка избягала на улицата първа, без да се погрижи за децата си... Различни са животните, въздъхват познавачи. Също като хората... Добре, че и сред тях, и сред нас има храбrecи като Лео.

Котарак-спасител пък си

започнала люта битка. Най-накрая котаракът успял да стисне влечугото за гушата и да му види сметката. Победил! И спасил Стана.

Папагали охранители

Жителка на Саранск, която много обичала животните, отглеждала в дома си 6 котета, 16 папагала и един хамстер. Като заминавала в отпуск, животинките били нагледжани и хранени от съседа ѝ. Една нощ в дома лични са животните, въздъхват познавачи. Също като хората... Добре, че и сред тях, и сред нас има храбrecи като Лео.

ятното заболяване...

Рицарят Тен

Котаракът Тен наказал справедливо втория баща на стопанката си, който пък изнасилал едва навършилото седем години момиченце. Детето не се решавало да се оплаче никому, защото извергът го заплашил, че ще убие котето му. Един ден, когато пияницата за пореден път издевателствал над момиченцето, котаракът се случил под леглото. След като мерзавецът изхвърлил детето зад вратата и се заключил вътре, вече никой не може да каже какво се е случило. Но когато след време разбили вратата, видели изна-

й вече била стигнала до скривалището, Сиели викала в него съседите, и чак когато всички се скривали, се свивала на кълбо и с чувство на достойно изпълнен дълг заспивала.

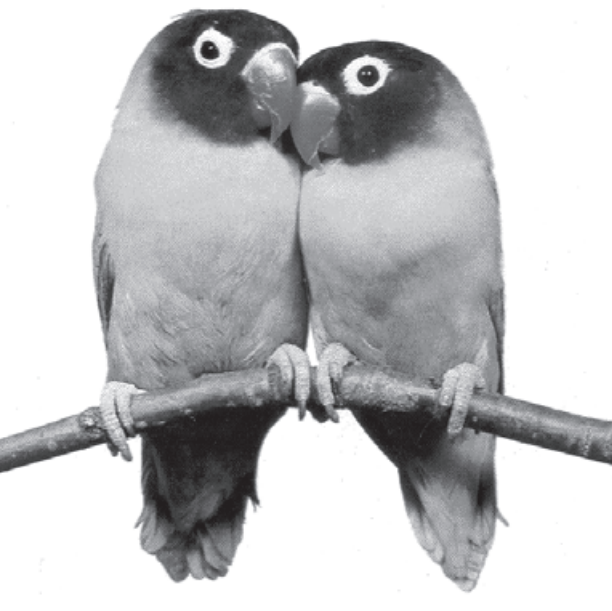
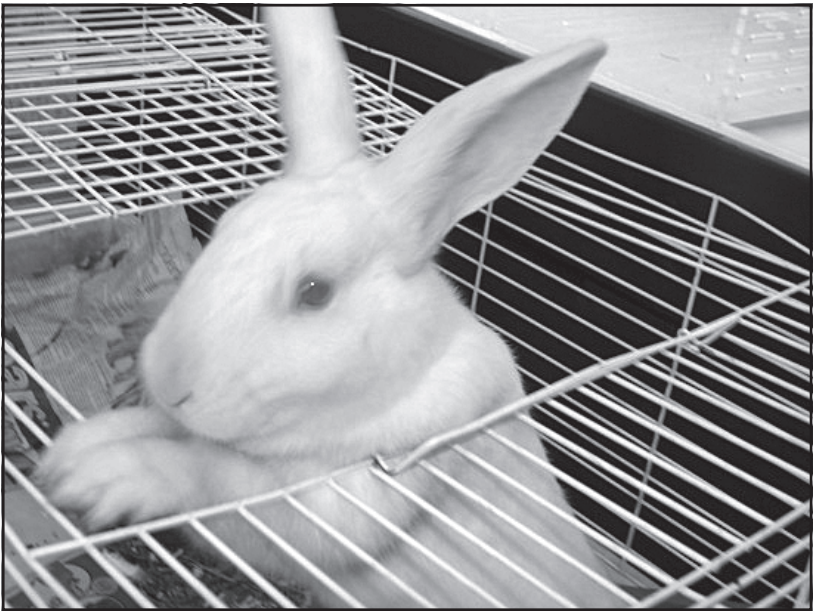
Сеизмологът Тото

През 1944 г. в Италия котаракът Тото дракнал стопаните си по лицето, не желаел да влиза в къщата си, теглел възрастните баба и дядо с явно намерение да ги изведе на улицата. Последното изригване на Везувий било точно преди 80 години, никой вече не се страхувал от вулкана. Но жената все пак кандардисала съпруга да се махнат от къщата, защото при-

в чувала. В него намерили захвърлено новоредено момиченце, което котето цяла нощ топило с телцето си.

Прегърнете делфин!

Те са внимателни, чувствителни, добродушни. Отдавна е известно, че спасяват хора, претърпели беда в открито море. Интересно е и че усещат лошите хора и просто не идват при тях. Учените твърдят, че делфините ни виждат "като на рентген", а това, че ни спасяват, е техен заложен инстинкт. Учените изучават интелекта на тези много умни животни още от вече далечната 1966 г. Наскоро станало известно, че делфините имат

с алкохол, а на гърбовете им - топли одеяла. До днес в манастира се отглеждат повече от 30 кучета - спасители на хора. А някогашният санбернар Бари станал и много известен литературен герой - имал усещане за приближаване на снежна буря час преди нея, имал дори интуиция за бъдещи лавини. И тръгвал сам в спасителна акция. Е, може ли да не се родят легенди за този толкова самоотвержен човешки приятел? Но хората помнят и как един от спасените, още недоразсъдък на себе си, го взел за кръвожадна мечка и го наръгнал с нож. Спасили Бари, но дали от старост, дали разбоичароване от тези, които така обичал - хората, кучето все пак починало - още в далечната 1814 г. Препарирали го, днес е в музея по естествознание в Берн. На паметника му в

разказала, че щастливият край се дължи на... котарака ѝ Чарли, който открил безпризорния и доста объркан от свободата си папагал, след което много внимателно го донесъл, държейки го ласкаво в зъбите си, в своя дом. Ганзи останал цял и невреден. Нищо че котките, освен мишки, ловуват и птици...

Кокерчето: Не в този самолет!

Кокерът Джърси задърпал и даже зарефал неудържимо крачиците на стопанина си Том Оуен, когато той тръгнал към частния самолет на свой приятел. Обикновено тихото и спокоино, каквито са повечето кокери, кученце се зъбело, лаело и страховито ръмжало. А когато стопанинът му все пак, макар и силно изненадан, потеглил ка-

Но и котката не мирясвала, докато не я събудила. Спасили се всички - и стопанката, и петте ѝ дечица. Без Кети... А къщата изгоряла до основи, с всичко в нея. Жителите на селото събрали пари, а и вещи за пострадалото семейство, възстановили дома, помогнали на децата и на майка им. И много тъгували за спасителката си Кети, която не успели дори да погребат...

Голямото сърце на помиарчето

Улично кученце, което у нас, особено някои от новозипечените стопличани имат навик да наричат презрително помиар, спасило от земетресението няколко семейства в Русия, съобщиха медиите. "Подобрената порода" така силно виела и дракнала по вратите на няколко къщи, къде-

става дума за бомба, свързана с пейджър, и успели да я обезвредят. След което изчислили, че до възможната гибел на стопанина, спасен от котката си, оставал някакъв си... половин час.

Сапърорът

В Подмосковието овчарско куче се жертвало, за да спаси стопанката си и петгодишната ѝ щерка. Жената разхождала приятел вечер младото куче, когато изведнъж то се спуснало като стрела и захапало със зъби оголена жица. От синния токов удар овчарката починала на място. Според електричарите, ако не е било кучето, или момиченцето, или майка му биха получили смъртоносен токов удар.

Смелчагата Зайо

На подвизи заради хората са

майка му се обърнала с гръб към него, за да опакова дрехите и храната, Антъни паднал във водата. Свинчето първо стигнало до момчето, то се хванало за гръба му, но обзето от паника, започнало да потъва, теглейки към дъното на къщата, седнала на пейката и започнала да учи уроците си. Марко също се настанил удобно в skutа ѝ и замъркал. Но изведнъж скочил на масата, козината му се изправила и започнала да съса неистово. Стана се опитала да го успокои, но безуспешно. И го изгонила от масата. Марко обаче отново яростно замлужал и засъскал, гледайки нагоре. Момиченцето вдигнало очи и станило под ужас - върху лозата висяла змия. Марко скочил срещу нея, смъкнал я на земята и

Пожарникарят Лео и „неговите“ котенца

Изумително е в поведението на единадесетмесечно кученце от Мелбърн. Когато в дома му

имат и в Сърбия. В далечната 1967 г., през октомври, всички (тогава югославски) вестници широко коментирали следната случка. В малкото градче Ариле живеело момиченцето Стана Драговиц, която си имала най-много котенца - Марко. Веднаж Стана излязла в градината на къщата, седнала на пейката и започнала да учи уроците си. Марко също се настанил удобно в skutа ѝ и замъркал. Но изведнъж скочил на масата, козината му се изправила и започнала да съса неистово. Стана се опитала да го успокои, но безуспешно. И го изгонила от масата. Марко обаче отново яростно замлужал и засъскал, гледайки нагоре. Момиченцето вдигнало очи и станило под ужас - върху лозата висяла змия. Марко скочил срещу нея, смъкнал я на земята и

котета, като разкъсали дрехите и изподрали лицето му. Събудили се папагали пък започнали широко коментирали следната случка. В малкото градче Ариле живеело момиченцето Стана Драговиц, която си имала най-много котенца - Марко. Веднаж Стана излязла в градината на къщата, седнала на пейката и започнала да учи уроците си. Марко също се настанил удобно в skutа ѝ и замъркал. Но изведнъж скочил на масата, козината му се изправила и започнала да съса неистово. Стана се опитала да го успокои, но безуспешно. И го изгонила от масата. Марко обаче отново яростно замлужал и засъскал, гледайки нагоре. Момиченцето вдигнало очи и станило под ужас - върху лозата висяла змия. Марко скочил срещу нея, смъкнал я на земята и

силвача изподран и с... прегризано гърло.

В краката му лежал котаракът Тен с окървавена муцулка. Полицаяте пожелали на мига да го застрелят, но послушали момиченцето, както и съседите, които свидетелствали, че Тен никога никога не е нападал, хапал и дракнал. Зверчето било оправдано и помилвано.

„Войничката“ Сиели

Черно-бялата котарана Сиели живеела по време на войната близо до лондонските докове. Тя имала своя алармена система - когато усещала, че предстои бомбардировка, отивала до противогаса в хола, чуквала го с лапки, след което мяукала в лапите на хазайката си. А после се затичвала към скривалището. Ако ли пък стопанката

ела поведението на Тото като знак на съдбата. Коеето си било точно така - едва се качили на каручката и поели към сестрата на бабата, заедно с котарака... и Везувий затрупа дом им с лава.

Котето: Ще те осинова, детенце!

Една нощ английско семейство взело от терасата си полужамръзнало коте, което стоплило, нахранили и осиновили. Вечер порасналият котарак излизал на улицата, но винаги бързо се връщал. Една нощ обаче, докато студена, котето закъсняло и разтревожените стопани тръгнали да го търсят. На разсъмване открили пластмасов чувал, от който излязъл техният котарак, обадил им се с галено "Мяу" и... отново влязъл

и богат езиков диапазон, но... ултразвук.

В древния Рим делфинът е отличителен знак за жреците, пазители и тълкуватели на пророческите книги. А преподобният Максим Грек, позовавайки се на невероятното човеколюбие на делфините, дори се опитвал да получи разрешение да им пее молитви в храма. В християнски гробници пък могат да бъдат открити дори иконографски изображения на делфини - те олицетворяват душите на починалите, отделени от физическите им тела. Легендите са категорични - освен че спасяват хора, делфините съпровождат душите на мъртвите в другия, в по-добрия и справедлив свят.

А има и поверие - ако поне веднъж докоснеш делфин, ще си щастлив цял живот!

Да пием или да не пием

Първите сведения за отглеждане на кафе са за района на Етиопия, чиито жители са забелязали ободряващия ефект от това растение. Но за тях понятието "чаша кафе" не е съществувало. В онези времена кафето не се е пиело, а се е ядяло. Зърната кафе са се запържвали в затоплена мазнина и са с предлагали като мезе.

За появата на кафето в Европа и в останалата част на света заслугата е на арабите, които първи са започнали да внасят екзотичната стока на Стария континент. Напитката се е харесала веднага на повечето европейци, въпреки че е имало и недоброжелатели - църквата е причислила употребата на кафе към смъртните грехове.

И съвременната наука не възприема кафето еднозначно, т.е. не го определя като напълно безопасна напитка. Наистина съществуват различни мнения, но всички са единодушни поне за едно, че ако не искаме кафето да увреди нашето здраве, трябва да го употребяваме поне с мярка.

Много полезни вещества

Кафеените зърна съдържат много полезни вещества. В техния състав влизат ценни макро- и микроелементи, като желязо, йод, магнезий, фосфор, без които е невъзможна нормалната работа на организма. Отдавна е известно също, че кофеинът стимулира дейността на централната нервна система, увеличава работоспособността и подобрява работата на мозъка. 1-2 чашки кафе дневно помагат за добрата концентрация и настроеност "на работна вълна". Преобладава обаче мнението, че този негов ефект е налице, само ако не пием кафето на гладен стомах, в противен случай неговият ефект е противоположен.

Друго полезно свойство на кафето е способността му да се справя с лошото

Кафето - за и против?

настроение. Благодарение на съдържанието си на серотонин - "хормон на щастието", кафето се смята за един от най-добрите антидепресанти. Според някои изчисления 1 чаша кафе дневно гарантира почти 2 пъти намаляването на риска от депресия.

Напитката е способна да повиши и сексуалната активност.

Това съществувало още в средните векове мнение се потвърждава и от съвременни изследвания, според които кофеинът подобрява потенциността на мъжете и удължава сексуалната активност на хората над 50-годишна възраст.

1-2 чаши дневно

Сред учените все пак преобладава мнението, че употребата на 1-2 чаши кафе дневно не вреди на здравето. 4 чашки кафе дневно се приемат от диетолозите като умерено количество, но се смята, че превишаването на тази доза може да повлияе негативно на здравето.

Кафето предизвиква учестено сърцебиене и повишава кръвното.

Затова страдащите от хипертония не трябва да злоупотребяват с ободряващата напитка. За хората, които изпиват повече от 6 чаши кафе на ден, рискът от

появата на сърдечносъдови заболявания се увеличава приблизително със 70%, твърди изследване, проведено преди няколко години.

Внимателни към напитката трябва да бъдат и хората с крехки кости.

Кофеинът буквално измива от организма калция, а и възпрепятства неговото усвояване. Изчислено е, че за да компенсирате изпиването на 1 чаша кафе, трябва да приемете около 40 мг калций. Затова на страстните привърженици на кафето диетолозите препоръчват да употребяват повече млечни продукти и риба.

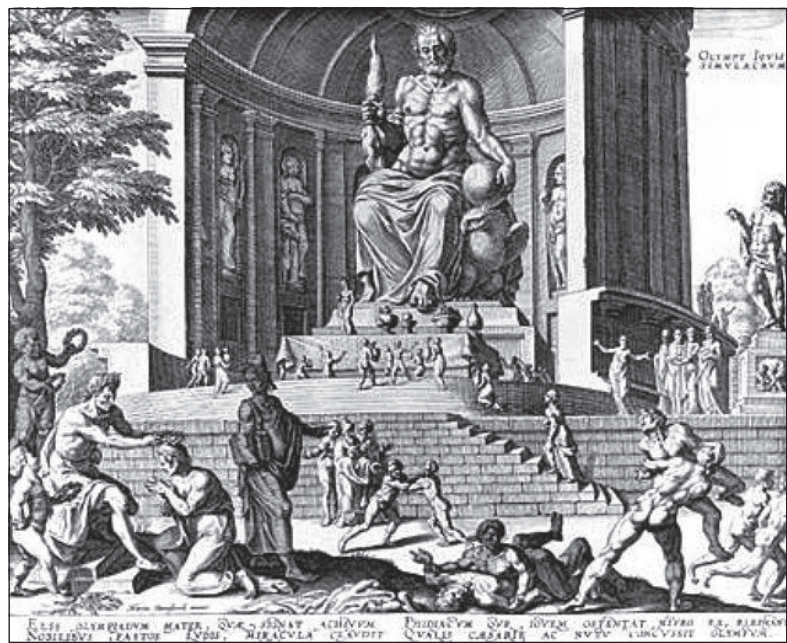
Бременните жени трябва да избягват кафето, за да намалят риска от аборт или забавяне в растежа на плода. Но това не означава, че е нужно напълно да изключат кафето - изпиването на 1 чашка кафе дневно няма да застраши нито тяхното здраве, нито здравето на бъдещото им дете.

За кафето, поне след определен час, трябва да забравят тези, които страдат от безсъние. За постигането на добър сън се препоръчва да не се пие кафе минимум 6 часа преди лягане.

Разтворимо или мляно?

Много хора са убедени че нескафето съдържа доста по-малко кофеин, отколкото прясно смляното. В действителност разликата не е толкова голяма. В 1 чаша прясно смляно кафе се съдържат около 80 мг кофеин, а в 1 чаша нес кафе - 60 мг. За да намалите съдържанието на кофеин, направете следното: залейте с вряла вода смляното кафе, нагрейте го само един път до неговото кипване и го разлейте по чашите. Така едновременно ще запазите неговия аромат, но кофеинът няма да премине изцяло в напитката.

Днес не е нужно да прибегвате до подобни хитрини, защото никак не е трудно да си намерите кафе без кофеин. Наистина множина се отнасят към тази напитка с предубеждение, смятайки че в него се съдържат вредни вещества. Вярно е, че преди 20-ина години голяма тревога предизвика разтворителят на метилхлорида, който се използваше в процеса на извличане на кофеина от кафето. Някои изследователи го свързваха дори с възникването на рака и затова днес той не се използва при този процес - повечето производители на кафе вече извличат кофеина с помощта на въглероден газ или пара без вредни вещества.

В сърцето на Гърция, на свещената олимпийска земя се намирало четвъртото чудо на света, единственото, създадено от един-единствен човек.

"Баща на Зевс в небесата е, разбира се, Кронос, но баща на Зевс в Олимпия е Фидий. Онзи бил роден от безсмъртната природа, а този тук - от ръцете на човека, който единствен умее да създава богове... Възхищаване се наистина на другите творби от седемте чудеса на света, но само на тази отдаваме почит и не знаем къде вършва нашето възхищение към художественото произведение и започва свещеното благоговение към статуята на Зевс."

Който си представя Олимпия като някакво голямо спортно средище със стадиони, лекоатлетически писти, игрища и гимнастически салони, ще

остане излъган. Олимпия била остров на мира, връзка между всички елински племена, форум на разбирателството между всички гръцки държави, поле на благородно съревнование на най-добрите от добрите състезатели. Тук се състезавали не само спортисти, но и хора на изкуството и учени.

Последната древна олимпиада била проведена през 393 г., а първата съвременна през 1896 г. Когато през 1500 година олимпийските игри били подновени, са възстановени спортните съревнования, но дори и това е било голяма крачка напред по пътя за достигане на целият, които преследвали олимпийските срещи в древността.

Историята на Олимпия и олимпиадите е много стара. Първите "исторически" олимпийски игри се провели през

Зевс на Фидий или още едно от древните чудеса

776 г. пр.н.е. Археологическите източници доказват, че те не били първите, а само първите броеви олимпийски игри, с които започва гръцкият календар. Гръцките историци отбелязват различните случаи и събития според олимпиадите, а олимпиадите - с поредния номер и името на победителя. Но "през първата година на първата олимпиада, на която Коройбос победил в бягането", Олимпия отдавна вече съществувала. Съществувал и нейният храм на Зевс, не този, за който Фидий създал статуята на Зевс, а древен, чиито следи засега археолозите не са установили точно. Определени били и главните правила за олимпийските състезания. И, което е най-важно, от всички гръцки градове-държави била призната "екехейрията" - всеобщ свещен мир между всички гръцки държави през време на олимпийските игри, която за съжаление не била възстановена при съвременните олимпиади.

Игрите, които са се провеждали в Олимпия, изразявали стремежа на всички гърци да се постигне идеалът "калокагатия" - човекът, който работи предимно с ума си, трябва да се погрижи и за развитието на тялото си и обратно: човекът, който работи предимно физически - трябва да се погрижи за развитието на своя дух. Тук не идвали само състезатели и "запаланковци", тук се събирал целият елински свят - поети и

певци, за да премерят силите си пред публиката; философи и държавници, за да изложат и защитят своите становища; художници и скулптори, за да получат признание и намерят нови образци за творбите си; пратеници от всички гръцки държави, за да установят контакти и обсъдят нови спогодби. Олимпийските игри не били само спортно празненство, но и най-голямото културно и политическо събитие в Гърция. И нито един от безбройните посетители на Олимпия от края на V в. пр.н.е. до края на IV в. пр.н.е. не забравил да се поклони в храма на Зевс или, както гласяла гръцката поговорка, "би било голямо нещастие да умреш, без да си видял как изглежда Зевс на Фидий".

Първото, което смаявало всеки посетител на статуята в Зевсовия храм, било нейната монументалност. Според най-малките данни статуята била висока девет метра без пиедестала, а според други - дванадесет и половина метра с пиедестала. Страбон пише: "Тя е толкова висока, че макар храмът да е с внушителна височина, пак оставаме с впечатлението, сякаш тук скулпторът не се е съобразил с правилните пропорции, понеже седналият - Зевс, така както го е направил, стига чак до тавана и от пръв поглед личи, че ако рече да стане от трона, сигурно ще отнесе покрива."

Второто било нейната скъпоценност. Туниката на

Зевс и косата му били от злато, непокритите части на тялото от слонова кост, тронът от кедрово дърво, инкрустирано с абанос и скъпоценни камъни. Самото дървено ядро на статуята оставало скрито за очите на посетителите на храма.

Към монументалността и скъпоценността се прибавяло изключителното майсторство, с което Фидий изваял лицето и фигурата на Зевс. Но за гръците статуята значела много повече. Тя била паметник на елинското величие и слава. Изваяните по трона на Зевс случаи от гръцката митология били подбрани така, че да се схващат като апотеоз на победата над варварската персийска империя. Създаденият от Фидий Зевс седял на трон с високо облегало, от лицето му лъхали достойнство и благородство, на главата си имал венец на олимпийски победител. През лявото рамо бил заметнат краят на златната тога, осеяна с палмови листчета, в дясната си ръка държал статуята на Нике, богинята на победата, с лявата се подпирал на дългия жезъл на еланоидците, украсен със скъпоценни камъни, на върха на който бил кацнал свещеният орел. На страничните облегалки имало два сфинкса, три очарователни харити, три хори, богини на годишните времена; краката на трона подпирали четири танцуващи Никети. Украсата прославяла както Гърция, така и олимпийските игри.

Сексуални стереотипи в началото на XXI век

В нашия век на всеобщо разкрепостяване ни се струва, че знаем всичко за секса. Но всъщност се оказва, че по-голямата част от тези знания са плод на стереотип.

Ето и тези, които се радват на най-голяма популярност?

● По време на секс с човек, който добре познаваш, може да не се предпазваш.

Много хора са убедени, че дълготното познатство с партньора е гаранция срещу болести. Особено ако той е спретнато облечен и мирише хубаво. Уви, това не е така. За да се създаде мнение за здравето на човека, това не е достатъчно. Затова не

изкушавайте съдбата, а използвайте презерватив. И избягвайте мъже, които се отнасят лекомислено към този въпрос.

● Ако жената се възбужда при вида на женско тяло или си фантазира секс с жена, това не е нормално.

Тук съществува един много важен момент: фантазиите за секс с участие на друга жена и изпитването на истинско влечение към лица от своя пол са абсолютно различни неща. Когато жената вижда изобразяване на друга жена в сексуален контекст, тя обикновено се представя на нейно място и именно това я възбужда.

● Прекъснатият полов акт предпазва от бременност.

Това е един от най-разпространени-

те и опасни стереотипи. Запомнете, ако бременността не влиза във вашите планове, то не трябва да използвате този метод като контрацепция. Съществува голяма вероятност да забременеете в този момент. Освен това помислете и за своя партньор, на който мъж би му харесало това, че в най-върховния момент не може да се отпусне и да се наслади на мига.

● Мъжете могат да правят секс по всяко време.

За щастие или нещастие това не е така. Върху сексуалното желание на мъжете влияят различни фактори. Те също се изморяват, вълнуват се, разболяват се, случват им се неприятности и имат лошо настроение.

● Мъжете се възбуждат от червено бельо.

Всъщност това зависи от индивидуалния вкус. Затова е естествено, че някои мъже (както и жени) са безразлични към този цвят. Затова преди да му направи стриптийз, жената трябва да е наясно със цветовете му предпочитания.

Предпочитанията към сезона издават характера

Любителите на есента понякога са романтици, но друг път - стеснителни и непостоянни

Всеки човек си има любим сезон. И сезонът, който обичате най-много, според психолозите отразява вашия характер и показва вашата същност.

Отпуснете се и помислете през кой сезон се чувствате най-комфортно и щастливо, без да обръщате внимание на недостатъците, които дори и той притежава. Ако вече знаете кой период от годината предпочитате, вижте следващите коментари.

Зима

Хората, които обичат зимата, като правило са индивидуалисти и живеят на принципа на котките - сами за себе си. Често те са затворени, много общителни, сурови и винаги знаят какво искат. Те преодоляват жизнените трудности със свити устни, много търпеливо и настойчиво.

Този тип хора постигат успех във всичко. По природа са сдържани, не говорят много и не са склонни да показват емоциите си пред хората. Въпреки

че техните чувства са много силни, те се стараят да ги преживяват насаме и да ги пазят в тайна от другите. Също както и своето мнение. Те го изказват само ако са помолени или ако сметнат, че то трябва да бъде чуто от другите.

Избират приятелите си внимателно и затова най-често броят им не е голям. Те ценят приятелството, както и семейството, ако решат да го създадат.

В повечето случаи са материалисти, ценят уюта и комфорта както своя, така и този на хората около себе, за което са готови да направят много. Не са склонни да прощават предателството и изневярата.

Пролет

Любителите на пролетта имат най-често мек характер и весел нрав. Те са игриви, лекомислени, весели и безгрижни. Рядко се поддават на отчаяние, често са душата на компанията и си падат по авантюрите.

Те рядко са инициатори, но с увлечение и възторг приемат идеите на другите и са готови да участват активно в осъществяването им. Всички ги обичат и им се радват, защото с тях се общува лесно.

Но те не са способни на дълго и предано приятелство, защото то е и отговорност, а тези хора рядко знаят какво е това. Тяхното лекомислие поражда разсеяност, тяхното веселие им позволява да се отнасят с лекота към много важни за другите хора неща. Техният девиз е "Далече от очите, далече от сърцето".

Те по правило са капризни и егоистични, непосредствени и романтични. Идват и си отиват,

когато си искат. Възможно е всеки следващ момент да си отидат и да забравят за вашето съществуване.

Те леко понасят трудностите, защото паметта и преживяванията им са кратки.

Лято

Хората, които обичат лятото, като правило са родени лидери. Ярки индивидуалисти, те са способни да покорят сърцата на хората със своята неудържима енергия. В главата си винаги имат множество идеи, планове и грандиозни мисли.

Другите често им завиждат. От тях излизат добри начални-

ци, но на мястото на подчинен не им е уютно.

Художници по натура, те винаги се стараят да изпълнят живота си с разнообразие, в което понякога стигат до крайности.

Те са упорити, често до инат, винаги се стремят да постигнат своето, но въпреки това са готови и на компромис - в разумни според собствените им разбираня граници.

Любителите на лятото са способни на безумна любов. Те са верни и предани. Тежко преживяват раздялата, както и всяка неприятност, но когато си тръгнат, това е завинаги.

Те са меланхолични, романтични, обидчиви и сантиментални. Трудно прощават, мразят лъжата. Праволинейни и открити, те са добри приятели и спътници в живота.

Есен

Казват, че любителите й са безнадеждни романтици. В действителност това невинаги е така: есента обичат също и стеснителните, затворените и неуверени в себе си хора със слаба нервна система, склонни към депресия и потиснато настроение. Характерът им е променлив като времето през този сезон. Настроението им често се променя много бързо - от прекрасно до мрачно-раздражително без видима причина.

Тези хора обичат спокойствието и уединението. Рядко изпитват нужда от общество и общуване. Имат малко приятели, трудно се разбират с нови хора, много рядко се запознават сами. Не се стараят да играят главна роля в отношенията.

Поради природната си сдържаност, скованост и неувереност в себе си, те са с по-слаба воля и затова са склонни да злоупотребяват с алкохол, цигари, дори наркотици.

Но има и други случаи, когато тези хора поради своите качества се отличават с нестандартното си поведение или начин на живот - в обществото могат да се държат предизвикателно или да имат много, но кратки любовни забежки. Сред любителите на есента има много творци.

Може ли да се измери щастието с пари?

Учени от Лондонския университет в свое проучване се опитаха да установят дали щастието може да се купи с пари. Изследването им показва, че с пари може да се купи не само щастие, но и приятелство, и успешните връзки.

10 000 британци са класирали нивата на щастието си и са отговорили на въпроси за материалното си благополучие, здравето си и социалните си контакти. На базата на отговорите им учените съставили "скала на задоволството" от 1 до 7, които отговарят на от извънредно нещастни до възторжени. Те изчислили също средно какво количество допълнителни пари чо-

век трябва да печели годишно, за да се изкачи от една степен на скалата до следващата. Учените проверили и как житейските събития и социалните контакти сами по себе си могат да придвижат даден човек нагоре по скалата на задоволството. Сравнявайки тези два типа информация, експертите са сложили "цена" на фактори в социалния живот

и начина на живот.

Установили са например, че човек се чувства еднакво щастлив, ако има чудесно здраве или ако годишните му доходи са пораснали с 304 000 английски лири (около 650 000 лева).

Бракът увеличава нивото на щастието толкова, колкото печеленето на допълнителни 54 000 лири (116 000 лв.) на година. Съжителството обаче се оценява по-високо - колкото печеленето на допълнител-

ни 82 500 лири (177 000 лв). Редовното бърбене със съседите пък носи същото щастие като увеличението на годишните доходи с 40 000 лири (86 000 лв).

Поглеждайки в обратната посока, учените установили, че овдовяването намалява задоволството от живота толкова, колкото намаляването на годишните доходи с 200 000 лири (430 000 лв). Учените обясняват интереса си към темата и провеждането на изследването с намирането на отговора на въпроса дали парите са извор на най-голямото щастие за хората.

Резултатите от анкетата сочат, че социалните взаимоотношения са от много голямо значение за хората. Едно от обясненията е, че социалните активности ангажират вниманието ни и радостта от тях остава по-дълго в паметта ни, докато доходите са по-скоро фон.

Булевард подготви ГЕРГАНА АЛЕКСОВА

- Извинете, господине, имате ли да ми развалите банкнота от 100 лева?

- Не, но все пак благодаря ви за комплимента.

Приятелка споделя на друга:

- Мъжът ми ми каза веднъж, че ако му изневеря, щял да се самоубие. Оттогава насетне нищо не му споделям и вече над десет пъти съм му спасила живота.

- Иванчо, кажи какви редки австралийски животни познаваш?

- Слон.
- В Австралия няма слонове.

- Точно за това са рядкост.

Една мравка се разхождала с гъсеница на гърба. Срећнала я друга мравка и я попитала:

- Това на гърба ти какво е?

- Е, как какво - космодиск!

Шефът се връща от командировка. Секретарката го посреща на вратата на офиса и му казва:

- Имам една добра и няколко лоши новини, с кои да започна?

- Давай с лошите!

- Данъчните ни направиха проверка, хванаха няколко злоупотреби и запорираха сметките на фирмата, шофьорът катастрофира със служебната кола и ни пропаднаха две продажби.

Шефът помълчал малко и попитал:

- А добрата новина каква е?

- Бременна съм, скъпи!

Двама бизнесмени се срещат на коктейл. Започват да водят разговор за живота, за бизнеса, когато стигат до въпроса за данъците, единият казва:

- Ох, заради тези данъци, напоследък спя като младенец.

- Що, бе? Всичко ли ти е чисто?

- Не, бе! На всеки час се будя и плача...

Един студент се оплакал в полицията, че не може да чете за изпит, защото една дама в отсрещния блок постоянно се събличала гола и го разсейвала. Дошли да проверят случая.

- Е, младежо, пак ли се съблича дамата?

- Да!

- Ама ние нищо не виждаме.

- Да, да! Я се качете на гардероба!

Катаджия стои на път с ограничение 60 км. По край него минава мерце-

дес с 95 км/ч. Катаджията не реагира. След малко минава BMW със 110 км/ч, но той пак не реагира. Задава се една очукана Лада с 50 км/ч, при което катаджията скача на пътя и я спира. Приближава се и строго казва:

- И се промъкваш, а?

Пожар. По етажите търчат пожарникари, носи се гъст дим, жегата, суматоха. В една от стаята влиза началникът на пожарната и вижда следната картина - един пожарникар чука някаква девойка. Началникът крещи:

- Ти какво, да не си полудял?

- Няма такова нещо, началник. Спасявам девойката, щеше да се задуши и аз тука изкуствено дишам...

- Какво изкуствено дишане, бе? Изкуственото дишане се прави уста в уста...

- Ами, аз принципно, така и започнах...

Една учителка се прибира вкъщи и казва на съпруга си:

- Днес им обяснявах, обяснявах, обяснявах урока и накрая даже аз го разбрах.

Двама ученици тичат до катаджия:

- Господин полицай! Там зад ъгъла, нашият директор...

- Какво се е случило?

- Там... нашият директор...

- Катастрофа ли?

- Не! Паркирал е неправилно!

Звъни телефонът в апартамента на Петров.

Мъжът отговаря:

- Ало, обаждаме се от автосервиза. Жена ви дойде да ремонтираме колата и искаме да знаем кой ще плаща за ремонта.

- Естествено, целият ремонт на колата ще го плащам аз.

- Не, питаме кой ще плаща за ремонта на автосервиза.

Един мъж е при любовницата си, когато късно вечерта съпругът й изненадващо се връща по-рано от командировка. Вратата предвидливо е заключена и на съпруга се налага да звъни и да чака. Тя се показва на вратата, наметнала на голо един халат, прегръща го с една ръка, а в другата му подава тобичката с боклук.

- Мили, радвам се, че се върна, но преди да си се изкъпал, би ли да изхвърлиш боклука, докато аз спретна леглото?

Съпругът грабва кофата и се запътва навън, а през това време любовникът се измъква тихичко. И си мисли: "Страхотна жена - хем хубава, хем умна!"

Мъжът в това време си мисли: "Откъде те намерих такава - хем грозна, хем мързелива"...

Майката получава подарък от съпруга си много хубава рокля. Детето пита:

- Мамо, какъв е този плат?

- Това е коприна.

- Онова, дето се получава от един малък червей ли?

моли дъщерята.

- А на мен ми трябват сто - казва жената.

- Какво ви става днес? - чуди се бащата.

- Забрави ли? Днес имам рожден ден!

Жена към мъжа си:

- Съвсем не се интересувам от семейството си, даже не си баща на последното ни дете!

Мъж се хвали на приятел:

- Жената ми подари за Свети Валентин боксерки с надпис "Най-добрият любовник на света!"

- И с кой те сравнява?

големия син:

- Асанчо, ако слушаш, тате ще ти открадне колело!

Седи Иванчо и гледа през прозореца. По едно време тича при майка си:

- Мамо, мамо, татко си идва! Какво ще ми покаже първо? Моя бележник или новото ти палто?!

Възрастен човек се оплаква:

- Преживял съм една световна война, три автомобилни катастрофи, една самолетна, два несполучливи брака, един банкрут... А внучето ми идва днес при мен и ми заявява: "Дядо, ти нищо не разбираш от живота..."

Каква е разликата между архитекта и инженера?

Архитектът минава покрай някоя нова сграда и си мисли:

- Колегата наистина е избрал една невероятна естетична форма.

Инженерът минава покрай същата сграда и си мисли:

- Мама му стара, тоя архитект как е измъчил горкия колега с изчисленията...

Коментар по ски спускане:

- Падна лавина и всички скиори финишираха едновременно.

- Докторе, страдам от полово безсилие!

- В какво се изразява, госпожице?

- Не мога да откажа на нито един мъж!

Новобранци тренират за състезание по скок на височина. Най-добрият скачач сред тях пита предпазливо:

- Сержант, разрешавате ли да скочим колкото високо искаме?

- Стига да се приземите навреме за вечеря!

Рано сутринта звъни телефонът в психиатрията:

- Моля, помогнете!

Тук има един, дето всяка сутрин надува една тръба точно в пет сутринта. Ще се побъркаме вече!

- Кажете адреса! Ще дойдем да го вземем.

- Добре. Военно поделение номер 43420...

Води Мойсей евреите из пустинята... Година, две, три... Харесал по едно време едно място и казал:

- Хайде да спрем и да се заселим тук!

- Не, нещо много гад-

но мирише! - провикнал се някой.

Продължили да обикалят. По някое време пак:

- Хайде да спрем в тази долина и да се заселим?

- Не, кофти мирише.

Обикаляли, обикаляли... 40 години, докато накрая намерили мястото, където не мирише лошо, и най-после се заселили.

Затова сега Израел е единствената държава в Близкия изток, в която няма петрол.

Един пьяница звъни на приятел след тежка вечер:

- Брато, пусни си чешмата да видиш какво пиение са пуснали!

Говорят си няколко ловци:

- Приятелю, ще ви заведа някой път на едно страхотно място, страхотни тигри можем да убием. Ама ще се наложи да чакаме един час и петнайсет минути...

- В засада ли ще чакаме?

- Абе не, имат там някакви акробати преди антракта.

В крайбрежна кръчма се надлъгват стари моряци:

- Пък аз десет години живях на необитаем остров!

- Сериозно?! И как се прехранвахте?

- Като давах лодката под наем...

Мамо, ще се женя за Румето!

- Но нали преди седмица се сгоди с Мичето?!

- Е, Мичето може да почака малко...

Двама дявовци си говорят, единият вика на другия:

- Помниш ли навремето в казармата като ни даваха бром.

- Помня, помня - казал другият.

- Мен сега ме хвана.

Сър Джон се жени. Спретват бурен купон по случая, след което гостите му решават да продължат веселбата в кръчма, а оттам отиват на публичен дом. За всеобща изненада заварват и сър Джон в публичния дом.

- Какво правиш тука? Нали току-що се ожени, имаш прекрасна жена?

- Да, обаче тя се умори от тържеството и като се оттеглих в спалнята, я намерих там дълбоко заспала. И си помислих - струва ли си да я будя заради някакви си двадесет лири?

Еврокласици

ХЕНРИ БЮТНЕР - ГЕРМАНИЯ

АДАМ И ЕВА С ЯБЪЛКИТЕ

- Не говори така за баща си!!!

Отива мъж при любовницата си. Но по едно време мъжът се прибира. Любовникът се скрива в гардероба.

- Къде е? - вика мъжът.

И започва да търси. Търси под леглото, под масата, зад пердетата и най-накрая отваря гардероба. Вижда любовника и казва:

- Абе, къв си ти?

- Аз сам от ХЕИ.

Пръскам за молци.

- Ами тогава що си без дрехи?

Огледал се любовникът и казал:

- Егати молците, изяли са ми и дрехите!

- Тате, дай ми десет лева - казва синът.

- А на мен двадесет -

ВЕНЦИСЛАВ БОЯНОВ

ОЩЕ ЗА КЮФТАЦИТЕ В БЪЛГАРСКАТА ПОЛИТИКА

Неделник

МАЛКИ РАЗКАЗЧЕТА ЗА КРАЛИ БОЙКО Бойко и хаосът

КИРИЛ КАМЕНОВ

Навсякъде беше хаос, а Бойко мразеше хаоса и затова нареди на Цецо да извика Господ. Господ се яви и Бойко му рече:
- Докато отрежа следващата лента и направя следващата първа копка, хаосът да го няма! Казах!
Бойко взе специалната си ножица за рязане на ленти и още по-специалната си кирка за първи копки и замина за с. Ново Гербово да открие на тамошната детска площадка новата къщичка на Баба Яга и да направи първата копка на къщичката на Снежанка и седемте джуджета.
Господ запретна ръкави и погна хаоса.

АКО ПРОЧЕТЕТЕ НЕЩО ТАКОВА В
УТРЕШНИТЕ ВЕСТНИЦИ, НЕ СЕ УЧУДВАЙТЕ!

РАШКО СТОЙКОВ

ЖЕЛЕВА УРЕДИ С ХИЛЪРИ САЩ ДА НИ
ДОСТАВЯТ РУСКИ ГАЗ,
ЗАОБИКАЛЯЙКИ УКРАИНА.

СТУДЕНТ-ОТЛИЧНИК ПЛАСИРА ДРОГА? ДОБРЕ,
ЧЕ 50% ОТ ЗАВЪРШВАЩИТЕ ГИМНАЗИЯ СА
НЕГРАМОТНИ.

НАЙ-МНОГО ПАРИ ОТ БЮДЖЕТА ОТИВАТ
ЗА ПЕНСИОНЕРИТЕ. ОБМИСЛИ СЕ
ЛИКВИДАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА.

ББ: КАК МОЖЕ ДА СЪМ ПРОТЕЖИРАЛ
ФИРМАТА НА ГАДЖЕТО НА ДЪЩЕРЯ СИ,
КАТО ГО НАБИХ, КОГАТО Я РАЗПЛАКА.

ЗА ДА ЗАТОПЛЯТ ОТНОШЕНИЯТА СИ, БОЙКО
И ЯНЕ С СРЕЩНАХА НА ЧАША КАФЕ
В АРКТИЧЕСКАТА НИ БАЗА
НА ОСТРОВ ЛИВИНГСТОН.

ЩАСТИЕ,
ТА ДА
ПУКНЕШ!

ИВАН МИЛЕВ

Дойде на власт бат'генерал-полковник Бойко и светът се напълни с щастливци!

Тръгна им на хората и това си е!

Например съседа Банчев. Миналата сряда му откраднаха трабанта. И той – щастлиив, ама ще фръкне!

- Първо – вика – ми върнаха самочувствието! Значи, щом са го откраднали – това е било кола! Имал съм бил кола! Ми аз съм си направо средна класа тогава! Това – първо! И второ – спестиха ми сто и петдесет лева! По толкова взимат сега, като закараш колата си в автоморгата!

Или Коцев от горния етаж.

Гледам го как се връща от пазара. Ама усмихнат, ама весел! На пазара си купил свински уши, обаче уличен пес, от тези, дето в София ги отглеждаше сегашният министър на земеделието и прехраната, се нахвърлило върху него и не само му отнел покупката, но го и ухапал.

- Обаче друго си е при Бойко! – вика Коцев. – Сега ще ме вкарват в болница и ще ме изследват за бяс, това заради кучето, и за свински грип, това заради ушките! И всичките изследвания – безплатнооо! Може даже безплатно да ми измерят кръвното и безплатно да ми отрежат апандисита, щото не съм по клинична пътека, а съм по графа "Бедствия и аварии"! Бе, кеф!

И баба Дона от съседния вход – и тя щастлива! Продала къщата си в родното си село Бобораци, Радомирско, взела две кошници пари и дала парите на внука си, та да плати внукът това пусто парно, дето от три години не го бил плащал и дето все натяквал на бабата, че тя най-много парно хаби, а това парно пари струва.

Сега баба Дона грее от щастие и черпи пред входа с домашни курабийки познати и непознати:

- За здравето на генерала, Бог да го поживи!

Или бай Васил от партера... Той пък щастлив, че си купил холандска риза на килограм, ама понеже ризата се оказала двеста и двайсе грама, та му се хванала за лев и осемдесе!

Изобщо щастие, та да пукнеш!

Обиден

ПЕТЪР ПОПОВ

Правя равностметка на семейния си стаж и се настроявам философски. Ей, мисля си, то семейството наистина било основна клетка, ама до края не разбираш с какъв звяр се налага да живееш в нея – хищен или от по-кротките. И така – продължавам с размислите си – все по-философски и задълбочени.

Ето, прибирам се вечер у дома. Посреща ме пуделът Кънчо. Аз затова съм го и взел – да зная, че някой ме обича в този живот. Защото при съвместното съжителство с жена това не е сигурно. А съпругата в това време свещенодейства в кухнята. Тя пак приготвя някакви вкусови, които след десетина минути ще кацнат на масата и ще се получи тих кулинарен празник. И ето ги – кацат! Обаче погледът на моята половинка не

може да се нарече ласкав. Тя стоварва готовата продукция на масата и жестът ѝ говори: "Яж, заприличал си на Котоошу! Скоро няма да можеш да близаш през вратата, ще трябва да я сменяме, ама яж – ти това най-го умееш! И запомни – козунакът се яде без хляб!"

Аз започвам да ям умишлено и още по-умишлено гледам съпругата.

- Великолепна си в кулинарните си умения! – старая се възхитен да отроня аз с пълна уста! - На теб и изтривалката пред вратата да ти дадат, и от нея ще сътвориш гювеч, който да вземе награда и на национален конкурс! Аз наистина не мога без теб. Моята половинка ме гледа печално и отвръща.

- Идва Нова година, семейните двойки се готвят да празнуват, ангажират хо-

тели на романтични места, зариват се с подаръци, а ти само в чинията гледаш, като че ли цялата си любов там инвестираш. Ех, другите жени какви съпрузи имат! А аз?! Моята официална дреха е пенъарът, който ми купи от панаира в Тутракан преди петилетка. Другите жени с рокли без гръб по партита ги разхождат, а аз? Производителка на кюфтетата и панирани трътки!?

Чувствам, че след последните ѝ думи се задавам.

- Всичко си способна да развалиш! – негодувам аз гръмко, така че Кънчо се крие под дивана. – Не мога да живея с теб! Цялата вечерна идлия развали!

Наяждам се бързо и се оттеглям обиден на дивана пред телевизора. Сега ще гледам на спокойствие целия мач.

ОТ НЕТА С ИНТЕРНЕТ И Т.Н., И Т.Н...

В съвременния свят хората толкова са свързани един с друг, че няма да намериш един да е независим. Ето какво би било съвсем нормално да се случи с всеки от нас:

Директор вика секретарката си и ѝ съобщава:

- Решил съм да отидем за седмица в чужбина. Приготвяй си багажа.

Секретарката на път за вкъщи съобщава новината на мъжа си:

- Скъпи, заминавам с шефа „на командировка“ за седмица, ще се наложи да се грижиш сам за себе си.

Мъжът звъни на любовницата:

- Жена ми заминава за седмица, хайде да прекараме това време заедно.

Любовницата звъни на ученика си, на който преподава частни уроци по математика:

- Ще съм заета, имам много работа, за една седмица уроците се отменят.

Доволното момче звъни на дядо си:

- Дядо, цяла неделя няма да имам занятия, понеже учителката ще е заета. Хайде

да прекараме седмицата заедно.

Дядото, който е директорът на фирмата, отново звъни на секретарката си:

- Тази седмица внукът ме помоли да прекарам времето си с него. Пътуването се отменя. Ще заминем друг път.

Секретарката звъни на мъжа си и му казва:

- Шефът е зает тази седмица, отложихме командировката.

Мъжът звъни на любовницата си:

- Не може да се видим тази седмица, жена ми отмени пътуването си.

Любовницата звъни на ученика си:

- Тази седмица занятия ще има както обикновено.

Ученикът звъни на дядо си:

- Дядо, учителката каза, че ще имаме уроци както обикновено. Няма да мога да ти правя компания.

Дядото звъни на секретарката си:

- Не се безпокой, заминаваме тази седмица. Събирай багажа.

И т.н., и т.н...

ЛАЗАР КОЦЕВ

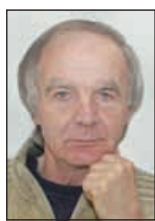

- И ЗАТОВА ЛИ СТАНИШЕВ Е ВИНОВЕН?
- ТОЗИ ПЪТ ЗАЕДНО С АСПАРУХ...

От редактора

Бълха ухапала хазарта, книгата - ряпа да яде!

БОРИС ДАНКОВ

То не би гандания го небесата! Облагат хазарта с ДДС от 15 процента! Чудо на чудесата! Хубав ген за българската демокрация! Голямо завоевание на Синята коалиция! Предложението внесъл малкият Мартинчо. Защитил го Иванчо Костов. Приел го Бойко Борисов. Само където не го е благословил папата от Ватикана или арменският поп.

А ако трябва да назовем истината - бълха ухапала хазарта, защото ставката му от 7 процента се качва само с 8. И пак остава пониска от тази на книгоиздаването, която е 20 на сто. За сравнение - в Русия, Полша и Великобритания данъкът върху книгата е 0, в Германия - 7 процента, във Франция - 5, в Испания, Италия и Гърция - 4.

Досега няколко българ-

ски министри на културата няколко пъти правиха предложения за сваляне на данъка върху книгата, но всеки път техните предложения оставаха като глас в пустиня. И винаги финансовите министри все намираха някакъв аргумент да запазят данъка убиец. Веднъж ако го премахнали, щяла да се опразни хазната. Друг път щяло да настъпи едва ли не второ пришествие.

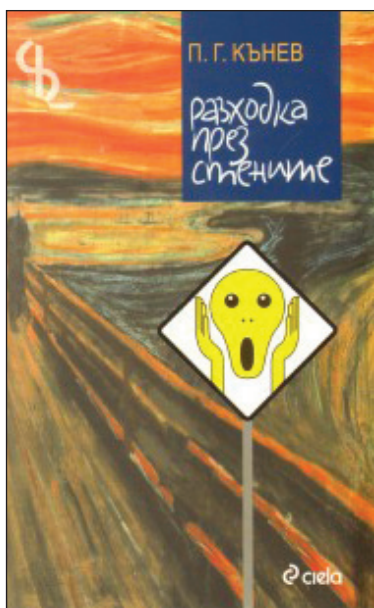
А сега? Сега може да се предположи, че най-богатият министър на културата едва ли ще направи подобно предложение, защото той не чете, а само рисува. Колкото го министър Дяков - знаем, че той вечер е попрочитал на своите деца от някоя и друга книжка. А за Бойко Борисов? Както пише един блогър в интернет: той не чете, той бие книгите.

И тъй като сме на второ място по неграмотност в Европейския съюз, не ни остава нищо друго освен да си гледаме сериала "Перла" и да кротуваме, докато станем на първо място по ниски данъци в ЕС, както ни обещава нашето финансово мупи. А, гано!

ДЕБЮТ

Пейчо Кънев издаде книга и на български

Нашият колега Пейчо Кънев издаде първата си книга с проза на български език - "Разходка през стените", сборник с разкази и новели. Пейчо е роден през 1980 г. в България, но през последните няколко години е живял в САЩ. Там и в редица европейски страни са били отпечатвани досега стиховете му - в повече от 100 литературни издания. През май 2009 г. издателство "Please Press" отпечата дебютната му стихосбирка, носеща името "r". Включен е в антологията за американска поезия на издателство "Wilderness House Press" и в антологията на лондонското издателство "Vagabondage Press": "Crazy Days - an expression of depression". В началото на 2009 г. Асоциацията на литературните издания в САЩ го номинира за престижната награ-

да "Pushcart Prize". В момента Пейчо подготвя втория си сборник с поезия, който ще излезе от печат в САЩ през лятото на 2010 г. от "Centennial Press".

"Неговите американски истории ще ви накарат да потънете в тях и да ги приемете за свои. Само изключителните разказвачи го могат. П. Г. Кънев в изключителен - той е магьосник. Той превръща думите в жива материя, границите между измислица и реалност изчезват. Той ви променя, докато четете тази книга." Това пише за разказите на българския автор М.Х. Клей, поет, граматург и редактор на поезия в "The Mad Swirl" - Далас, Тексас.

Пожелаваме на младия писател щастливи срещи с българските му читатели! На добър час, Пейчо!

КОНЦЕРТ

Милена Моллова и Марио Хосен гостуват със стилна програма в Музикалното училище

Пианистката Милена Моллова и цигуларят Марио Хосен ще изпълнят произведения от Моцарт, Паганини, Шуман и Франк на 1 декември от 19 ч. в залата на Националното музикално училище "Любомир Пип-

ков", научи ДУМА от Ксения Вървова.

Проф. Милена Моллова е концертираща пианистка и педагожка със световна известност. Лауреатка е на конкурсите "Чайковски" - Москва, "М. Лонг" - Париж, "Бетовен" - Виена, "ARD" - Мюнхен. Професионалната ѝ реализация включва над 50 години на сцената - рецитали и концерти с оркестри, камерна музика и дуо пиано в Европа и Азия. Изпълнява многократно 32 сонати за пиано и 10 сонати за цигулка и пиано. Професорка е в департамент "Музика" в НБУ, председателка е за България на ЕРТА.

Марио Хосен свири като солист на Английския камерен оркестър, Брукнер оркестър, Кралската филхармония, в зали като Карнеги хол, Тонхале в Цюрих, Виктория хол в Женева.

СЧИМКИ АКАДЕМИЯ "ОРФЕЙ"

24-те капричи, 6-те концерта на Паганини и 10-те сонати на Бетовен са посрещани възторжено от критиката и публиката. Хосен е преподавател в НБУ - София, и в Кралската академия "Рейна София" в Мадрид.

ПЕРИОДИКА

Вапцаров брой на „Моята вяра“

Излезе брой 10-11 на вестник "Моята вяра", посветен на 100-годишнината от рождението на Никола Вапцаров. В него е публикувана статията на проф. Чавдар Добрев "Възкресението на безсмъртния", в която той отговаря на атаките срещу поета и "повторните ексекции" срещу него. Проф. Здравко Чолаков в "Най-съкровено ми литературно преживяване" разказва

свой спомен, свързан с поета-антифашист. "Вечният Вапцаров" е словото на Любомир Левчев, произнесено по случай 95-годишнината от рождението на поета. "Ранните ръкописи на Никола Вапцаров" е материал от "Летописа..." на Бойка Вапцарова. На нейната токущо излязла книга "Да се чете след смъртта ми" е посветена рецензията на Венцислав Пейков. Мария Рагонова представя пълното "Родословно дърво на поета". "Голямата българка Елена Вапцарова" е озаглавена статията на Катя Зографова.

В броя е включена статията на проф. Никола Георгиев за програмното стихотворение на Никола Вапцаров "Вяра"; отзивът на Драгомир Шопов за новата книжка "Стихотворения за деца" от Никола Вапцаров. Интервюто с кмета на Банско Александър Краваров е посветено на родния град на поета и перспективите за неговото развитие.

ПРЕМЕСТВАНЕ

Творбите от фонда на НХГ отиват в ново хранилище

Преместването на произведенията от фонда на Националната художествена галерия в новото модерно фондохранилище в сградата на бившия Технически университет в София на бул. "Васил Левски" 95 ще продължи до 15 декември, съобщиха за ДУМА от МК. Досега творбите се намираха в сградата на Народното събрание на пл. "Княз Александър I" 1.

Преместването на 17 хиляди графики, 450 скулптури и 2500 платна живопис започна със заповед на министър Вежди Рашидов на 15 октомври. По този начин освобождаваме досега заеманите от галерията помещения в сградата, която е собственост на Народното събрание. Новото фондохранилище, което беше открито през май, е собственост на Министерството на културата и предлага много добре оборудвани зали на обща площ от близо 1100 кв. м, за изграждането му са изразходвани близо 2 милиона лева, отбеляза министър Рашидов по време на проверката на процеса по преместването. По думите му тук условията за съхраняването на уникалното богатство от фондовете на НХГ са оптимални и отговарят на най-съвременните изисквания. Всички графики и скулптури вече са подредени в новото фондохранилище, а в следващите дни ще бъдат преместени и живописните платна. Модерна климатична инсталация и деңноощна сигнално-охранителна и видеонаблюдателна система гарантират опазването на творбите в новия им дом.

СЧИМКИ МК

П о е з и я

* * *

*Като трошливо стебълце
човек минава през живота
с безпомощно, добро сърце
и с безпощадни, остри нокти.*

* * *

*Ти не можеш да спреш онова,
през което животът отлита
в други сфери и други нива,
в други болки и други слова.
Ти не можеш да спреш. Не опитвай.*

*Ще се хванеш в опасен капан,
ще загубиш завинаги всичко.
Просто леко замаян, пиян
от мечти, от надежди, от свян
всеки миг на света заобичай.*

*Заобичай с безсмъртна любов,
заобичай с душа всеотдайна
и към нощния звезден обков
добави своя вечен и нов,
своя образ, единствен и таен,*

*за да светиш в безкрайния мрак,
в светлината безкрайна да светиш...
Не, не спирай неспирния бяг
на живота жесток, но и благ.
Как ще спреш на смъртта ветровете?*

*Те ни носят през синия свог
към онези селения зрочни,
по които горим цял живот,
към които вървим с кръв и пот,
за които душата ни плаче.*

* * *

*Животът е чудо все пак,
животът е призрачна тайна,
животът е роза омайна,
завеса от блясък и мрак.*

*Открехнеш завесата и
за миг се почувстваш безкраен,
над тебе небето сияе
и в шемет, и в багри струи.*

Б е л е т р и с т и к а

Вангелия

На гарата валеше дъжд. Тя стискаше ръцете ми, целуваше ме и плачеше. Аз я гледах в очите. Искях да я запомня - тъжна, дъждовна, хубава. Влакът на раздялата изстена и я грабна от презгърдката ми. Метна я върху гривата си и препусна като див кон през степта на железопътните спомени. Не успял да ѝ кажа най-важното, както се случва винаги с любимите хора, хукнах след влака, надвиквайки вятъра. Махах, зовях името ѝ, бях готов да пукна от яд, че воплите ми не стигаха нейните уши. Дълго тичах край линията и колко ли още щях да препускам, ако не беше камъкът, спънал краката ми и залепил ме върху ръждясалата трева. Докато преодолявах болката и се опитвах да стана, черната точка на надеждата потъна зад хоризонта. Пред погледа ми затрептя дъждовното ѝ лице и отпечатъка на ръцете, галили преди миг моите.

Полуизправен, ограбен и сам до стениците траверси, биех юмруци в пръстта, виках: "Вангелия, Вангелия, Вангелия-я!..." Напъвах се, поемах дъх, но въздухът не ми стигаше. Искях да чуе, че я обичам, че не трябва да напуска сърцето ми, че любовта.., но всичко пропадна. Ударът скъса гласните струни на чувствата, с тях и лентата на романтичния сън. Болката беше непоносима, изненадата - поразяваща. Бях в спалнята с жена си. Нямах никаква гара, никакъв влак, никакво дъждовно лице.

Жена ми стоеше изправена до мен, стискаше раменете ми готова да ме разкъса. "Край!" - изстенах в просьница. И влакът, и спомените, и чувствата потънаха в нощта.

- Ти какво, насън вече ги гониш? Безсрамник, закрепчал посред нощ след някаква курва! И то в семейното ложе!

Струйки пот се сливаха по гърба и челото ми. Бях капнал от препускането след влака, изкрейзил от лудата си любов, смутен от неочакваната развързка. Тръпката, пламенните целувки, очите, преляли от дъжд - всичко се впиташе в едно.

- Коя е тази Вангелия? - съскаше ранена жена ми.

Ревността я опустошаваше. Агресивният люлееше кръвното ѝ налягане. В целувката ми - искрена и невинна, тя бе усетила Юга. Искаше отговор. Държеше да разплете "чорапа", преди да съм овладял положението.

Аз мълчах, тръпех, напълно объркан, преживявах раздялата. Никога до този момент не бях вкусвал по-пламенна, по-гибелна наслада от тази. Тя, милата, вреше в казана на собствения си бяс. Единственото, което ѝ оставаше, освен моя необуздан отговор, бе да дочака утрото и да ме изрита от къщи. Нищо нямаше да я спре. Колко е зестрата на един мъж - яке, няколко ризи, два панталона, чифт дънки... Нищожен проблем да бъдат натъпкани в един куфар и пратени по дяволите, заедно с техния собственик.

- Попитах те, коя е тази Вангелия?... Писна ми! Двайсет години съм резервно колело на семейната бричка. Двайсет години ме лъжеш. Непрекъснато. Дори и насън!... Не остана звезда в небето, а аз глупачката хранех надежди, вярвах. Чаках да поумнееш. Уви. Даже, когато съм лежала на операционната маса в болницата, за да изтекат от мен двете синчета-разбойници, ти си замръквал при зеленооката курва от пощата. Смайвал си я с тъпи идеи за бизнес, с романтични плажове и морета, които нито тя, нито аз, нито децата видяхме. За да ми затвориш устата, измисли, че малкият не бил заченат от теб. А ти е ограл кожата. Каж ми, колко пъти си се прибирал заедно с утрото и вместо заплатата, в джобовете ми носил любовни писма, адреси на проститутки, купил с напрошени цигари, презервативи?... Сега цъдилиш след някаква кучка, профукала закуските на децата и моите тоалети. Викаш насън, а гва месеца не си ме докосвал. Еманципира ме, за да приемам по-леко недоумъка и самотата...

Аз криех лицето си в шепи, преглъщах шумно струите въздух, които нахлуваха в устата ми, полагах усилия

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

*Завесата пада. И ти,
уплашен и сам, проумяваш,
че в тебе светът продължава
и с твоите ритми тупти.*

*Навън и навътре - светът.
Навън и навътре - безкраят.
А през бодли и омаи
към Нищото вие се път.*

*И ти си от него пленен.
И ти се превръщаш във Нищо.
И през заблуди предишни
приемаш смъртта обновен.*

* * *

*Ти се вкопчваш. Пак. И пак. И пак.
В нечий очи, в живота търсиш
смисъл ясен, търсиш таен знак.
Престани! След малко пада мрак.
Мракът винаги се спуска бързо.*

*Няма смисъл. Нито таен знак.
Нито важна някаква причина.
Просто със космическия влак
през шума и делничния вряг,
както си дошъл, ще си заминеш.*

* * *

*Няма накъде. Това е пътят.
Всеки път върви към вечността.*

ЕЛЕНА АЛЕКОВА е родена на 3 април 1963 г. в с. Мугла, Смолянско. Българска поетеса, писателка, публицист и литературовед. Автор е на 9 поетични книги, сред които романът в стихове "Милена", "Отвъд думите" (белетристика), "По невидимите магистрали" (литературна критика), "Моята България" (публицистика).

Удостоена е с наградата "Николай Хайтов" - за есеистика (2007).

*А по пътя тръни и цветя
ти напомнят, че и ти си смъртен.*

*Смъртен. И безсмъртен... Но това,
знам, не носи никаква утеха.
Толкова си уязвим и крехък
пред нависналата синева!*

*Всяка неизбежност е принуда.
И от нея винаги боли.
Но това чудесно е нали
всеки миг смъртта държи те буден.*

* * *

*Светло, добро и спокойно,
утрото в тебе наднича.
Ти си безкраен и ничий
сред световите безбройни,*

*дето внезапно се втурват
и след минутка се скриват.
Ти си детето щастливо.
Ти си животът безбурен.*

*Слънчеви зайчета бляскат
с дълги и златни ушета
и ти предлага небето
своята златна каляска.*

*Ти си добър. И не искаш
нищо за себе си. Нищо.
Просто ти стига да гиша
слънце и въздух разискрен.*

СВЕТОЗАР КАЗАНДЖИЕВ е роден на 19 октомври 1952 г. в село Гълъбово, Смолянско. Автор на повестта "Сълза от Сухото дере" (1993), "Валя Балканска - глас от вечността" (претърпяла 4 издания), "Земя, погалена от Бог" (2002), отличена с награда на СБП през 2004 г., "Неповторимата" (книга за народната певица Надежда Хвойнева), "Прокълнат и благословен" (2004), повест за Йордан Дрянков от с. Ковачевица, открил светилището Кръстова гора в Родопите през 30-те години на XX век, "Ела до мен" (2006), повести, "Рожен пее" (2006) и др.

Лауреат е на награди от различни конкурси. Член на СБП. Председател на Дружеството на писателите - Смолян. Живее и работи в Смолян.

да прескоча скандала, повтарян до втръсване. Гледах умореното ѝ лице, измамените очи, повяхналото ѝ тяло и с изненада се убеждавах, че тя е жената, която обичам и която не бих заменил с друга.

След обвиненията в изневяра, идваше ред на упреците от битов характер: болестите на тъщата, разширените вени на тъста, трудните ни деца, липсата на автоматична пералня, развалените телевизори, скъсаните ботуши, овехтелите дрехи, съседските погледи... Боже мой, знаа ги наизуст. Петнайсет години ги слушам.

А в паметта ми е цветното изображение от преди миг - един прекрасен свят, сътворен от непорочието на младостта. Той ме караше да мълча, да се вслушвам в благородния стон на сърцето. Да свиам ръце в молитва пред Онзи, който единствен можеше да прости. Съзнавах вината за обещаното, но несбъднатото щастие, за надеждите, отпътували с бързите влакове, за годините, пропилены край моята "реализация", за похитената хубост и за единствената ни добродетел - бедността... Нищо не можех да променя. Картиите бяха раздадени, покерът изигран, а ние - губещи. Често се питам, защо? Нали този живот, с характерното си двучие, научи ръката, с която се кръстим, да проси, очите, с които милваме хората - да стрелят в същите хора, сърцето което обича - да лъже? Научи ни колективно да страдаме, колективно да се страхуваме и колективно да се предаваме. За всичко и от всички. Дори от сънищата, които не можем да досънуваме...

- Престани да мъчиш! Коя е тази Вангелия? - настояваше обезумяла жена ми.

- Това беше влакът.

- Какъв влак? Сомнамбул! Много добре чух да викаш: "Вангелия!" Мухльо. Поне веднъж бъди пич, кажи истината! Омръзна ми да бъда играчка в мръсните ти ръце.

Заруга и ме разчуства.

- Това беше влакът, който гонех в младостта. В него пътуваше едно дъждовно момиче с атлазено облаче на главата, с пъстри и топли очи, с душа - изпълнена с радост и лице - червено и румено като на Богородица... Настигнах я третия или четвъртия път.

- Защо не остана тогава при нея, а съсипваш живота ми?

- Защото тя е най-хубавото нещо за мен. Предпочитам да е далече, за да има за какво да мечтая... Това бе Вангелия. Моята голяма, моята единствена любов.

- Безсрамник! Имаш нахалство да я представяш по име...

- Ех, Ванеса, моя Ванеса! Как ли не се гаври животът с нас... Извинявай! От ревност си забравила своето име. Не помниш ли, че го сменихме преди сватбата? Вангелия било старомодно, комплексарско, не звучало добре. Колко жалко!... Аз още тичам след влака и гоня онова дъждовно момиче, останало зад прозореца на вагона, без да смее да се обърне назад. Тичам, макар да съм буден, че никога няма да го настигна.

Жена ми дръпна "внезапната спиралка" и разтвори ръце, за да се срещнем. Аз се отстраних леко, уплашен от скоростта на влака и я пропуснах да мине край мен.

БОРИС ДАНКОВ

Би трябвало да се очаква, че 20 години след "избухването на демокрацията" и безкрайно проточилия се "преход" от тоталитаризъм към гражданско общество най-после у нас да е настъпило някакво успокояване на страстите и нещата да са отишли на мястото си. Поне така ни уверяват някои от заклетите "постмодернисти", които твърдят, че съвсем съвестно си вършат работата - в стремежа "да открият истината" за Вапцаров и да "демитологизират" новата българска литература, да я очистят от "романтичните наеви" и "епичните манипулации" на доктринерската литературна критика от недалечното минало.

Това сигурно щеше да е вярно, ако старите социалисти и номенклатурни шаблони не бяха подменени от нови политически идеогемии и профаниращи заклинания, реваншистки саморазправи и научни "открития", продиктувани от класовата ненавист на родните ни псевдодемократи, на техните "научни" агенти и послушници на Сорос.

Първите „прочити“

на Никола Вапцаров се захванаха да направят още "в крачка" някои от неговите ценители и изследвачи от времето на "соца", които бързо усетиха "посока на вятъра" и се постаряха да се нагласят към новите "демократични реалии". През 1992 г. в брой 179 на "Демокрация" Розалия Ликова, отвърщайки се от идеологемите, които дълги години е насаждала, изведнъж "откри", че пролетарската критика не е разбрала Никола Вапцаров, а компартията го е... убива. В броя на "Литературен форум" от 23 юни 1992 г. Паун Генов лансира подобна теза, с недвусмисления въпрос кой е "втикнул" Вапцаров в конспирацията. В печално известния "Век 21", брой 51-52 от същата година, Паун Генов твърди, че смъртта на поета е резултат от "доброволното му изгнаничество от живота".

Лавината от инсинуации

и политически спекулации, фалшификации и лъжи за Никола Вапцаров бе отприщана с излизането на небезизвестния пасквил на Марин Георгиев "Третият разстрел". Както самият той обяснява в предисловието на своя роман-разследване, неговото заглавие било провокирано от публикациите за Никола Вапцаров в броя на ДУМА от 23 юли 1992 г., които били... "третият разстрел на Вапцаров", след първия - при неговата екзекуция през 1942 г. и втория - на 9.IX. 1944 г. Оттук нататък "момчето от Биволаре" настървено "огризва кокъла" на фактите и събитията, свързани с творчеството и личността на Вапцаров, изживявайки се като "митоборец" и заклеимител на комунизма. Пишман романистът "документира" разказа си с фрагменти от своя личен дневник и следствените протоколи от процеса срещу Вапцаров, за да докаже, че той е най-обикновен страхливец и предавател, аутсайдер и лековерен аджамия, провинциалист и инфантил. И още, че той "не е пипнат с пръст дори от полицията", че извергът Гешев е "човек с феноменална памет и дарба" на едва ли не перфектен садист. "Третият изстрел" срещу Вапцаров от помия и нечистоплътни изцепки принадлежи изцяло на самия Марин Георгиев. А иначе проф. Чавдар Добрев в своята "Книга за Вапцаров" твърде много го е надценил, като му е приписал заслуга за създаването на "новите идеогемии"

Стари митове и нови манипулации

Или как нашенските постмодернисти и литературни изследвачи „четат“ Никола Вапцаров

на демократичното литературоведение, което се втурна да прави "нов прочит" на Вапцаров.

Текстът и... заслепението

През последните години се вдигна голяма шумотевица около книгата на Цвета Трифонова за Никола Вапцаров "Текстът и сянката" (2004). В нея изследвачката на творчеството и личността на поета не скрива амбицията си да го "почисти" от "романтичните наеви и митологичните техники". Трифонова педантично изследва "богатата идеологическа процедура по сътворяване на политически митове и легенди", като не отива по-далече от "идеогемите" на Марин Георгиев и познатите до болка "демократични заклинания" и "открития". Комунистите са "пожертвали живота на талантливия човек" - обяснява тя. - Те са виновни за неговата смърт, докато главорезът Гешев бил зареден с "коректност и почитателност" към Вапцаров. Той е "оценил таланта на несретника" и му предоставил възможност да напише последните си творби. Противно на официалната версия - Трифонова била убедена, че последните стихове на Вапцаров били "написани с писалката на полицейския следовател". По всяка вероятност това било "недовидяно" от нея и Марин Георгиев. Гешев дори спасил стихотворението "Селска хроника". Само където той не е редактирал стиховете на Вапцаров...

На вълната на своето антикомунистическо заслепление изследвачката стига до "прозрението", че дори и "черният капитан" Радев "бил справедлив, човечен и толерантен мъж", защото той бил предал на Росица Босева лист-

чето със стихотворенията "Прощално" и "Предсмъртно", които по-късно Бойка Вапцарова пък "нескопосно фалшифицирала".

Почти като по поръчка

през същата 2004 г. излезе на бял свят книгата на известния познавач на творчеството на поета и дългогодишен шеф на Националния литературен музей Йордан Каменов "Властта, историята и Вапцаров". Противно на всички очаквания в своя изследвачески "принос" Каменов се е нагърбил с неблагоприятната амбиция "да оправдае" поета за неговото участие в... антифашистката съпротива. Като влиза в разрез с всички безспорни факти за дейността на поета-антифашист, Каменов се заема да доказва, че Вапцаров "случайно е бил избран" за участието си в Соболевата акция; че в своята антифашистка дейност той бил жертва на "политическата бюрокрация"; че се бил "подчинил на историята, без докрай да го съзнава"; че неговата смърт по-скоро била "трупф на чиновническото бездушие", отколкото резултат от престъпните действия на фашистката държава. За да стигне най-накрая до почти провиденческото "прозрение", че е "българска културологична грешка да величаем поетите си като герои за участието им в историята" (!?)

Ляв мит и ясно скудоумие

В излязлата наскоро книга на Владимир Атанасов "Никола Вапцаров в света на постмодерната комуникация", за разлика от изброените дотук директни политически манипула-

ции, е използван строго научния "дискурс", за да бъде доказана "безизходността" на левия проект и "фантомните метафори" на соцреализма. Атанасов не се занимава с личността на Вапцаров, с неговите екзистенциални дилеми, не се интересува от "жертвата" и нейните мними спасители. Ексобразователният министър изследва "механизмите на валидизация" на Вапцаровата поезия. Според него "лявата литературна критика е обременена от идеологически предразсъдъци и злокачествен биографизъм..." Тя притежава твърде едностранчив "гносеологически код", в който са заковани всички напъни на левите естети да проникнат в естетическата същност на творбата. Левият мит възниква в полето на литературната комуникация, но не може да развие своя критически език. Затова е "беген по същество", скочан, недоразвит и неубедителен. Той е кръвно свързан с идеологическата доктрина и поради това е изпразнен от съдържание.

— — —
Сякаш "гесният мит" може да се похвали с някакъв по-разкрепостен "гносеологически код" от този на някогашните доктринери и бюсти-тели на идеологическите догми. Особено, ако се вгледаме в "опусите" и "приносите" на "постмодерните" български литературоведи от последните години, посветени на демитологизирането на Никола Вапцаров. В повечето случаи те не надхвърлят обикновената политическа поръчка или пък се въртят в кръга на кухите теоретизации и скудоумните упражнения. Както се казва - нищо ново под слънцето, че и под луната...

РИСУНКА СВЕТОСЛАВ ЯНАКИЕВ

Цитирай точно, пишещият братко!...

Проф. д-р СТЕФАН БРЕЗИНСКИ

Преди време в университетските среди битуваше виц:

Професорът се обръща към студентите по филология:

- Опитайте се да разкажете нещо, без да се позовавате на митове, предания, поговорки, цитати от видни личности и от художествената литература... И така ще разберете колко трудно е да си прост!

Разбира се, вицът не е закон, при това обичайно се създава върху хиперболизация. Но че е трудно да се изпълни заръката му - безспорно!

Само че, когато се цитират известни наши автори, още повече, ако това сторва утвърден пишещ брат, недопустимо е да се преиначава цитираното. А така се случи преди няколко години, когато водеща на предаването "12+3" по национално-то радио твърдеше, че Йовков написал разказа "Бялата ластовица". Вярно е - Йовков има разкази с "бели" заглавия: "Белият ескадрон", "Белите рози", "Бялата алаша" ("алаша" е народно название на бял едър кон), както и разказ, в който нещастният Гунчо се разговаря с Моканина за бялата ластовица. Но заглавието е "По жичката"!...

Една колегка доцентка

историчка или социоложка

твърди, че цитирала Ботев, като привежда дъва стиха: "Така ще кажа и ще свърша: "Не сме народ, а мърша!"

Не е Ботево, не е! Авторът му е П.Р. Славейков, при това у него е "пак ще кажа и с това ще да свърша" (а не "така ще кажа"). Освен всичко, Ботев не би наругал така грастично народа си, макар някъде да го нарича "скотско племе", както и "Мълчи народа! Глухо и страшно гърмят окови". Такава убийствена характеристика за народа ни Славейков си разрешава вероятно в момент на изгарящ песимизъм.

Интересно е, че дори и професор по литература, като прочете преди две години кандидат-студентска тема по радиото, изрече една вопиеща неистина: "За съпоставка на цитати бяха изтеглени: "В тъги, в неволи младост минува" от стихотворението "Молитва" на Атанас Далчев и "Аз не помня, аз не съм видял минаха ли моите години" от "Борба" на Христо Ботев." А всъщност "В тъги, в неволи..." е от Ботевото "Борба", а вторият стих "Аз не помня..." е от "Молитва" на Далчев - та радиото се впрегна да обяснява допълнително... очевидното!

Какво да се прави - професор човек, разсеян човек...

Преди около месец друг известен литературовед, който написа

поредица от обемисти статии

в наш всекидневник за нереализирани български литератори, уж кандидати за Нобелова награда, "цитира" Ботев така: "Ех че ода бих написал на баба си за хурката." Само че истинските дъва стиха звучат малко различно: "Ех, че ода бих НАПРАВИЛ на баба си НА хурката"...

Още по-интересно е, че класици на литературата ни, като че ли се цитират най-често с грешки. Ето по случай годишнина от обесването на Левски наш вестник цитира: "Там близо, край град София, видях аз стърчи черно бесило. И твой един син, БЪЛГАРИЙО МИЛА, виси на него със страшна сила..." У Ботев СОФИЯ е с ударение върху И, но и "О, БЪЛГАРИЙО"

е също с такова ударение

не само заради римата "София - Българияй". Изглежда, че в случая е повлияло обръщението в съвременния ни химн - "Българияй мила". Каквото и да бъде, но неточността в цитата си остава...

Да добавим няколко примера със също незначителни на авторови рими и стихов ритъм от творби на друг класик - Вазов. В текст под снимка централен всекидневник ни съобщава: "Желязо ще срещна с железни гърди", които думи някаква, наскоро научила текста на "Опълченците на Шипка", уж цитира. Но - уви, преиначени, защото у Вазов стихът звучи така: "Желязото срещат с железни си гърди." Споменатият по-горе "фен" на Нобеловите лауреати цитира също доста фризирано стихове на Вазов: "Камен И Цена кротко спяха, румени, щастливи" - а без нарушения ритъм е "Камен С ЦЕНА кротко спяха". Нещо подобно виждаме и в "Загорка": "...вашиите волни самоти" всъщност е със сричка по-малко: "Вашите волни самоти". Освен туй този автор дори си позволява от името на Вазов да казва, че "Вазов не е пренебрегвал поговорката "За мъртвите или нищо, или само хубаво." Но латинската сентенция наистина е синтезирала мъдростта без разлята превод: "За мъртвите или добро, или нищо" - а не "само хубаво"...

Впрочем, най-лесно излизат наяве погрешни цитати от Вазов, когато се изваждат стиховете му с по-особена употреба на езикови елементи - например различни съкратени форми, доста нормални за времето, тъй като и Ботев, и Вазов творят в неукрепнали моменти за книжовната ни реч. Заради това се появяват цитати със съвсем неестествени форми - изписани по невъобразим начин, напр.: "Питат ли ме ДЕ'И зората..." А стихът - също така на Вазов - в оригинал е бил "Питат ли ме ДЕ зората ме И огряла първи път. Питат ли ме ДЕ И земята, що най-любя на светът..." (ДЕ И е равно на съвременното ни "къде е...").

Както личи от подобни примери, когато се появяват редки форми

и особено народни изрази

и се пръкват мъки за съвременните автори. Те започват да се чудят що за дума е например "забръска" - и изведнъж тя се появява най-лесно с близко изписване: "А когато сняг ЗАПРЪСКА, що ще правиш ти зимьска" (в реклама по "Ретрорадио"). Защото за народа снегот хич не е "запръска", той си ЗАБРЪСКВА яко... Ала щом сте ретро, поне спазвайте ретротекстовете!

Както се вижда обаче, и моя милост (като уж опитен и попревтасал автор) не успя да се удържи и не изпълни препоръките на професорския виц. Какво да се прави - наистина е трудно да си прост!

Четиво не само за вестникари

От току-що пръкнал се жълт седмичник: "Свързвали С.М. с най-актуалните столични циракалки след раздялата с актрисата". (Кратък коментар: Изглежда, че тази специфична област става плодотворна основа за раждане на ефективни названия, щом досегашните миски, айдълки, магистрални, спайски и пр. се замениха със съблазнителни старлетки, актуални плеймейтки и отворени мацки без задръжки).

От централен всекидневник: "Куйович, Муйович, Уйович" - Заглавие. (Така експериментът се опитва да създаде уж игрословица с народни редувания от типа "тинти-риминтири", но тя се оказа с доста уличен привкус).

В подобна позиция изпадна водещият на "Дансинг стар" по Би Ти В, който цитира ни в клин, ни в ръкав: "Белите ми ноги, мамо, сака он да дига" (Разни хора, разни езици...)

Също от ТВ-шоу артисти шаржират различни личности - например в устата на свещеник се влага вулгаризъм-паразит "Да га е...а"; друга участничка не се посвени да изтърси "Дреме ми на марулката"... (Така е - бисери и антиевфемизми показват творческа немош.)

Жълт седмичник пише за трите близначки (три значки? Вярно, Надежда и Любов: "Мно'о глупости се думат за нас! Всеки се бара последна инстанция и ни обругава страшно. Вече не даваме интервюта на журналистки, оти са зловни. От нас да го знаете - 'ич не им вервайте", (Истина е - езикът рисува носителя си).

А друга авторка във всекидневник - описва как самолетите ги прибирали в хамбари... А то да било хангари...(Е, хамбар - турска, хангар - немска, все небългарски слова)...

Сбирка и коментар авторът

Непоказвани творби на Галин Малакчиев

Неговите пластики са мощни и изпълнени с вътрешна сила..., казва Борис Данаилов, директор на НХГ

Творби на един от класиците на съвременното българско изкуство Галин Малакчиев (1931-1987) са изложени в Националната художествена галерия (Зимна градина). Уредник на изложбата е Бисера Йосифова.

Вдовицата на големия скулптор Цветана Малакчиева е предоставила на НХГ възможността да покаже уникални произведения, които до днес са напълно неизвестни както за познавачите, така и за най-близкия приятелски кръг на художника.

За първи път ще бъдат изложени единствените - пет на брой, живописни творби на Малакчиев, скици с подготвителни рисунки към най-известните му скулптурни произведения, както и непоказвана до момента пластика. Навръх рождения ден на Малакчиев бе открита изложбата на този "самотник" в изкуството ни, който си отиде без време, неразбран, отхвърлен от нормативната критика, изселен в затънтеното село Батолія в Искърското дефиле. Най-точна характеристика за мястото му в изкуството дава още навремето Борис Данаилов. По думите му Галин Малакчиев не само нарушава предписанията и подкопава тяхната достоверност, той се изплъзва от контрола на системата, защото отива другаде - в света, където

работните категории на пластика са абстракции, отърсени от всякакви идео-

логически одежди. Затова и неговите пластики са мощни и изпълнени с

вътрешна сила... те ни отвеждат към екзистенциалния проблем за трагичността на фигурите, измъкнали се от опеката на нормативността в изкуството и поели по друг път - без съмнение по-верния..., отбелязва Борис Данаилов.

Галин Малакчиев е роден на 20 ноември 1931 г. в Русе и умира на 17 април 1987 г. в болницата в Своге. Завършил е скулптура в Художествената академия при проф. Любомир Далчев. Работи в областта на кавалетната и монументалната пластика. Неговите пластически възгледи са реформаторски по отношение на българската скулптура от 60-те и 70-те години на XX век. НХГ притежава десет произведения на Малакчиев, четири от които са в постоянната експозиция на съвременната българска скулптура. Изложбата на Галин Малакчиев ще продължи до 6 декември.

Да уловиш мимолетното в природата

Изложбата на Иван Додов показва, че пейзажът като творческа инвенция е сакрален и деликатната техника на акварела е жива, след плеядата от великолепни майстори като К. Щъркелов, Хр. Йончев-Крискарещ, Йордан Гешев, Дечко Узунов, Васил Чакъров, Ненко Токмакчиев и др. Той има последователи и сред младите живописци у нас, пише за експозицията проф. Ак-

синия Джурова. Произведенията са изложени до 16 декември в столичната галерия "Лик" (ул. "Лайош Кошут" 37).

Според изкуствоведката силата на неговите акварели е в умението да усети особеностите на природните сезони и да им намери съответните цветови съчетания, на места мистично въвличащи ни в дълбочината на златната есен, на други, смразяващи ни в ледените сияния на хоризонта и острите силуети на голите клони и очертания на сгради. Сред тази феерия от багрено-светлинните игри на световъздушната среда изплуват загадъчно ефирни като паяжини самотните в есенния листопад изящни извивки на металните столове на кафенетата по градските тротоари или дворове,

потопени в утринната мъгла кубета на черкви и зъзнещи с настъпващата зима мачти на самотни лодки в пристаните, отбелязва проф. Джурова.

Като продължител на най-доброто в акварелната живопис у нас, Иван Додов въвлича чрез рисунъка детайла като активен компонент на творбите си. Но тук не става за рисунък, който подготвя, нахвърля бъдещата картина, той работи "ад хок", в момента, бързайки да улови мимолетното в природата, уточнява изкуствоведката.

Иван Додов е роден през 1960 г. в София. Завършил е Художествената академия в столицата, специалност "Художествено пространствено оформление" в класа на проф. Георги Петров. Додов ежегодно подготвя самостоятелни изложби, редил е над 30. Последната му изложба е от лятото на т.г. в Българския културен център в Париж.

Пътят като предизвикателство

Изправена на житейския кръстопът пред нелекото решение как да осмисли своето професионално развитие, след неколкогодишно колебание между архитектурата и изобразителното изкуство, Калина Кралева тръгва по пътя на изкуството. За изложените от вчера графики в галерия "Теа" художничката споделя:

"Пътят" е като сянката ни. Дали ние следваме него или той нас, това не знаем. За мен той е предизвикателството да останеш, колкото се може по-дълго изправен на него и да не се подхлъзнеш, когато завали дъжд. Понякога кривваме встрани, понякога стигаме до пропаст. В крайна сметка колко ще изминем и докъде ще стигнем е Божя работа. Това, което зависи от нас, е да се чувстваме посвоему добре на пътя, който сме си избрали и да се опитаме да го следваме, разсъждава младата авторка.

Творбите са предимно графики, с две-три изключения. Най-добре чувствам силата си във високотечната техника, но е твърде рано да се категоризирам. Магия-

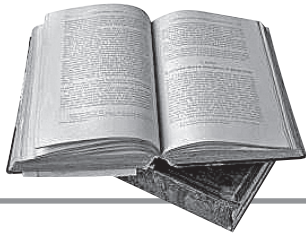

та във всяка техника е много силна и съпротивлението на материала за мен може да бъде само стимул да продължа напред, добавя Кралева.

Изложбата е своеобразен знак, маркиращ както постигнатото до момента равнище на развитие, така и удостоверяващ вярната посока по пътя, който Калина Кралева сама е избрала за себе си.

Тя е родена през 1983 г. в София. Завършила е Втора английска езикова гимназия през 2002 г. След две години, прекарани в УАСГ, специалност "Архитектура", Кралева напуска и кандидатства в НХА, специалност "Графика". Тази година художничката получи степен бакалавър. Дебютната изложба на Калина Кралева ще продължи до 18 декември в арт салона на ул. "Д. Хаджикоцев" 10.

Страницата подготви
НАДЕЖДА УШЕВА

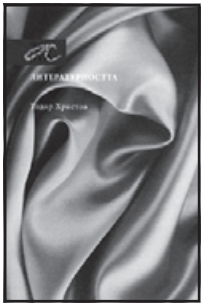
ЛАВИЦА

“ЛИТЕРАТУРНОСТТА” от Тодор Христов издава “алте-ра”. Това е обширно и задълбочено изследване, в което школата на руския формализъм е разгледана изключително подробно, представени са малко изследваните възгледи за литературата на лингвистични школи като глосематиката и генеративната граматика. Идеите на постструктурализма и деконструкцията са интерпретирани във връзка с историческия контекст на тяхното възникване. Подробно са разгледани и автори като Майкъл Рифатер, Кете Хамбургер, Роман Ингарден, както и някои важни за литературознанието текстове на Роман Якобсон, Жак Дерида, Волфганг Изер и др. Книгата разглежда възхода и залеза на въпроса за литературността, един от възловите въпроси за теорията на литературата на XX в.

“ВАРНА И ВАРНЕНСКА ОБЛАСТ” - книга трета от поредица “Енциклопедия на регионите в България”, която издава КК “Труд”, е уникално издание за миналото, настоящето и бъдещето на Варненска област. Морето, освен романтична врата към света, която винаги стои отворена, е и качество на живот на хората край него. От древността до днес и завинаги то поставя своя отпечатък върху бита, нравите, традицията, културата, поминъка и мечтите на заразените с оптимизъм от морския бриз. Днес черноморските общини като цяло и варненските като неделима част от тях са динамично развиващи се и атрактивни за инвестиции, както и желани партньори. И това е съвсем закономерно - те са черноморската граница на Европа, отбелязва Атанас Стоилов, председател на Асоциацията на българските черноморски общини.

“В ОЧАКВАНЕ НА ЕСЕН” от Скот Блум - едно магическо пътуване към себе си, е втората книга от поредицата на ИК “Хермес” “Животът - това приключение”. В книгата са вплетени множество оригинални и нестандартни идеи, например теорията за съзнателното готвене. Според нея настроението на готвача се отразява върху качеството на храната и затова е важно да сме позитивно настроени, докато готвим, иначе храната се превръща в отрова. Споменава се и въздействието, което музиката има върху човека, както и лечебните й свойства. Описани са също така техники, които ни учат как да лекуваме със светлина и да я използваме за защита. Любопитни са и теориите за тъмните сили, които неизменно следват хората, осмелили се да тръгнат по пътя на осветлението.

“БЛАСКАВ ЖИВОТ” от Грегори Поле е модерен роман за артистичния свят на Париж, номиниран за награда “Гонкур” за 2007 г. За първи път излиза на български език един от изявените таланти на съвременната френска литература - благодарение на издателство “Летера”. Париж, една седмица от месец май, горещина като в разгара на лятото. От понеделник до събота в квартала около църквата “Сен Сюлпис”, заради една сватба и едно погребение, героите на романа се разминават, сблъскват, обичат, разделят, някои увенчават с успех намеренията си, други виждат как рухва и последната им надежда... Авторът изследва удивително преплетените им съдби върху фината основа на една жизнерадостна и същевременно дълбока рефлексия за любовта и изкуството.

Гео Милев

И немската култура

Книгата на Анастасия Цандер е ценен принос към биографията на великия поет

“Главата ми - кървав фенер...” от Анастасия Цандер, издание на издателство “Захарий Стоянов”, е книга за Гео Милев и немската култура в началото на XX век. Текстове в нея, някои от които публикувани в австрийски списания и сборници, са обединени от темата за връзките на Гео Милев с немскоезичната литература и култура - връзки, които въз основа на неговото възпитание и образование играят важна роля в оформянето на миогледа и естетиката му. Едно централно събитие в биографията на Гео Милев - неговото участие в Първата световна война - съществено допринася за задълбочаването на тези връзки и същевременно за проявяването на тяхната диалектика: тежко раненият край Дойран и лекуван от холандски хирург в Берлин български поет Гео Милев е типичен представител на европейското военно поколение от началото на XX век, унифицирано от разрушителната стихия на Големата война; за това поколение националните граници не съществуват, неговият модернизъм носи наднационални и космополитични черти. “Главата ми - кървав фенер” - едно от най-хубавите стихотворения на Гео Милев - емблематично изразява светоусещането на това военното поколение.

Принос към биографията на Гео

Милев представляват новооткритите документи за лечение-то му в Берлин - бележките в операционните книги на д-р Есер, снимки и други материали за това лечение. С помощта на Института по история на медицината в Берлин авторката успява да установи връзка с нидерландския медик д-р Баренд Хезекеер, сътрудник на Центъра по пластична хирургия към Медицинския факултет на Ротердамския университет “Еразмус” и автор на дисертация за д-р Есер. Информацията за големия хирург д-р Есер и неговата дейност в Берлин за първи път прави възможно разбирането и тълкуването на стихотворението на Гео Милев, посветено на д-р Есер. Съпоставено с “Главата ми - кървав фенер”, това стихотворение влиза в своеобразен диалог с него, като на унищожителната сила на войната противопоставя жизнеутвърждаващата роля на хирурга. Възникнало като личично похвално слово на българския пациент към лекуващия лекар, то е литературен документ, който има отношение към биографията на д-р Есер и представлява интерес и за нидер-

ландската страна: копие на текста на стихотворението изпратих в архива на д-р Есер в Ротердам.

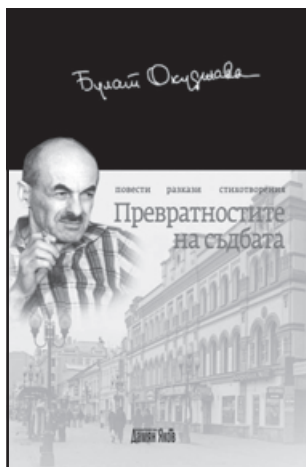
Сборникът предлага и изследванията за берлинските контакти на Гео Милев, особено важна е връзката с експресионистичните списания “Шурм” и “Акцион”. Две статии са посветени на Гео Милев като театрал.

ПРОЗА

Автобиографични анекдоти и други истории на Булат Окуджава

В книгата “Превратностите на съдбата”, която излиза с емблемата на издателство “Дамян Яков” и в превод на София Бранц, са включени за първи път на български език отделни повести и разкази на Булат Окуджава, които са в голяма степен автобиографични, изпълнени с критическа рефлексия и остроумна самоирония. Тези произведения отразяват неговите първи учителски години в Калуга, последвалите редакторски години в Москва. Включени са и последните приживе публикувани “Автобиографични анекдоти”. Булат Окуджава умира през 1997 г. в Париж. Същата година в Русия е учредена държавна награда на неговото име.

Борис Шалвович Окуджава е световноизвестен съветски и руски поет и прозаик, един от създателите и всепризнат патриарх на жанра “авторска песен”. Неговото творчество включва повече от 800 стихотворения и около 200 песни, които звучат в над 80

филма - “Бялото слънце на пустинята”, “Звезда на пленителното щастие”, “Белоруската гара”, “Ключ без право на предаване” и др. Сред най-известните му песни са “Ваше благородие”, “Среднощен тролейбус”, “Песен за Арбат”, “Грузинска песен” и много други.

Окуджава оставя в наследство и невероятна проза - разкази, повести и романи с автобиографични и исторически сюжети. Романът “Упразненный театр” получава през 1994 г. международната награда “Букър” за най-добър роман на годината.

Едно от „златните момчета” на Уолстрийт разказва

Авторът на книгата “Залавянето на вълка от Уолстрийт” Джордан Белфърт (1962) познава отвътре борсовите машини. Той самият е преуспял бивш борсов манипулатор, който пише въз основа на личните си преживявания през десетте години на финансов възход. Преуспелият спекулант дава в някои отношения и отговор на въпроса къде се корени днешното спукване на световния финансов балон.

Основателят на скандално известната инвестиционна компания “Стратън Оукмънт”, наричан Вълка на Уолстрийт, печели през деня стоици хиляди долари, а нощем ги харчи още по-бързо за наркотици и секс. Финансовият гений със замъглено от дрогата съзнание успява да потопи огромна яхта, да катастрофира с луксозния си частен самолет, да унищожи своето семейство-мечта с красива и предана съпруга и две малки деца. Лесно спечелените милиони и безразсъдните действия на Белфърт привличат вниманието на ФБР и след проведеното разследване и последвал осъдителен процес, той влиза в

затвора и излежава присъдата си.

През последните години на миналия век Джордан Белфърт доказва, че не е необходимо да си на Уолстрийт, за да направиш състояние. Сега той е автор на бестселъри, превеждани в цял свят и издавани в

милионни тиражи на близо 40 езика (на български книгата му издава “Колибри”). Правата за книгите са откупени от “Уорнър брадърс” и режисьорът Мартин Скорсезе подготвя филм с Леонардо ди Каприо в главната роля.

Десети коледен музикален фестивал във Варна

Известният цигулар Павел Минев ще бъде солист на празничния симфоничен концерт на 4 декември

Тазгодишният коледен музикален фестивал, организиран от Оперно-филхармоничното дружество-Варна, се посвещава на 200-годишнината от смъртта на Йозеф Хайдн (1732-1809) и 110-годишнината от рождението на баритона Събо Събев (1899-1950), един от най-ярките български оперни певци от първите години на утвърждаването на оперното дело в България, научи ДУМА от Любомир Кутин.

Сред акцентите в програмата са премиерата на музикалната приказка "Коледна песен" с участието на Варненската детска опера, празничен симфоничен концерт със солист цигуларя Павел Минев, "Оперетен коктейл" - фрагменти от класически оперети със солисти Яница Нешева, Валентина Корчакова, Георги Динев, Христо Сарафов. В рубриката "Памет" ще има вечер, посветена на баритона Събо Събев по повод 110 години от рождението му. Приказният спектакъл "Пепеляшка" е специално за младите зрители. Премиерно ще бъде представена книгата на Милко Димитров "Държавен симфоничен оркестър - Варна, 1946-1956 г." Дипломните спектакли на студенти от Държавната музикална академия в "Севил-

ският бръснар" са под наслов "Бъдещи звезди". Концертът на струнния кuartет "Кон-

нев, български текст на песните - Ганчо Ганчев. Оркестрацията за Варненската детска опера е на Мартин Георгиев. Диригент-постановчик е Ганчо Ганчев, режисьор-постановчик е Кузман Попов. Хореографията е на Константин Илиев. Музикалната пиеса по едноименната приказка на Чарлз Дикенс разкрива вечната тема за доброто и злото, претворена от децата и младежите на Варненската детска опера.

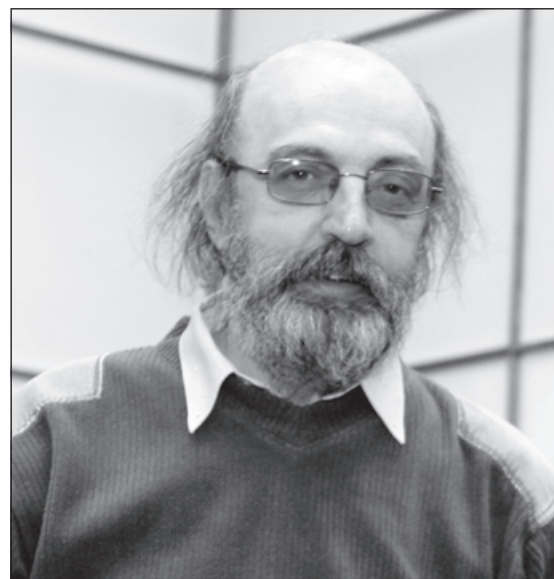
Ебенизър Скрудж е прочут стар скъперник, който не обича никого. Но в навечерието на една Коледа го посещава призракът на покойния му съдружник Марли, заедно с три привидения, които го отвеждат на чудни пътешествия в миналото, настоящото и бъдещето. След тази нощ Скрудж разбира, че не парите, а обичта е най-скъпото нещо на този свят. Тази поучителна история, много популярна в цял свят, е адаптирана многократно за кино, театър, опера, радио и телевизия. Сега един талантлив "варненски" творчески екип ще я представи в нов вариант с музика и танци.

Освен премиерните спектакли "Коледна песен" ще се играе на 6 декември от 11 ч., на 7 и 12 декември от 16 ч. и на 14 и 18 декември от 11 ч. Световноизвестният цигулар Павел Минев, чиято успешна творческа кариера ДУМА от

години следи, е солист в празничния симфоничен концерт на 4 декември от 19 ч. под диригентството на Станислав Ушев. Всяка година в Коледния музикален фестивал включваме поне по един симфоничен концерт с подчертано празнична програма - интересни солисти и популярни, обичани от публиката творби. И тази година няма да изневерим на традицията, припомнят от Варненската опера. В началото на концерта на 4 декември ще прозвучи доста популярната "Меланхолична серенада" на

Чайковски. За контраст - второто произведение е пълната с изпепеляваща страст "Циганка" на Морис Равел. Неслучайно наричат Павел Минев "българския Паганини" и той няма да изневери на преклонението си пред гениалния италиански майстор. Вариациите "Палпити" оп. 13 от Николо Паганини се смятат за едно от най-сложните произведения в цигулковия репертоар. Концертът ще завърши с фрагменти от оп. "Порги и Бес" на Гершун (транскрипция за цигулка на Яша Хайфец).

Пианистът Димо Димов с първи компактдиск

Най-после почитателите на клавирието изкуство ще разполагат с диск на една от знаковите фигури в нашия музикален живот - пианиста Димо Димов. В неговата творческа биография стоят повече от 35 концертни сезона. Авангардно и в хармония с уникалния

стил на пианиста е графичното оформление на книжното тяло, направено от арт директорката на списание "Ева" Биляна Христова. Дискът е продуциран от Нов симфоничен оркестър с филансовата подкрепа на "Златна Панега цимент-Титан" и фирма "SP International", както и със съдействието на Министерството на културата, научи ДУМА от Петър Димов.

Произведенията, включени в първия компактдиск на Димо Димов, са живо изпълнение от рецитала на пианиста в голямата зала "България" на 23 февруари тази година. Тогава "под шапката" на Нов симфоничен оркестър беше и премиерата на пианиста със солов рецитал в най-престижната българска концертна зала. Димо Димов е ро-

ден през 1954 г. Завършва Националното музикално училище и Националната музикална академия в класа на Джулия и Константин Ганеви. Специализира в САЩ при проф. Лили Краус. Носител е на първа награда на Международния конкурс за пиани-

сти "Мария Калас" в Атина. Изнася множество концерти в Европа, Азия и САЩ. Професор е по пиано в Националната музикална академия "Проф. Панчо Владигеров".

Горещо, по-горещо... Live From Buena Vista – The Havana Lounge

Още по-горещо шоу ви очаква на 10 февруари в зала 1 на НДК, закани се добре познатият на българската публика Хулио Алберто Фернандес, солист на шоуто "Live From Buena Vista - The Havana Lounge". Този път в България той ще пристигне заедно със съпругата си Ребека, която обича да го придружава навсякъде. Целият състав вече толкова е свикнал с нея, че по време на един от спектаклите човекът, който обявявал имената на солистите, вместо да извика "А сега - Хулио и Тереза, казал - Хулио и Ребека!". Тази и още забавни истории сподели самият Хулио Алберто Фернандес в разговор с организаторите от "Жокер медиа" по повод предстоящия спектакъл през февруари, научи ДУМА от Радост Пенев. Роднина на другата звезда на сцената - Тереза Гарсия Катурла, ще я придружава у нас. Синът ѝ Йоханес Гарсия, кръстен на вели-

кия композитор Бах, е един от музикантите в шоуто.

Посланиците на кубинската култура по света, както звездите определят себе си и самото шоу, никога не забравят първоначалните герои от "Buena Vista Social Club" и основатели на "Live From Buena Vista - The Havana Lounge" Рубен Гонзалес и Пио Лейва. Хулио Алберто казва: "Buena Vista Social Club" даде началото на един път - и ние, и много други като нас, тръгнахме по него".

Пътят отново ще ги доведе в България - на 10 февруари в зала 1 на НДК. Билетите за шоуто вече са в продажба - ексклузивно в мрежата на Ticketstream.bg и в магазините на Office1Superstore, M-Tel, Orange Center и в Билетния център в НДК. Цената им е от 25 до 90 лв.

Страница на ВИЛИАНА СЕМЕРДЖИЕВА

Пътуването с „Маршрутка” – кикот в сълзата

През декември комедията на Елин Рахнев „Маршрутка” се завърща в афиша на Сатиричния театър, научи ДУМА от Ина Шкарова. Постановката на Пламен Масларов, която три години са радва на голям зрителски интерес, ще направи своя 43-и курс на 3 декември от 19 ч. Сценографията и костюмите са на Кольо Карамфилов и Татяна Димова, музикалното оформление - на Мариана Вълканова. Участват Диян Мачев, Нона Йотова,

Мария Статулова, Кирил Ефремов, Тончо Токмачиев, Стефан Денолюбов, Богдан Казанджиев.

Пътуването с Маршрутка не е пътуване, а валс за сетивата, произведение на изкуството, съзотворен сюжет за кино или театър. То няма нищо общо с пътя, с някаква крайна точка. То е абсурд в абсурда, задръстване в задръстването, кикот в сълзата. То е безцеремонна траектория на живеенето ни, каймак на общественото

СНИМКА АРХИВ НА САТИРИЧНИЯ ТЕАТЪР

то, тотална анатомия на днес. То няма нищо общо с градския транспорт. Пътуването с Маршрутка е върховен миг. И все-

ки, които не е участвал в него, изобщо не се е раждал. То е като азбука на последните години, като евргрийн на бъде-

щето. То е исторически акт. Така синтезира идеята на своята пиеса авторът Елин Рахнев.

Духът на „нашето” време, за радост или за съжаление, се нарича „маршрутно такси”. Ние пак пътуваме, но все по маршрут - не бива да се отклоняваме от него - можем понякога да слезем, но не и да поискаме нещо повече от това, че изобщо се движим, казва Пламен Масларов. В случая аз не се явявам режисьор на спектакъла, а обикновен пътник, тръгнал от Люлин (Liulin) 4 и 5 до Младост (Mladost) 2 и 4 или от Монпарнас-Париж (Montparnasse-Paris) до Марше о пюс (Пазара на бълхите - Marche aux Pucies). Желая ви приятно пътуване с извинението, че може и да друса и да не е толкова приятно, заключава режисьорът на „Маршрутка”.

Култов мюзикъл поставя Здравко Митков в НАТФИЗ

”

Какво би направил, ако имаш 525 600 минути? Как би ги измерил - в изгреви и залези, в чаши с кафе, в инчове и мили? Как би измерил една година от своя живот? Как би я изживял?

Педагогическият екип на проф. Здравко Митков се е захванал с нелеката задача да сътвори на сцена един от най-популярните бродуейски мюзикъли „Rent”, научи ДУМА от Йордан Алексиев. Този рок мюзикъл са поставя за първи път на българска сцена. Уникално за нашата сцена е и участието на рок група, която заедно с актьорите сътворява всичко на живо. Екипът на спектакъла е сигурен, че чрез този рок мюзикъл ще привлече аудитория от всички възрасти, за да се порадва на музиката, написана от Джонатан Ларсън. Преводът и постановката са на проф. Здравко Митков, музикално ръководство - доц. Данко Йорданов, сценография - доц. Невяна Кавалджиева, хореография - доц. Петя Стоилова, асистент-режисьор - Петър Пейков. Участват Виктор Маринов, Бойко Кръстанов, Силвия Петкова, Гергана Плетнџова, Албена Георгиева, Радослав Йорданов, Тодор Тодоров, Владислав Станчев, Лиляна Шомова, Димитър Захариев, Петър Денчев, абсолюенти от класа на проф. Здравко Митков, и със специалното участие на

СНИМКА НАТФИЗ

„Rent” е сред седемте най-продължително играни продукции в историята на Бродуей

група „Awake” с гост музиканти Павлин Бъчваров-Пацо („P.I.F”) и Александър Каланов. Премиерното представление е днес от 19 ч. на сцената на Учебния театър на НАТФИЗ.

Спектакълът разказва за моментите на близост, в които има кой да хване ръката ни преди да заплачем. Тези мо-

менти, в които неизлечимите болести или душевни препятствия заплашват да отнемат най-ценното - времето, което ни е дадено тук, за малко...

Какво има в „Rent”? Неплатени наеми и невъзможност за изкарване на вечер в „Лайф кафе” - мястото за животворно събиране между себеподобни. „Предател”,

предпочел да замени една реалност с друга - успокоителното присъствие на пари и уют. Свежовлюбени, които се откриват за една нощ, но взаимното доверяване им отнема повече. СПИН - болестта на сексуалната освободеност в едни очи и неуморното търсене на подходящ партньор - съпроводено с известна доза наивност, в други. Две гей-двойки - женска и мъжка, които с любовта си доказват, че душата всъщност няма пол. И приятел, който заснема с камера моментите на близост между всички тях.

Едва ли драматургът Били Аронсън си е представял популярността и успеха, които ще достигне „Rent” („Наем”), когато през 1988 г. решава върху операта на Джакомо Пучини „Бохеми” да създаде своя шедевър. Идеята му да противопостави деликатната изтънченост от епохата на Пучини на динамичната реалност в днешен Ийст вилджд, Ню Йорк, подхваща неговият сътрудник Джонатан Ларсън. През 1991 г. той решава да използва собствения си житейски опит и пита Аронсън дали може да внесе автобиографични елементи в оригиналното произведение.

Така „Rent” се превръща в рок мюзикъл, изграден върху операта на Джакомо Пучини „Бохеми”. Официалната премиера е в Ню Йорк тийтър уъркшоп. През 1996-а се премества на Бродуей в по-големия Недеерлендър тийтър. За 12 години има 5124 представления и се нарежда сред 7-те най-продължително играни продукции в историята на Бродуей. Спектакълът се играе с успех в много страни от Европа и Азия на 22 езика. Пиесата е адаптирана за филм, но той не достига върховете на мюзикъла.

Джонатан Ларсън не доживява да види успеха на „Rent”. На 24 януари 1996 г., след последната репетиция, Ларсън прави първото си и последно интервю с Антъни Томасини от „Ню Йорк таймс” по повод съпадението, че представлението ще се играе точно 100 години след операта на Пучини. Умира няколко часа преди премиерата от сърдечна аневризма.

Адът е там някъде на земята, сред близки и приятели

Една журналистка, един политик и един фризьор се срещнат в Ада. Те няма да се познават. Ще преминат през омразата и пълното отрицание, за да стигнат до любовта във всичките й измерения. За да осъзнаят, че Адът е там някъде на земята, сред близки и приятели. Това е сюжетът на великолепната сатирична пиеса на Жан Ноел Фенуик „Клюки от Ада”, която се радва на многосезонна жизненост и ще бъде представена за пореден път на сцената на театър „Сълза и смях” на 4 декември от 19 ч. с участието на Деляна Хаджиянкова, Васил Михайлов и Ивайло Христов.

Ето какво си спомня Васил Михайлов: „Клюки от Ада” я играхме за пръв път при една доста революционна ситуация. София беше блокирана и така го бяхме

организирали, че излязохме на сцената в Ботевград. Имаше 300 души в залата и тогава представлението се роди. После известно време си спомняхме колко хубаво беше първия път. Така е, нещата се изграждат постепенно и публиката много помага. Ние се бяхме натъкмили към по-широкия зрител, който се смее на всичко, а спектакълът е доста сериозен, така че се наложи дълъг път да извървим към това представление, което видяхте тук. Това е реплика на този млад автор Фенуик към великия Сартр и неговата пиеса „При закрити врати”. Там Сартр казва: „Няма Ад, Адът са хората около нас”. А Фенуик тук му отговаря: „Може и в Ада да ни е добре, стига да има връзка между хората и малко обич поне”.

Страницата подготви
ВИЛИАНА СЕМЕРДЖИЕВА

От „Не отмъщавайте!“ до „Не забравяйте!“

Проф. ИВАН ФИЛЧЕВ

Навършват се 90 години от подписването на Ньойския договор в края на Първата световна война. Това е най-злокобният и жесток договор за нашата страна, отразил се изключително пагубно върху нейното бъдещо развитие. Наред с откъсването на нови територии от изконните български земи, бяха наложени такива тежести в областта на икономиката, финансите, съобщенията, във военната отбрана и др., които обричат на жалко съществуване целия ни народ в течение на десетилетия напред.

Мирната конференция по подписването на договорите с победените страни заседава в Париж под председателството на френския премиер Клемансо. И понеже подписването на договора с България става в предградията на Ньой, той получава и названието Ньойски. Предварително ще подчертая, че както в подготовката на българската делегация за мирната конференция, така и на обсъждането, а и три години след подписването на договора с България, най-голямо внимание е отделено на тракийския въпрос. Това е така, защото основните претенции на нашите съседи относно Македония и Добруджа са решени на Букурещката конференция от 1913 г. И сега, с малки

Българската делегация за подписване на Ньойския договор (седнали от ляво на дясно): Янко Сакъзов, Александър Стамболийски, Теодор Теодоров, Венелин Ганев

след Ньойския договор

Великите сили обричат на жалко съществуване за десетилетия напред целия български народ

допълнения, те са изключени от новите граници на България.

Коренно различна е постановката с българските тракийски земи. До Първата световна война България законно притежава Западна Тракия.

Турция самоволно е заграбила Източна Тракия

без това да е признато от никоя друга страна. Още повече че сега Турция се третира като победена страна. Обратно, Гърция в положението си на победителка изведнъж предявява претенции за получаване на цяла Тракия, т.е. и западната част от България, и източната част от Турция.

Българската делегация за мирната конференция се ръководи от министър-председателя Теодор Теодоров с участието на политическите дейци Янко Сакъзов и Александър Стамболийски. Към експертите е включен и председателят на тракийската организация проф. Димитър Михалчев. Без да се отказва предварително от заграбените от съседите български земи, българската делегация насочва главно внимание към тракийския въпрос като се основава на следните аргументи:

Първо, българският национален етнос в Тракия винаги е преобладаващ, което признават видни изследователи, а и статистически изследвания.

Второ, Лондонският договор от 17/30 май 1913 г. в края на Балканската война определя като източна граница с Турция линия-

та Мидия-Енос; подписан е от всички воюващи страни, одобрен е и от великите сили на Европа. А това означава, че цяла Тракия се дава на България.

На 1 август 1919 г. ръководителят на делегацията връчва на председателя на Мирната конференция Клемансо изложение по отношение на Западна Тракия и нейния етнически състав. В него се изтъква, че от общия брой на населението

260 хиляди са българи

и българомохамедани, около 190 хиляди са турци и към 70 хиляди гърци.

На 8 август Теодоров представя на Клемансо, а чрез него на Съвета на петте (това са посланиците на Англия, Франция, Италия, САЩ и Япония) петиция, подписана от 31 176 души, глави на семейства с общо 166 650 души членове, изгонени от Източна Тракия и предявили готовност да се завърнат по родните места.

На 1 септември българската делегация връчва на Клемансо документ за положението в Източна Тракия. В него се доказва българският характер на областта в границите от Мидия-Енос на изток.

От 6 октомври след съставянето на новото българско правителство начело с Александър Стамболийски той поема и ръководството на българската делегация за мир в Париж.

Въпреки всички усилия на нашите делегати, договорът за мир е подготвен съобразно разбиранията на победителите и на

27 ноември 1919 г. е подписан от Ал. Стамболийски.

Най-забележителното е, че в договора е отделена специална глава "Тракия", а следващият член 48 гласи: "България се отказва в полза на Главните Съюзни и Сдружени сили от всички свои права и титри върху териториите на Тракия, които принадлежат на българската монархия и които... сега не са дадени никому.

Главните Съюзни и Сдружени сили се задължават да се гарантира свободата на икономическите изходи на България на Егейско море."

Правилното тълкуване на чл. 48 показва, че става дума за двете нейни части, с чиято съдба ще се занимават великите сили. И доколкото тези територии не се дават нито на Гърция, нито на Турция или България, българското правителство отчита това като известна победа, в смисъл, че след изтеглянето на съглашателските войски, България може да разчита поне на Западна Тракия.

Но надеждите бързо се изпаряват

След пет месеца, на 19 април 1920 г., в италианското градче Сан Ремо е свикана конференция на Върховния съвет на съюзниците, наречена посланическа, за подготовката на мирния договор с Турция. На тази конференция се обсъжда и съдбата на Източна и Западна Тракия, доколкото Гърция претендира за цяла Тракия. Възприема се становище на английския премиер Лойд Джордж на Гърция да се дадат двете части на Тракия, а на

Турция да остане Цариград.

Българското правителство остро протестира спрямо такова решение, което по същество отменя решението на по-горния орган на Лигата на нациите. Но протестът остава без последствие. Междувременно гърците разполагат свои окупационни войски и администрация в двете части на Тракия.

На 2 август 1920 г. в парижкото предградие Севър цариградското турско правителство подписва договора за мир със Съглашението. По този начин се поставя край на междусъюзническата окупация на Западна Тракия. Тази функция се предоставя обаче на гръцките въоръжени сили. Севърският договор не влиза в сила поради отказа на новото правителство на Кемал Ататюрк да го ратифицира.

Последен етап за решаване на тракийския въпрос е Лозанската конференция (Швейцария), проведена на две части - през 1922-1923 г. Основната цел на конференцията е подписване на нов договор за мир с Турция и определяне на режима на черноморските проливи. Междувременно турските войски на Кемал Ататюрк нанасят голямо поражение на гръцките войски и ги принуждават бързо да се изтеглят от Мала Азия. Подписана е нова спогодба между Съглашението и Гърция и Турция. Гръцките войски и администрацията трябва бързо да се изтеглят от Източна Тракия и там да се настанят кемалистките органи и войски.

Българската делегация начело със Стамболийски е допусна-

та на Лозанската конференция, но само по териториалните въпроси.

Стамболийски се изказва два пъти

(на 22 и на 23 ноември 1922 г.) по тракийския въпрос. Отново излага важността му за България, а именно: 1. Излазът на Егейско море; 2. Съдбата на бежанците от двете Тракии; Съдбата на малцинствата в двете Тракии. Той не пропуска да подчертае историческата принадлежност на Тракия към България и жизненото й значение за страната днес. И щом като се допуска ревизия на Севърския договор по отношение на Турция, с още по-голямо основание това може да стане и за България, като й се върне Западна Тракия.

На 22 ноември 1922 г. за Лозана заминава делегация на тракийските българи: Димитър Попниколов и д-р Петър Тончев, членове на Върховния комитет на тракийската организация. Те успяват да се срещнат с редица отговорни политически дейци и да защитят българските интереси. На 2 януари 1923 г. тракийските делегати са приети от председателя на комисията по малцинствата лорд Кързон, пред когото формулират две основни искания: 1. Тракия да се въздигне като автономна държава под покровителството на ОН; 2. Да се осигурят на българите в Тракия всички граждански и политически права, с каквито се ползват европейските граждани.

В крайна сметка Лозанският договор е победа само за гърците и турците. За покровителството на българските малцинства не се предвиждат никакви клаузи.

На 26 януари 1923 г. българската делегация получава окончателния проект за български

излаз на Бяло море

разработен от комисия под председателството на френския генерал Бейган. Съгласно него Гърция се задължава да отстъпи срещу наем за срок от 99 години на брега на Егейско море между Дедеагач и Макири една територия от 3 км дължина и 1 км в дълбочина от брега. На тази територия България може да построи пристанище и жп линия, която да я свърже с БДЖ. Пристанището се обявява за международно под международен контрол.

Българската делегация се запознава с новото предложение и го отхвърля като неуместно. То не отговаря на българските национални интереси. България не може да вложи толкова много средства за едно пристанище и жп линия, които са извън нейната територия.

Така въпросът остава открит до Парижката мирна конференция от 1946 г., която анулира условията на чл. 48 от Ньойския договор.

В заключение Ньойският диктат по отношение на тракийския въпрос потвърждава отнемането на Източна Тракия в полза на Турция и предаването на Западна Тракия на Гърция, т.е. откъсването на още 8712 кв. км площ. Това бе жестока несправедливост, довела до нов поток от бежанци, лишаване на страната от най-плодородна земя и от егейските пристанища, осигуряващи пътища към световните пазари. Да, тракийският лозунг "Не отмъщавайте!" може да се преодолее, но "Не забравяйте!" - едва ли.

Огънят на духа

ИНА МИХАЙЛОВА

Заедно с фоторепортерката Благвеста звъним на входната врата на блок в столичния жк "Младост". Солидна ключалка, домофонна система. Споглеждаме се. Вече сме споделили притесненията си. Аз - че събеседникът явно няма да е лесен, сигурно има проблем и поради това е леко враждебно настроен. Тя - че поради тези и други причини едва ли ще позволи да го снимаме. Домофонът избръмчава. Качваме се на третия етаж. Вратата на апартамента се отваря и се озоваваме в уютен и топъл дом.

Яна вече е сложила кафето. Усещаме по миризмата. Първи пробив. Може и да не е толкова страшно. Разбирам, че това е собственикът на женския глас от вчерашния телефонен разговор. Въвежда ни с усмивка в хола, където ни очаква д-р Петко Бозаров. Влизаме и протягаме ръце, за да се запознаем с него. И ставаме част от неговия свят, който по здравословни причини той не напуска.

Разговорът започва с обичайните любезности. При вида на фотоапарата бай Петко, както го нарича Яна, започва да се опъва. Явно се притеснява заради инвалидната количка и възрастта си. Но след това се съгласява. И първоначалното впечатление, че ни очаква тягостна среща, се разпръсква.

Яна е жената, която неизменно е до бай Петко и се грижи за него, но в този момент деликатно тръгва към вратата, за да ни оста-

ва се бай Петко. Защо реши да дадеш пари за възстановяване на партийния клуб, задавам най-важния въпрос. На злото трябва да се отговори с добро, мъдро казва старецът. Белята, казват, не е голяма, но е беля. Затова реших, че трябва да изпратя пари, да помогна, допълва той. Клубът е най-важното нещо за партията - без него не е същото. Там се събират хората, там обсъждат идеите си, там се разгарят споровете, без които не може и които са важни, там живее духът. Не мислил много старецът - обадил се и изпратил парите по жени от БСП-организацията в "Изгрев", които дошли да го поздравят за рождения ден.

Каква ли е съдбата на този 90-годишен мъж, какъв ли дух има в себе си, за да каже подобни думи? Въпросите не остават дълго в мен, а бай Петко неусетно, независимо от първоначалното опъване, се разприказва. Завършил медицина през 1945 г. Оттогава е член и на компартията, а от 1935-а - на РМС. Казва го с усмивка, защото сам осъзнава колко е това. Исках да работя в клиника, но така се случи, че ни изпратиха в армията. Трябваше да се създават летища, да се организират здравни служби. И така 12 години бил лекар в авиацията, дори главен. Не било лесно. Но имало и хубави моменти, като 4-месечната специализация в Института по авиомедицина и космонавтика в СССР. Видях всички първи космонавти, въпреки че не знаехме, че са такива. Бяха хубави, млади, здрави, идваха за изследвания, спомня си бай Петко. А после разказва и за две-

СНИМКИ БЛАГВЕСТА ЦВЕТКОВА

Или защо 90-годишният бай Петко дари 100 лв. за възстановяване на опожарения клуб на БСП в столичния квартал „Изгрев“

Набирам номера на телефона, написан на листчето хартия пред мен. Две позвънявания, женски глас. "Добър ден. Търся д-р Бозаров." "Бай Петко, за теб е." Кратък миг и в ухото ми прозвучава строг мъжки глас. Обяснявам накратко на събеседника си, че искаме да разкажем неговата история. "Какво толкова съм направил, не искам да "раздухате" нищо за мен", почти се сепва той по телефона. Нищо лошо, казвам. Знам, че е дарил 100 лв. за възстановяване на опожарения клуб на БСП в столичния район "Изгрев". Казвам му го и добавям, че подобни постъпки са рядкост в наши дни. И бързам да го "застрелям" с аргумента, че за доброто, което трябва да служи като пример за младите, трябва да се пише. С известна неохота в гласа д-р Бозаров се съгласява. Уговаряме се за другата сутрин в десет.

Започна възстановяването на опожарения клуб на БСП

ви насаме. Преди това набързо ми разказва, че най-близките му много се грижат за него и не са го забравили. Имам двама сина, пет внуци и пет правнуци, започва да разказва бай Петко. От внуците само един е мъж, но носи името ми - Петър е, не крие гордостта си скорошният юбиляр. Разбирам, че той му е най-на сърцето, защото снимките му са по цялата секция в хола. Роден е в България, но завършил в Холандия и се ожени там, има две деца - момче и момиче, допълва Яна. И излиза.

А бай Петко, който уж не иска да разказва за себе си, започва бавно да реди. Сладкодумец е, казвам си, и не бъркам, защото час и половина по-късно с мъка изключвам диктофона.

За какво са ми парите?

Не се оплаквам, пенсията ми е добра, а и децата се грижат за мен, не ме оставят. Преди месец такъв юбилей ми направиха, вълну-

те години служба в Алжир, където го пращат, за да помага за създаването на Алжирската армия. Французите бяха оставили празни летищата - само постройки. Трябваше да се снабдява, да се обучат местни специалисти, добра работа свършихме, не крие задоволството си о.з. полк. Бозаров.

Неговите другари - военни лекари и офицери от запаса и резерва, не са го забравили. Идват често, носят ми книги, говорим, разказва старецът. Ето, сега ми изпратиха поздравителен адрес за юбилея, допълва той. Показва и почетната карта. Подписана е лично от Сергей Станишев, не е фалшификат, подчертава бай Петко. Не се сдържа да попитам за книгите, струпани на купчини върху библиотеката. "Изгубеният символ" на Дан Браун - на английски, Илф и Петров - на руски, роман на френски... Знам френски, английски и руски - военната наука и професията ми изискваха да бъда в час с новото, обяснява д-р Бозаров.

Яна тихичко отваря вратата на хола, чува за какво говорим и допълва, че той непрекъснато чете. Жената носи вестник, в който Петко Бозаров е със снимка от младини - поздравление за юбилея. А той скромничи. Остави, недей, маха с ръка бай Петко. Но Яна не се стърпява - все не даваш да се говори за теб. Няма да четем само за големците. Голем дух има, казва тя. А няма нужда да го казва, личи си. Битката с болестите и принудителният "завтор" вкъщи не са прекършили най-силното - духът му.

Ганьовщината в политиката

Отчайва ме млчанието в БСП, споделя с болка бай Петко. Напоследък се обаждат, но не е достатъчно, продължава той. Не съм съгласен с Бойко Борисов, че в социалистическата партия са крадци и разбойници. Правителството на Станишев свърши сериозна работа - и за членството ни

Волен Сидеров, пита себе си 90-годишният социалист. И намира сам отговор за себе си - БСП се държа скромно, свито и позволи на хора като тези двамата да оберт народното недоволство. Бодем ги, бодем ги с нашата партия и затова искат да ни закрият, неуморим е събеседникът ми. Ако не променим политиката си обаче, ще имаме сериозни проблеми - и като партия, и като държава, заключава военният лекар.

Модерно е да се говори за оставки, но истината е една - лявото пространство трябва да се укрепва. Толкова организации има около БСП, които поединично се опитват да правят нещо и не успяват. А ако сме единни, замисля се бай Петко. И допълва, че вреди и излишната самонадеяност. Ето, днешните лидери на БСП могат да се поучат и от Бойко - какво прави той, не оставя хората да се опомнят и пак "цъфва" огнякде. Трябва да се иде сред хората, поучително клати глава ветеранът и припомня как е било преди десетилетия.

Нужно е да разровим проблемите и да намерим начин да ги решим. Обадим се съквартилка от "Изгрев", където живеях, когато бях здрав. Каза ми, че правили сбирка на партийната организация и имало много млади хора. Това е добре. Но не трябва да се изоставят, изолират и пренебрегват старите кадри. Имамے начетени хора, добри анализатори, които за жалост са извън ръководните органи, извън работните групи, които пишат програми и стратегии. Необходимо е да се възползваме от капацитета им, допълва бай Петко.

И вие в ДУМА пишете хубави неща, но дали има кой да ги чете? Ако ги чете, може и да се промени нещо, допълва старецът.

Бай Петко сам не може да каже откога получава ДУМА, а преди това "Работническо дело". Преди 15 години дори спечелил награда от викторина - вечеря за двама в ресторант "България", но закъснял да я вземе и не могъл да заведе съпругата си. Сега купува вестника всеки ден. В този момент Яна внася новия брой и го оставя до него. Вече не е абонат, защото вестникът изчезвал от пощенската кутия. Не мога без него, това е,

в ЕС, и в областта на социалните придобивки, които сега една по една падат. БСП не трябва да се свива, да се стеснява, а да защитава постигнатото, разгорещават старецът. Неудобно ми е да гледам как се държат някои от нашите депутати - оставят лидера на партията сам да води битки, продължава той. Няма от какво да се страхуваме и срамуваме, макар че обстановката, която създават новите управляващи от ГЕРБ, всява страх. Не трябва да се предаваме, а да сме с гордо вдигнати глави.

Борисов постоянно искача от телевизора, продължава бай Петко. Ето, да вземе опожарения клуб в "Изгрев" - ако ставаше въпрос за нещо, свързано с него, щеше да вдигне вой до Бога, а ние скромничим. Хулиганското поведение, ганьовщината ни заливат, не крие притесненията си старецът. На репликата ми, че хората като че ли са зомбирани, бай Петко отговаря мъдро: "Той обещава нещо, но първа всички ще видят, че обещанията не почиват на солидна основа, нито играта му е честна."

Защо сме толкова доверчиви, докога ще даваме път на псевдополитици като Бойко Борисов и

няма начин, обяснява ясно и просто бай Петко. Изчиста го от начало до край, дори кръстословицата решава, допълва Яна.

А бай Петко не пропуска да каже, че си

харесва ДУМАта

Само тези хороскопи за какво са, а и по-малко пишете за Майкъл Джексън, за американската култура, която ни претопява, откровен е до болка старецът. Добре е, че обръщате поглед към младите, но търсете сериозни теми. Не ги откъсвайте от политиката, както се опитват другите. На БСП сега й е трудно, но ще се възроди, оптимист е бай Петко. Затова е нужен и огънят на младите, а не само духът на по-старите. Хубаво е, че не обръщате внимание на чалгата, която ни залива. Има толкова важни неща. Ликвидираха селското стопанство и промишлеността, сега се опитват да ликвидират науката. Не трябва да стоим и да гледаме, не сдържа патоса си бай Петко, припомняйки си, че бил изключен от училище през 1934-а, защото разнасял позиви срещу закриването на гимназията в Ботевград.

Няма бъдеще без минало, клати глава бай Петко. И малко се сърди на съученика си Йордан Йотов, че говорил за "разни куфарчета". Защо в момента, в който всички плюят по партията, се раздухва такова нещо, пита сам себе си моят събеседник.

Сега имам време за всичко, споделя накрая бай Петко. Оставил съм съвестта да дълбае денонощно. Правя преценка. Не се боя от нищо и от никого. Книгите и разговорите с хората, които посядат също като мен на фотойла или на дивана в хола, са найценни за бай Петко. Яна сигурно недоволства, но съм такъв, добавя старецът. А Яна се усмива и поклаща глава...

Обещах на бай Петко да му занеса книгата "Защо сме социалисти". Не смогнал да я вземе и да я прочете. А било важно - и за него, и за идеята, и за духа му. Ще го направя. Яна ме изпраща. Двете отбелязваме, че не му е лесно, но огънят вътре в него не му дава мира...

До всяка трънка професор

За 19 години в българския парламент бяха внесени около 40 варианта на нов Закон за научните степени и научните звания. Нито един не успя да мине през пленарната зала, макар че действащият закон е от 1972 г. и се смята за "много остарял".

Само седмица след назначаването си новият просветен министър доц. Сергей Игнатов огласи своето първо творение - проектозакон за развитие на академичния състав, който въвежда нов ред за пръсждането на научните степени, а званията се премахват и се заменят с длъжности. С него се премахва Висшата атестационна комисия (ВАК) - една от най-критикуваните институции в областта на висшето образование и науката, в която обаче "се спъват" не повече от 7 до 10 на сто от кандидатстващите. Ако човек отвори интернет форумите - дори най-критикарските, ще види, че

Вместо с всеобщо ликуване и възторг

те изведнаж се напълниха с яростни отрицания на проекта. "Ако този закон влезе в сила, с науката в България е свършено" - тази лаконична присъда в един форум, обобщава най-добре мненията на преподаватели и учени във виртуалното пространство.

Сред 40-те варианта за нов закон имаше всякакви - едни почти запазваха статуквото на централизираната ВАК-овска система, други въвеждаха умерени промени, трети внасяха прекомерна децентрализация на процедурите за степени и звания. Предложеният сега от МОМН проект е най-крайният от възможните крайни варианти и по "революционност" се приближава само до скандалния проект в 39-ото НС на Йордан Нихризов от ДСБ (отхвърлен категорично в тогавашната просветна комисия). Новият проект хвърля системата от пълна държавна централизация в другата крайност - пълна либерализация.

Сама по себе си появата на този документ свидетелства за липса на всякакво държавно виждане как трябва да се развива секторът на знанието. Всичко зависи от това кое лице в момента е попаднало начело на властта и какво е личното му виждане по проблема. Никакво значение няма, че поне от 1997 г. насам академичните общности направиха десетки дебати по темата, че има няколко колективни решения и дори в последната година цял Национален форум за наука с участието на вузове и научните институти се произнесе ясно за принципите на такъв закон. Ос-

Кого обслужва проектът на МОМН за „производството“ на научни степени и длъжности?

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

новното - да не се допусне занижаване на критериите! Очерта се ясно, че водещите по качество организации в областта на висшето образование и науката и учените с високи научни резултати (в СУ, в БАН, Съюза на учените) са против "пускането на слободията от бутилката", а насреща им лица, представляващи само себе си, им

или институт, където се обучава докторантът. За оценяване на дисертационния труд се назначава 5-членно жури на място, което присъжда степеня. Всяко висше училище или научна институция определя с вътрешния си правилник свои критерии и изискванията за получаване на степеня. Но присъдената степен "доктор" в университетското поделение в Долно Койнаре и в Софийския универси-

да си получи титлата. Поне 10 тежки задължения и много високи прагове трябва да прескочи докторантът, преди да стигне до защитата - така е по цял свят. И никъде по този голям свят няма вузчета, които съществуват без свои преподаватели - само с такива, които работят другаде, а прелитат на хонорар да легитимират местната "университетска структура". Веднъж

Проблемът на докторантите не е ВАК

опонират с мотива "да се даде свобода на младите".

Индулгенцията за едноличното натрапване

на решение обаче си остава: няма единономислие в самата общност. Дали?

Какво предвижда проектът на МОМН по възловите въпроси? ВАК, разбира се, се закрива. Държавата се отказва изцяло от всякаква политика за кариерно развитие на кадрите във висшето образование и науката. Присъждането на образователната и научната степен "доктор" се оставя в ръцете на съответния университет

тет ваят с еднаква тежест навсякъде в страната.

Същото е за длъжностите доцент и професор (вече не са звания), ала те щели да ваят само за конкретния вуз или институт, където е осъществен конкурсът. Смешка, като знаем, че дори при сегашния закон мнозина се титуловат "професор", без да са помисляли законен университет или ВАК. Едновременно с длъжностна доцент или професор кандидатът получава и научна степен "хабилитиран доктор", чийто смисъл в проектозакона не се уточнява по никакъв начин. Оттук идва първото нарушение на всякаква логика. Смисълът на научните степени е да удостоверят до какво равнище е достигнал даден човек в науката си и какви са научните му постижения. Доколкото съвременната наука се измерва единствено на международно ниво, нонсенс е у нас тя да се мери по "вътрешните критерии" на Долно Койнаре. Още по-голям нонсенс е заемането на длъжност да носи и научна степен "хабилитиран доктор".

В проекта липсва онова, от което "революционерите" бягат като от огън - изисквания и критерии, на които в държавата България трябва да отговарят докторите, доцентите и професорите. Може ли с две статии в местния стенлист да се стане доктор или "хабилитиран доктор". В Софийския университет вероятно не може, но в Долно Койнаре? Иначе и двамата ще имат еднаква стойност в обществото.

Така било в цял свят, всеки вуз сам си "произвеждал" докторите, сам определял кой да стане професор. Навсякъде малобройно жури оценявало кандидатите. Да, ама не.

Няма по света такава песен

- докторантът да напише дисертация, да се яви пред журито и

питах един английски преподавател как в тяхната страна се справят с "куфарните преподаватели". Не разбра въпроса. Всъщност големият препъникамък пред децентрализацията на степените и званията у нас са университетските структури със съмнително качество из цялата страна, в които "на прибежки" преподават хора, работещи на щат основно в СУ, в БАН, в УНСС и други някои университети (където в това време данъкоплатецът им плаща заплатата). Новият проект на МОМН бетонира тъкмо съмнителните вузове, защото отгук нататък няма проблем те да си "произведат" законно и набързо десетки свои доценти и професори, притежаващи каквито искате научни степени. И стотици доценти тутакси ще се накичат с по-висока титла. Съмнява ли се някой какво означава в България 5 човека да те правят учен? Корупция и шуробаджанащина означава. Означава размиване на всякакви стойности в образованието и науката. Пък може би това да е целта? А няколко души в МОМН щели "да контролират процедурите", ще ги назначава министърът. "Носете съответната сума", както се казва.

Няма никакво основание да вярваме, че "куфарните" вузове ще отстъпят от агресивното си поведение. С него ДУМА е влизала в схватка многократно. А сега и нови напират. Завчера в Перник например структурата на бат'Бойковата партия "Предприемачи ГЕРБ" и левият професор пенсионер Христо Христов обявиха, че от 2010 г. отварят "авангарден частен политехнически университет" в града, ще обучават 2000 студенти. За преподаватели били "заявили участие" 4-ма академици, 3-ма чл.-кореспонденти, 28 професори и 62-ма доценти! Не е известно Перник да разполага с такъв

мозъчен контингент. Откъде ще дойде той? Ами - от София, която е на хвърлей място. По специалностите, които обявява групата частници, може да се каже и по-точно: от УАСГ, СУ, УНСС, Лесотехническият университет, ХТМУ. Или от пенсионното. Само от ТУ-София няма да дойдат, понеже ректорът проф. Камен Веселинов отдавна е обявил, че ще уволни всеки свой преподавател, който припари в Перник. Един ректор все пак се намери да противостои на българския абсурд. Студенти няма, демографска криза, хиляди места за първокурсници в 51 вуза остават празни, а ние нови университети гласим! И как агенцията за акредитация е одобрила проекта "Перник" при положение, че там очевадно няма преподаватели на щат (освен пенсионери, може би). А това е първото изискване за университет по закон. Всъщност - за държавния университет, където пенсионират на 65, защото за частните вузове закони на практика не ваят.

Според мълвата и по показателя "целесъобразност" замисленият нов вуз имал отрицателна оценка. Значи? Хем нецелесъобразен, хем ще се създава. Хем вече обявява прием, хем още не е създаден от парламента, както изисква законът. Или създателите му са сигурни в автоматичното натискане на копчето от ГЕРБ-овото депутатско мнозинство? Та вече обявиха дори прием на... докторанти. На каквито по закон имат право само вузове с най-високата оценка от акредитацията - "много добър" (имаме цели 34 такива засега - нищо че са със съвсем различно качество). Разбрахте ли кого обслужва новият проект на МОМН за степените и длъжностите?

Висшето образование стана параван

за доходния бизнес "продажба на дипломи". Ако 2000 студенти внасят поне по 1500 лв. такса, и сто човека да "заявят участие за преподаване", това пак прави 30 000 лв. на калпак!

И още една социална група хвърля шапка от радост пред новия проект - някои бизнесмени. Пак никой не се съмнява, че при новия ред до месец ще осъмнем с десетки степенувани доктори из търговските офиси. Пък и всяка мутра - с титла, защо не? В първия миг, в който министърът представи проекта си, някакви напористи бизнесмени, надолши на пресконференцията, направо зарихаха от възторг и благодарност към доц. Игнатов. Факт.

Колкото до младите хора, за чието израстване уж е предназначен проектът на МОМН, техният проблем изобщо не е ВАК (там рядко докторант се проваля, и то е заради свади между професорите). Проблемът е, че просто няма желаещи да се занимават с преподаване и с наука. Всяка година докторантите у нас намаляват с около 500, обявените места за докторантура остават празни поради липсата на кандидати; няма напират да стават асистенти, нито научни сътрудници. По простата причина, че все по-малко млади хора се блазнят от мисълта да учат 20 години и да се бхтят над дисертации, за да ги назначат накрая в някой вуз или институт със заплатата 330 лв. Не тях обслужва проектозаконът за развитие на академичния състав.

Ако искаха да насърчат развитието на състава, да бяха въвели стимули за бизнеса да финансира докторантури и да назначава защитилите дисертация да влягат акъл срещу съответна заплата. Защото сега младите ни учени не отиват и в бизнеса, отиват в чужбина.

R

Вестникът на БЪЛГАРКАТА!
Истинската жена чете истински вестник!

Каталонен
№ 136

**ВЕСТНИК
ЗА ЖЕНАТА**

**В СЛЕДВАЩИЯ БРОЙ
НА „ВЕСТНИК ЗА ЖЕНАТА“
ЧЕТЕТЕ:**

Вратите на Рая. Скулпторът Цвятко Сиромашки за душата на камъка,метала, дървото и глината **Обикновени хора.** Стани, Лазаре...

Душите ни, човешките. Вестник във вестника, списван от читателите

Епопея на забравените. Козлодуйският даскал Младен Павлов

Публикува се за първи път. Спомени на Николай Хайтов, написани за в. "Радоил", издаван от покойния Георги Божилов - Гебо

Азбука за родители. В джобчето ми дрънкат семки и стотинки

Семки, занимавки. Тестове, игри, вицове, големи кръстословици с още по-големи награди

Готварски тефтер. Рибни вкусотии за Никулден

Елена и звездите вещаят. Най-добрите седмични хороскопи

Протежета на Галеви изключват екскмета на Дупница

Интервю в ДУМА
стана причина
за изваждането
на Дангов от групата на
общинските съветници
на БСП в града

АЛЕКСАНДЪР СИМОВ

Специално организиран пленум свика миналия петък, на 20 ноември, общинското ръководство на БСП в Дупница. На него са привикани дори хора, които с месеци не са се явявали на заседания. В официалния дневен ред фигурират две точки - "Актуализиране на новата политика на БСП-Дупница" и точка "Разни". След претрупването на разговора по първата тема, по време на втората точка бившият кмет и настоящ общински съветник Първан Дангов взима думата и иска подкрепа заради това, че шефът на Общинския съвет в Дупница Явор Тодоров го съди.

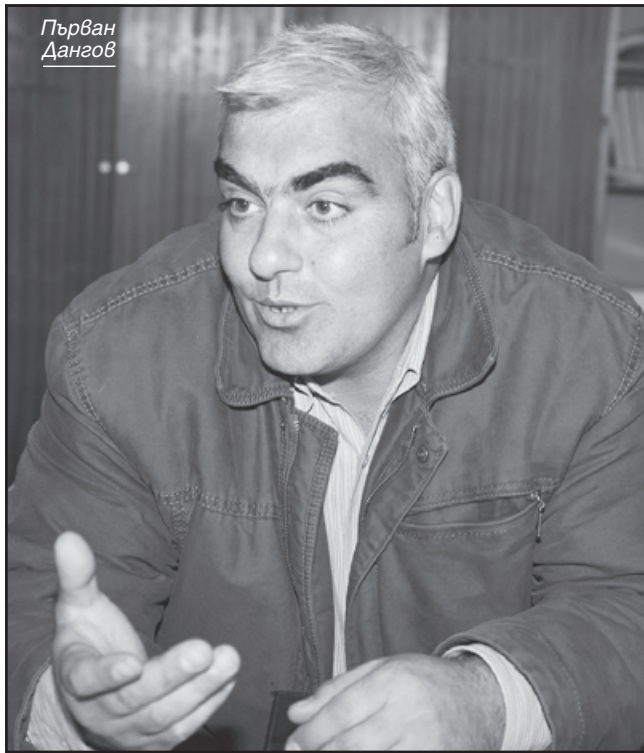
Думата взима председателят на групата на общинските съветници Станислав Павлов и предлага пленумът да разгледа "политическото поведение" на Първан Дангов. Интересното в случая е, че уставът на партията изобщо не предвижда такава възможност за "разглеждане на поведение". Повод за атаката срещу Дангов е интервю в ДУМА, в което той недоумява за това, че една лява партия подкрепя модела на управление в Дупница. В изказването си Павлов прави и извода, че неговият съпартиец вреди на партията с "многобройните си медийни изяви". Дангов е обвинен, че погазва партийната дисциплина и като аргумент срещу това е изведено именно интервюто му в ДУМА. Това обаче се оказва недостатъчно за Павлов и той предлага Дангов да бъде изключен от партията. Тогава заседаващите влизат в цяла серия от процедурни комедии, събралите се вдигат ръка три пъти, но и трите пъти гласовете не успяват да бъдат преброени. Накрая се стига до поименно гласуване. Едва един глас спасява Дангов от изключване от БСП. Председателят на БСП-Дупница Кирил Ангелов е сред въздържалите се. След като решението не минава, противниците на Дангов са готови със следващия си ход - предлагат той да бъде изключен от групата на общинските съветници на БСП. Този път атаката е успешна - 17 души подкрепят решението, а 7 са "против".

Саморазправата не спира дотук. В понеделник ръководството на БСП-Дупница свиква нарочна пресконференция, за да триумфира с постигнатите резултати. На медийната изява публично се обявява, че Дангов вече не е част от съветниците на левицата. Нещо

повече - трима от ръководството - Асен Башленски, зам-председател на БСП-Дупница, шефът на левите съветници Станислав Павлов и членът на НС на БСП Иван Ибришимов, обявяват на медиите, че заведат дела за обида срещу Първан Дангов в Районния съд в Дупница. Те се почувствали обидени от неговите интервюта, въпреки че никъде не са споменати персонално.

Друг интересен детайл е и това, че в деня след пленума, в събота, Башленски, Павлов и Ибришимов демонстративно се отчитат и пият кафе в центъра на града с кмета Атанас Янев, с шефа на Общинския съвет Явор Тодоров и с прословутите "братя" Галеви. Те обаче не коментират тази тема на пресконференцията, а съобщават, че към групата на съдещите Дангов се присъединяват още двама леви съветници - Георги Пехливански и Асен Илиев. Подкрепят ги и съветниците от движението на Галеви "Нашия град", което управлява Дупница. Така към днешна дата към Дангов има отправени общо 17 жалби всяка за по 10 хиляди лева, или общо за 170 хил. лв., като се очаква жалбите да станат 23.

Целият случай е нов акорд на политическа драма, която обаче трае от много време. Напрежението в БСП-Дупница датира още от 2006 година, когато Дангов беше кмет и се обяви срещу модела, който Галеви се опитват да наложат в града. Тогава Дупница се прочу с първия в света митинг в защита на двамата "бизнесмени" с

Първан Дангов

СНИМКА: БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

фирми на Канарските острови. Дангов се опита да потърси помощ срещу Галеви от тогавашния вътрешен министър Румен Петков, който дори посети Дупница. Постоя и си замина. По-късно на местните избори през 2007 година спечели движение, което "братя" Галеви подкрепяха.

"Абсурдното в този случай е, че уставът се разява като знаме само за да прикрие един случай на саморазправа", коментира Дангов пред ДУМА. Според него атаката идва от хора, които се страхуват, че ще загубят придобивките си като общински съветници. "Жалко е, че тук не става въпрос за политика. Жалко е, че ръководството на партията в Дупница тласка организацията в грешна посока, а от това големият губещ ще бъде БСП", убеден е бившият кмет. Той допълни, че проблемът е в това, че левицата подкрепя един престъпен модел на управление в града, напълно зависим от Галеви. "Бил съм винаги непримирим по отношение на каквито й да е било обвързаности със структури, оглавявани от съмнителни типове като Галеви", категоричен бе Дангов. Той отново остро постави въпроса, на който търси отговор отдавна - част ли е БСП от управлението на Дупница или не. Неговото питане обаче засега остава без отговор...

КИРИЛ АНГЕЛОВ, председател на
Общинския съвет на БСП в Дупница:

Приложихме санкцията към Първан Дангов, защото той не зачита органите на партията, нито техните решения. Не става дума за затваряне на устата на някой. Ние никога не сме ограничили във възможността да изказва собствено мнение и да търси възможност да влияе на хората. Това, с което не сме съгласни, е пренебрегването на решенията. Дангов прокарва някаква своя собствена политика, завоювайки я във високопарни изрази. БСП в Дупница няма нищо общо с „братя“ Галеви. Той води лична борба с тях, но ние отказваме да имаме нещо общо с нея.

Политика и хигиена

ИВЕЛИН НИКОЛОВ

Отношението на честния български гражданин към т. нар. Галеви и тяхното дерибейство в Дупница е ясно. Ясно е и как се отнася към политиките, които ги подкрепят.

В демонстрацията на мускули двамата феодали вече надминаха себе си. След като в града им нищо не може да се случи без тяхна благословия. След насадения страх, за който крепостните си шушукат по ъглите. Сега налагат политически наказания на дръзничия да се противопостави. Нищо чудно - мутрите винаги са изпъквали не с главата, а с мускулите си.

Чудното е, че маши в ръцете им са се съгласили да бъдат местни активисти на социалистическата партия. Млади и надеждни. Кой с хотелче на Паничище, кой с "успешен бизнес", кой щатен

партиен работник.

Опитвам се да ги разбера. Знам, че шубето е голям страх. Ама като не могат да го преодолеят, да не ходят в гората. Да не се наричат социалисти и да не гаят децата си със същите ръце, с които броят пари и гласуват на пленуми.

В Ориента има един изключително полезен съд, свързан с личната хигиена. Нарича се ибрик. Добре е да си вземат по един и вместо да подмиват феодалите, да поизмият себе си.

Чемно много се размириша.

П.П. Някога Бойко Борисов тутакси изгони местния си лидер заради телевизионната му защита на Галев и Христов. БСП си замълча. Избирателите през юли гласуваха.

И сега ли "Позитано" ще мълчи? И ще възстановява доверие?

ТОЧКАТА НАД И-то

Царството на слепите

ИВО АТАНАСОВ

„Очите ти са добри, но тъжни, защо?“ - ме попитаха във фейсбук по повод на моя снимка в пресата. Отговорих, че добрината ми е по природа, а тъгата - от обществото. И не излъгах, особено за второто. И не само за мен е така.

Ето, елитната италианска проститутка Патриция Д'Адарио, навярно добра по

рождение, е натъжена от премиера Берлускони. Отдаде ми се с надеждата, че ще й помогне да отвори хотел в Южна Италия, пък това не се случило. „Дадох му тялото си, той не ми даде нищо“ - стене не от удоволствие жрицата на любовта. Как така нищо? Сигурно е дал същото. Каквото повикало, такова се обадило. За друго явно не са се разбрали. Пък и от един път - хотел, това даже в България не може да се случи. У нас дори бая ми ти мъже са готови да ядат шамари, само и само да са във височайшето обкръжение. А питаме ли ги онези хубави момичета, които се кипрят в лъскавите коли? Даваме ли си сметка колко им струва да станат част от мутренското обзавеждане? Или си затваряме очите пред техния посилен, но непривлекателен труд?

Та като говорим за мутрите - малко ли тъга има в теорията, че сме произлезли от маймуните? Тези дни екземпляр от първото издание на Дарвиновия труд „Произход на видовете“ е продаден за 115 хил. евро. Досегашните му собственици го придобили преди половин век за няколко шилинга и го държали на етажерка в тоалетната си. Твърди се, че сега е купен от наши мутри с любов към историята, които се интересуват от родословното си дърво.

Яне Янев пък е натъжен от признанието на Барозу, че не е видял разбойници в БСП. И че бившият премиер Станишев и правителството му през цялото време са били честни и лоялни партньори на евроинституциите. От председателя на Европейската комисия не се е искало кой знае колко, за да направи тази констатация. Просто не си е затворил очите. Освен България няма друга членка на ЕС - стара или нова, срещу която да не е заведено дело в съда в Люксембург. Според Яне Янев обаче изказването на Барозу било намеса във вътрешните ни работи. Ако не бяхме естети, можеше да възкликнем: „Да му имаме вътрешните работи на Яне!“

Що се отнася до вътрешните работи на много от партиите, и те не са за гледане. Доста е тъжно загърбването на принципите и прескачането на всякакви граници на приличието. Както и прогресът на негативната селекция. Ако в България се намерят 120 души, които са в състояние да зарадват народа с желанието от него начин на управление, повечето от тях няма да могат да влязат в парламента. Нито чрез партиите, нито чрез мажоритарния вот на същия този копнеещ за почтена власт народ. Защото те говорят истината, а тя не е на почит. Влизат в явни конфликти, а партийното благо иска всичко да е под повърхността. Държат партиите да не се отклоняват от същността си, а за тях е по-важно да са в синхрон с гънките на обществения терен. Настояват за идентичност, а те гледат да паснат към политическия релеф.

Тъжно е, когато лява партия се колебае чия страна да вземе в конфликта между труда и капитала - и като политика, и особено в личните сблъсъци. Като изчаква да види кой ще победи в конкретните случаи, та с него да работи, тя фактически избира капитала, защото той е по-силният. Горчиво е, че когато времето докаже правотата на едного или другото с особено мнение, вместо да го върне на бял кон, тя го прогонва като краставо магаре. Нелепо е и дясна партия да атакува отляво опонента си, колкото да го свалят от власт, пък после пак да я подкара, както си знае. Да не говорим за победите на популизма, които са възможни само при доброволен отказ от зрение.

И предишното ни време не беше лишено от този недъг. „Ще си затваряш очите!“ - съскаше Павел Попандов на Пламена Гетова като съпруг на многократно залавяла го в изневери съпруга във филма „Равновесие“. „Тогава защо са ми очите, щом ще трябва да ги затварям?“ - питаше се героинята в нощта на самоубийството си. А художественото внушение се разпростираше кажи-речи върху цялото общество. В сравнение с онова време обаче днес живеем в истинско царство на слепите. Ако не си затваряш очите почти за всичко, ще дерайлираш. А ако ги използваш по предназначение, ще са тъжни. Добри, но тъжни. Добри и тъкмо затова - тъжни.

Други текстове от автора на:
www.ivoatanasov.info

Модел от най-новата колекция на дизайнерката

Виргиния Здравкова пресъздава емоцията на италианската музика

Световноизвестната българска дизайнерка Виргиния Здравкова - трикратна носителка на наградата "Златна игла" на Академията за мода, за четвърти път сътвори колекция, вдъхновена от "Lavazza". Чрез ефирните си и пъстри тоалети тя пресъздава емоцията и дълбоката сантименталност на италианската музика.

За 12-а поредна година "Софсток" - официален дистрибутор на кафето за България, дава шанс на български дизайнер да сътвори колекция, повлияна от най-новия календар на марката. Изданието му за 2010 г. е вдъхновено от Италия и нейното музикално богатство и култура. "Идеята на "Lavazza" да придаде музикален привкус на календара си за

2010-а е блестяща. Чрез песни като "Nessun Dorma", "O sole mio", "Time to say goodbye" на Сара Брайтман и Андреа Бочели и "Va' Pensiero" на Джузепе Верди човек може да си представи италианския лайфстайл като една изключително изразителна и богата интерпретация на модерния живот. Това е и основната идея в моята нова колекция", споделя Виргиния Здравкова.

Модната ѝ линия за италианската марка включва 30 облекла, които ще бъдат представени в две стилистично разделени части, уточниха за ДУМА от консултантската къща "От игла до конец". Обединяваща между тях е идеята за жената, развълнувана от живота, както и съчетанието между лукса на качествените материали, прецизността към детайлите и свободата на движението.

Коледна звезда с широчина на футболно игрище светва в Мюнхен

Най-голямата Коледна звезда в света, захранвана с възобновяеми енергоизточници, ще свети от 29 ноември до края на 2009 г. в Мюнхен, Германия. Техническите характеристики на проекта-пионер са впечатляващи по мащаба си - диаметърът на звездата е 70 м, което се равнява на широчината на футболно игрище. За да се монтират

LED лампичките, са използвани над 400 м кабел, чиято дължина надминава тази на Айфеловата кула. По 100 кг е всяка от трите перки на инсталацията, която може да бъде видяна от 30 км при ясно време.

Коледната звезда ще бъде поставена на входа на Мюнхен - магистрала А9 - главната пътна артерия, през която всеки ден мина-

ват 150 000 автомобили. Като символ на опазването на околната среда и зеленото бъдеще на планетата ще светнат 9000 лампички, захранвани от вятърна турбина. Уникалният проект, базиран на светодиодно (LED) осветление, е осъществен от "Siemens" и мултимедийния артист Микаел Пендри със съдействието на кмета на града.

Вин

- Най-мрудното винаги правя су-тринта.
- Какво е мо?
- Ставам от леглото...

28. 11. 2009

АНТОНИНА ЖЕЛАЗКОВА, историчка, председателка на Международния център за изследване на малцинствата и културните взаимодействия

ВЕСЕЛА КАРАИВАНОВА-НАЧЕВА, подуправителка на НОИ

ВЛАДИ КИРОВ, писател, киносценарист

ЕКАТЕРИНА ДАФОВСКА, олимпийски шампионка по биатлон

Проф. МИТО ГАНОВСКИ, художник

НИКОЛАЙ ВАСИЛЕВ, бивш министър на държавната администрация и административната реформа

НЕДА АНТОНОВА, писателка

ЦВЕТАН СИВКОВ, секретар по юридическите съвети на президента Георги Първанов

29. 11. 2009

АЛБЕНА ПУНЕВА, режисьорка

АЛЕКО КУЗОВ, оператор

ВИОЛЕТА РАДКОВА, сценографка

КИЧКА БОДУРОВА, певица

МИТКО ЗАХОВ, депутат

ПЕТЪР БУДЕВСКИ, режисьор

ХЮСЕИН ЧАВШ, член на Сметната палата

Цигански оркестър с изява в Народния

Импровизацията е най-важната съставка във виртуозните изпълнения на световноизвестната унгарска формация „Райко“

Уникално преживяване очаква публиката на Народния театър "Иван Вазов" на 7 декември от 20 ч. Световноизвестният унгарски цигански оркестър "Райко" ("Rajko") ще пристигне в София за първия си концерт, като музикантите обещават да го превърнат в най-веселата и жизнерадостна проява на годината. Формацията не само ще представи автентични унгарски, фолклорни и традиционни цигански мелодии, но и ще впечатли с перфектни изпълнения на класици като Барток, Кодай, Брамс и Ференц Лист.

Оркестърът има дълга история, помогнала му да се утвърди като истинска културна институция в родината си. Въпреки че е основан през далечната 1952 г., той се състои от даровити млади ромски музиканти, обучаващи от най-ранна възраст. Из-

Част от музикантите на циганския оркестър

ключителните артистични стандарти на "Райко" са резултат от уникалното образование, което дава едноименната музикална академия. То е концентрирано върху запазването и развитието на специфичното музикално наследство на ромите - импровизацията, най-

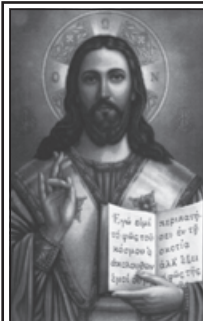
важната съставка на тяхната виртуозност. Репертоарът на "Райко" покрива изключителна гама от жанрове - от класическа до фолклорна музика, от оперети до цигански мелодии.

Някои от постиженията на оркестъра включват успешни турнета в цяла Ев-

ропа, Северна и Южна Америка, Австралия и Далечния изток, редовни гостувания в унгарските национални телевизия и радиа и няколко много добре приети от критиката албуми и DVD записи.

"Циганският оркестър "Райко" е грандиозен ансамбъл от музиканти, пленили унгарската и международната публика с изпълненията си. Те познават света на фолклора и тяхното жизнерадостно и емоционално изпълнение въздейства директно на сърцето и ума на слушателя", твърди Иван Марко - балетист, носител на наградата "Кошут".

Билети за концерта на "Райко" на цени от 15 до 40 лв. могат да се закупят в мрежата на Eventim, онлайн на www.eventim.bg, веригите магазини Пикадили, Германос и Техномаркет.

Църковен календар 28

Св. преподобномъченик Стефан Нови Изповедник (767). Св. мъченик Иринея. Св. петнадесет свещеномъченици Тиверополски (Струмишки) (362). Св. мъченик Христо (1748)

29

Тринадесета Неделя след Неделя подир Въздвижение. Св. мъченик Парамон (ср. III). Св. мъченик Филумен (275). Св. преподобни Акакий Синайски (550)

„Moon Lake“ на Иван Станев с 3 прожекции на Киномания

Книжни премиери, концерт и дискусия съпътстват участието на лентата "Moon Lake" на Иван Станев в "Киномания 2009". Прожекциите на първия игрален полнометражен филм на известния театрален режисьор, който живее в Германия, са три - снощи в кино "Люмиер", на 29 ноември от 19 ч. в кино

СНИМКА НА ПРОДУКЦИЯТА

"Одеон" и на 30 ноември от 21 ч. в Дома на киното. Продукцията ще излезе по екраните в България през февруари 2010 г., научи ДУМА от Деница Езекиева. Това ще стане, ако Националният филмов център помогне, защото продуцентката ми Донка Ангелова от "Делта ентъртеймънт", издател на месечното списание "Алтера" и мениджър на едноименния артцентър, не е в състояние да финансира и разпространението, отбелязва Иван Станев, който е и сценарист на филма. Зад камерата е операторът Стефан Иванов. Музиката е на Себастиан Майснер, монтажът е дело на Ремко Шурбиерс.

Деми Мур „откраднала“ чуждо тяло за корица?

Около снимката на актрисата Деми Мур, публикувана на корицата на сп. "W", се разгоря скандал. Много читатели и журналисти са убедени, че дизайнерите, за да подобият образа на звездата, са съчетали главата на Мур с тялото на полския супермодел Ани Рубик, съобщи в. "Дейли мейл".

За първи път подобни обвинения се появиха в блога "Oh

Деми Мур - вляво, и Ани Рубик - вдясно. Открийте разликите...

No They Didn't". Оттам дискусията по темата бързо се разпространи в интернет. Според мнозина шията, ключиците, ръцете и бедрата на Деми Мур на снимката в списанието са напълно еднакви с тези на Рубик. В микроблога си в "Туитър" Деми Мур отрича и дори нарича хората, които са склонни да вярват в подобен фотомонтаж, идиоти. Тя признава, че снимката ѝ харесва.

В същото време известният лосанджелиски фотограф Антони Ситрано съобщи, че е готов да даде 5000 долара за благотворителност, ако Деми Мур може да докаже, че снимката ѝ на корицата на "W" не е подложена на сериозна обработка.

Представители на списанието от своя страна твърдят, че не са "правили нищо необичайно с изображението на актрисата".

Момиров защита Николай Йорданов

ДК наказва Гонзо за 1 мач, ще разследва инцидента на „Герена“

Председателят на Съдийската комисия на БФС Димо Момиров защита рефера Николай Йорданов, който беше критикуван заради отсъжданията си на дербито от XIII кръг в „А“ група между Левски и Литекс (2:2). Според него арбитърът, който показва 3 червени и 13 жълти картон, е спасил мача. „Ако той отсъждаше както се свири в Европа, двубоят можеше и да не завърши. Той си позволи превантивен контрол, като отправи устни забележки на дадени играчи, които заслужаваха да бъдат санкционирани. За нарушения, които са за червен картон, той показва жълт. Йорданов се оказа грешникът, защото футболистите решиха да се убиват по терена. Превърнахме спорта във война и аз не мога да си обясня тази агресивност“, заяви Момиров. Според него подобно недоволство срещу съди-

ите няма никъде другаде в Европа и даде за пример ситуацията с Тиери Анри в баража между Франция и Ейре (1:1). „Клубовете с проблеми се опитват да прехвърлят отговорността си пред феновете на реферите, които не са виновни за това, че футболистите не могат да играят“, каза още той. „Арбитър, който е имал проблем с даден отбор, не свири мач на този тим, докато не си изчистят взаимоотношенията. Това е практика както при нас, така и при УЕФА и ФИФА“, завърши шефът на съдиите.

Дисциплинарната комисия на БФС наказа спортно-техническият директор на „сините“ Георги Иванов-Гонзо да изпълнява функциите си за един мач и го глоби с 500 лева. Еньо Кръстовчев и Веселин Минев от

Левски бяха лишени от състезателни права за 1 среща и глобени с 300 лева. Защитникът на Литекс Радостин Кишишев получи същото наказание, но ще трябва да плати 500 лева. Инцидентът, при който фенове на шампионите нападناха официални лица на „оранжевите“ в сектор „А“, ще бъде разглеждан на 1 декември. Комисията ще изиска видеозаписи от трибу-

ните и камерите в тунела и ще призове на разговор съдийския наблюдател, делегата на срещата, началника на охраната, отговорника на стюардите и представител на СOT-161.

Свиленград пък беше глобен с 5000 лева заради нанесени обиди от спортно-техническият им директор на длъжностни лица при загубата с 0:1 от ЦСКА за Купата на България.

Юноша сменя Иван Стоянов

Юношата на ЦСКА Димитър Димитров попадна в групата на ЦСКА за днешното гостуване от XIV кръг на „А“ група срещу Черно море. Срещата ще се играе от 14.00 ч. на ст. „Тича“ във Варна. 19-годишният нападател, който играе за дубъла на „червените“, ще замени голмайстора Иван Стоянов, който е контузен и ще отсъства от терените две седмици. За морската столица не заминаха вратарят Иван Караджов и защитникът Кирил Котев. В състава се завръща Павел Виданов, който не игра за Купата на България заради наказание. От „Армията“ са направили запитване до ръководството на Свиленград дали е възможно да проведат част от зимната си подготовка в граничния град.

Президентът на Зимбабве Робърт Мугабе позира с трофея от Световното първенство по футбол, който пристигна на летището в столицата Хараре. Купата ще остане в страната два дена, след което ще бъде транспортирана в Малави. Тя ще се завърне в ЮАР на 4 декември, когато ще бъде изтеглен жребият за групите на Мондиала

Здравков не отписва титлата

Изпълняващият длъжността старши треньор на Левски Антони Здравков смята, че „сините“ не са загубили шансовете за титлата, въпреки че изостават с 9 т. от лидера Литекс. „Става по-трудно да спечелим първенството, но все още не трябва да бъдем отписвани. „Момчетата приеха трудно равенството срещу „оранжевите“, но всички нерви след двубоя не са полезни. Не съм притеснен от съдиите. Ако бяхме останали с равен брой играчи с Литекс, нямаше да имаме никакви проблеми. Сигурен съм, че няма да бъде така във всеки мач“, заяви Здравков. Според него днешното домакинство

на „сините“ срещу Монтана няма да бъде никак лесно. „С тях играхме контрола преди 15 дни. Те са отбор, който се представя добре като гост. Играят малко затворено, но в някои от мачовете им се получиха контраатаките“, каза още наставникът. Той няма да разчита на наказанията Веселин Минев и Еньо Кръстовчев, контузените Георги Петков, Димитър Телкийски, Лъчезар Балтанов и Мариан Огнянов, както и на временно отстранения Шакиб Бензука. В групата попаднаха 19-годишният нападател Боян Табаков и националът Георги Сърмов, който изтърпя наказание.

Дихонов нападна Левски

Финансовият директор на Литекс Величко Дихонов осъди решението на Левски да излезе с декларация срещу рефера Николай Йорданов и ръководството на БФС. Според него това е опит за ескалация на напрежението в родния футбол, а случилото се на „Герена“ е пример за байгановщина. „Вече няма миропомазани отбори, а на върха са онези, които най-много заслужават. В годините, в които Литекс беше далеч от първото място, ние

нито веднъж не сме си позволили глупостта да станем за смях, обвинявайки правителство, държава и извънземните, че не сме първи“, заяви Дихонов, който беше замерван с предмети от феновете в ложата на ст. „Георги Аспарухов“. „На терена станахме свидетели на изстъпления, нямащи нищо общо с традициите на Левски. Всички видяха как един обезумял треньор насъсква свои футболисти да малтретират съперника, докато не го изва-

дят от игра. Планът успя и след ритниците от Миланов и Бардон, днес Дока е в болница. Не му прави чест на Гонзо, че караше децата да скрийт топките“, каза още той. „Ако това ще успокои лумпените, които предизвикаха ексцесиите на „Герена“, ако ще изкорени байгановщината, то в Ловеч сме съгласни Левски да бъде обявен за пожизнен шампион, а ние, останалите простосмъртни, просто ще играем футбол“, завърши финансистът.

ГЛЕДАЙТЕ

Днес
от 14.00 ч.
Черно море -
ЦСКА **по ПРО БГ**
от 16.30 ч.
Вердер -
Волфсбург

по Евроспорт 2
от 17.00 ч.

Портсмут - Манчестър Юнайтед

по Диема

Блекбърн - Стоук Сити **по Диема 2**
от 19.00 ч.

Левски - Монтана **по Ринг БГ**
от 19.30 ч.

Астън Вила - Тотнъм **по Диема 2**
Утре
от 14.00 ч.

Уулс - Бирмингам **по Диема 2**
от 14.30 ч.

Берое - Литекс **по Ринг БГ**
от 15.30 ч.

Евертън - Ливърпул **по Диема**
от 18.00 ч.

Арсенал - Челси **по Диема**
от 19.30 ч.

Черноморец - Локо (Сф) **по ПРО БГ**

„А“ ГРУПА, XIV КРЪГ

Пирин - Сливен 2:0 1:0 Кон-
дев (8), 2:0 Галчев (48)

Днес: Черно море - ЦСКА,
Спортист - Миньор, Локо (Мз) -
Ботев, Левски - Монтана

Утре: Берое - Литекс, Черно-
морец - Локо (Сф)

В понеделник: Локо (Пд) -
Славия

КЛАСИРАНЕ:

1. Литекс	13	10	2	1	26:6	32
2. ЦСКА	13	9	2	2	24:8	29
3. Черноморец	13	8	2	3	23:12	26
4. Левски	13	7	2	4	26:14	23
5. Локо Сф	13	6	4	3	20:17	22
6. Пирин	14	6	3	5	12:11	21
7. Миньор	13	6	2	5	20:12	20
8. Берое	13	5	5	3	14:14	20
9. Черно море	13	5	3	5	17:13	18
10. Славия	13	5	3	5	11:14	18
11. Монтана	13	4	5	4	12:14	17
12. Локо Мз	13	4	0	9	14:26	12
13. Сливен	14	3	2	9	12:22	11
14. Спортист	13	3	2	8	11:23	11
15. Локо Пд	13	2	3	8	13:28	9
16. Ботев	13	1	2	10	8:29	5

КРАЙ НА БОЙКОТА В БОТЕВ

Стачката на футболистите на Ботев заради неизплатени заплати продължи само 24 часа. Играчите се явиха на вчерашната тренировка с намерение да не се събличат по екип и да продължат обявения бойкот. След разговор с 30 привърженици обаче той беше прекратен и „канарчетата“ ще изиграят оставащите два мача до края на есенния полусезон.

СЪР АЛЕКС ДОВОЛЕН ОТ БЕРБО

Мениджърът на Манчестър Юнайтед Сър Алекс Фъргюсън изрази задоволство от формата, в която се намира Димитър Бербатов. „Нямам никакви оплаквания. Мисля, че той се представя много добре. Рекордът, който той постави за българския национален отбор, е достатъчна индикация за това. Бербатов вкара много важни голове и за нас. Изобщо не се притеснявам за него. Щастлив съм от формата му и от това, че той е с нас“, заяви шотландецът. Нападателят не игра в двубоите срещу Челси и Евертън от Премиършип и срещу ЦСКА Москва и Бешикташ от Шампионската лига заради контузия в коляното. Бербатов вече е напълно възстановен и ще бъде на линия за днешното гостуване на Портсмут от XIV кръг във Висшата лига.

БОЖИНОВ ПРОПУСКА МАЧА С НАПОЛИ

Валери Божинов ще пропусне утрешното домакинство на Парма срещу Наполи заради мускулно пренапрежение. Българският национал премина тестове, на които стана ясно, че трябва да почива няколко дни.

ДУМА

Адрес на редакцията:
София - 1784,
бул. „Цариградско
шосе“ 113 А,
Факс: 975 26 04
Автоматичен
номератор 97 05
+ вътрешен номер
www.duma.bg
E-mail: duma@duma.bg

Хонорари на
външни автори
се изплащат
всяка сряда
от 14 до 16 часа

ИЗДАТЕЛ: „ДУМА 2008“ ЕООД

Телефон
на читателя: 97 05 200

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Ауга Панчикян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Искра Милева - 251; Магдалена Тодорова - 246; Милена Николова - 247; Ралица Табакова - 230; ИКОНОМИКА: Мая Калпачка - Йовановска - 246; Янко Долупчиев - 251; СВЯТ: Галина Младенова - 219; Калина Йотова - 220; Алберт Аврамов - 220; Петър Бочуков - 219; КУЛТУРА: Виолана Семерджиева - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239; ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - 238; Ина Михайлова - 214; Васил Попов - 248; Лилия Томова - 232; ЧЕТИВО: Пегас: Борис Данков - 244; Неделник: Богдан Иванов - 225; Булевард: Гергана Алексова; Пардон: Чавдар Шинов; СПОРТ: Владимир Николов - 245, Таньо Василев - 245; ФОТО: Благоевста Цветкова - 206; Мариета Томова - 206; ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Симона Симеонова; Спаска Венева; Снежана Христова; ДОКУМЕНТАЦИЯ: Катерина Димитрова - 200; 226; НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg; СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250; ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски; ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Деля Йорданова - 207; РЕКЛАМА: Габриела Наденова - 233, Петрана Сомлева - 205, Георги Томов - 221, Денис Романенко - 221, факс - 975-26-04; e-mail - reklama@duma.bg, Експонатор: 91975 В. 112; Печат: ИПК „Родина“ АД - 1784 София, бул. „Цариградско шосе“ 113а Номератор - 9752; Дистрибутори: ОБВ „Близнаци“ ЕООД - 02/962-23-23; „Национална дистрибуция“ ООД - 02/975 20 35; РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Милослав Александров, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, Слава Йорданов - 208, 203; abonament@duma.bg; ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА: Велислава Хубавий - 201, Каса - 97-05-249;

Управлятел Павел Бебов

Информациите в броя са подготвени от репортерите на вестника. Използвани са емисиите на БТА, „Фокус“, „БГНЕС“, БНР, „Франс прес“, интернет и др. Ръкописи не се цензурират и не се връщат

Главен редактор
Ивелин Николов

Първи зам.-главен
редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg

Зам.-главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

Основател
Стефан ПрогеВ

Подписваме за мача Топалов-Ананд през декември

Василий Иванчук обмисля отказване от шаха

За Василий Иванчук шахът вече не може да бъде нищо повече освен хоби

председателя Бойко Борисов. Премиерът е председател на Организационния комитет на двубоя. На 80-ия конгрес на централата в Калитея (Гър) през октомври той изпрати писмо, с което гарантира финансирането и организирането на срещата.

Според предварителните планове финалът ще се проведе от 5 до 24 април 2010 г. в София. Топалов и Ананд ще изиграят 12 партии помежду си. При равенство победителят ще бъде определен след тайбрек от 4 блиц партии.

Победителят в "М-тел Мастърс 2008" Василий Иванчук (Укр) може да прекрати кариерата си, след като претърпя сензационна загуба с 0,5:1,5 т. от 16-годишния филипинец Уесли Соу във II кръг на турнира за Световната купа в

Ханти Мансийск. Украинецът призна, че обмисля отказване в емоционално интервю след поражението. "Сам извърших шахматно самоубийство. В първата партия си казах, че трябва да спечеля. На практика бях уверен, че ще го направя. А след това... просто обезумях! В един момент можех да давам вечен шах, но позицията ми се видя перспективна и реших да продължа борбата. Това може би беше правилно, ако нямаше цайтнот. Аз имах 2 минути, докато съперникът ми 10. Бях неадекватен в оценката на ситуацията, което доведе до трагедията. Във втората партия се опитах да оправя положението, но не стана. Соу, между другото, игра ужасно", заяви Иванчук. Той допълни, че ще участва във всички турнири, в които е обещал да се включи, но отсега нататък играта ще бъде просто хоби за него. "Ще остана просто любител, ще следя варианти, ще гледам представянето на бившите ми колеги. В момента шахът просто ме убива. Бих приел едно поражение, ако противникът ми е посилен или по-добре подготвен. Но тази загуба, тя е знак на съдбата, която ми крещи да се оттегля. Чувствам, че целият свят около мен рухна. Всичко е срещу мен и не виждам никакъв изход", завърши украинецът.

ДУНАВ ГУБИ ОТ ДИНАМО МОСКВА

Дунав Еконт загуби с 67:77 от Динамо Москва в III кръг от група "G" на баскетболния турнир за жени за купата на ФИБА Европа. На полувремето русенки водеха с 38:37, но допуснаха обрат и записаха първа загуба в надпреварата. Елена Йоловска беше най-резултатна с 15 т. за домакините. Наталия Водопянова завърши с 16 т. за московчанки. Води Динамо Москва с 6 т., пред Дунав Еконт 5, Сепси Сфинту Джордж (Рум) 4 и Апоел ТА (Изра) 3 т.

ОРЛАНДО БИЕ АТЛАНТА В НБА

Миналогодишният финалист в НБА Орландо Меджик разби с 93:76 като гост Атланта Хоукс. Дуайт Хауърд вкара 22 т. и овладя 17 борби за "магьосниците", които изместиха "ястребите" от първото място в Югоизточната дивизия. В друга среща Юта Джаз прегази със 105:86 като домакин Чикаго Булс.

ЗУТИЛ И ЛИУЦИ ОСТАВАТ ВЪВ ФОРС ИНДИЯ

Адриан Зутил (Гер) и Витантонио Лиуци (Ит) ще бъдат пилоти на Форс Индия и през 2010 г. във Формула 1. Това ще бъде четвъртият сезон на германеца в най-комерсиалната автомобилна надпревара. Най-доброто му класиране досега е четвърто място в Гран при на Италия на пистата "Монца" през септември. Италианецът пък запазва мястото си, след като от тест-пилот стана титуляр вместо Джанкарло Фисикела (Ит), който отиде във Ферари.

Хакухо надви Котоошу във Фукуока

Калоян Махлянов-Котоошу допусна четвърта загуба на последния за годината класически турнир по сумо във Фукуока, Япония. В XIII кръг левентът от Джулоница отстъпи на монголския "йокодзуна" Хакухо. "Белият феникс" повали българина с раменно хвърляне "сукуинаге" и продължава да е лидер с пълен актив. Другият "велик шампион" Асашорю претърпя второ поражение, след като беше преборен от Котомицуки. Два кръга преди края "синият дракон" дели второто място с "маегашира-5" Тойоношима и "маегашира-8" Точиношин. Именно Асашорю ще бъде днешният съперник на Махлянов.

Другият българин в професионалното японско сумо, Даниел Иванов-Аоияма, постигна седма победа в пета дивизия. В утрешния суперфинал "синята гора" ще срещне казахстанецка Казафудзан, който също приключи без загуба, като победителят ще се изкачи в четвърта дивизия.

Казийски с 21 т. при победа на Тренто

Матей Казийски стана топреализатор с 21 т. при победата на Трентино Бетклик (Тренто) с 3:0 гейма (25:16, 25:22, 25:16) като гост на Йога (Форли) в XII кръг на италианската Серия А1. Неговият съотборник Цветан Соколов започна като титуляр, но се контузи при 19:13 в първия гейм и беше заменен. 19-годишният национал завърши с 3 т. Това беше 10-и пореден успех и общо 15-и от началото на сезона за Тренто, който е воден от Радостин Стойчев. В "българското" дерби на кръга

Бре Банка Ланути (Кунео) надигра с 3:0 гейма (25:13, 25:11, 25:15) Аран Кучине Аброцо (Пинето). Владимир Николов отбеляза 14 т. за домакините, а Мировслав Градинаров не вкара нито една точка при четирите си опита за атака за гостите. Тренквалдер (Модена) на националния селекционер Силвано Пранди пък спечели с 3:2 гейма (24:26, 23:25, 25:23, 25:16, 15:6) визитата си на РПА-ЛуиджиБаки.ит (Перуджа). Води Тренто с 29 т., пред Кунео и Модена с по 24 т. и др.

Седемкратният световен шампион във Формула 1 Михаел Шумахер (Гер) проверява своя карт преди състезанието "Международно предизвикателство на звездите" по картинг, което ще се проведе днес и утре във Флорианополис, Бразилия

ДУМА
ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР

ПОЗИТАНО 20 02/ 810 73 78

ЗА ВАШЕ УЛЕСНЕНИЕ

Всички малки обяви

/ поздравления, възпоменания, скръбни вести /

се приемат в

ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР ДУМА

Приетите обяви до 13.00 часа се отпечатват в текущия брой, а след 13.00 часа в следващите броеве

Роджер Федерер и Дел Потро на полуфинал в Лондон

Световният №1 Роджер Федерер (Швейц) и Хуан Мартин Дел Потро (Арж) се класираха за 1/2 финалите на финалния за 2009 г. "Мастърс" на 8-те най-добри тенисисти в Лондон. Швейцарецът загуби с 2:6, 7:6, 3:6 от аржентинеца в повторение на финала на US Оупен, но и двамата продължават напред заради по-доброто си геймово съотношение от Анди Мъри (Вбр). Фаворитът на домакините се наложи с 6:4, 6:7, 7:6 над Фернандо Вердаско (Исп) и трябваше да изчака резултата от мача на Федерер и Дел Потро, за да разбере дали ще играе на полуфинал. Тримата записаха по 2 победи и 1 загуба в група "А", като балансът им от спечелени и изгубени сетове също беше ед-

накъв - 5:4. В крайна сметка Федерер зае първата позиция с геймово съотношение 44:40, Дел Потро остана втори с 45:43, а Мъри се нареди трети с 44:43. "Чувствам се наистина невероятно. Това е първият ми полуфинал на заключителния "Мастърс" и съм много развълнуван. Вече не мога да загубя. Мога само да спечеля", заяви Дел Потро. Той игра страхотно. Не очаквах толкова прецизна и агресивна игра от негова страна. Хуан е подобрил много своето представяне и става все по-добър. Опитвах се да се съвзема от трудното начало, което имах, но не успях. Всяка загуба е тежка, но аз все пак съм щастлив от факта, че продължавам напред", каза Роджер Федерер.

СНИМКИ БГНЕС

Нападателят на Манчестър Сити Карлос Тевес се шегува с Хуан Мартин Дел Потро след победата му над Роджер Федерер. Стрелецът беше на трибуните на "О2 Арена", за да подкрепи своя сънародник, като след двубоя двамата направиха няколко разигравания